Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Fascicle VII

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ
ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ
ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

Reproduced by photographic offset at the University of Chicago Press
from Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (Oxford, 1873)

ZON... LIBRARY
TA... ...ERSITY
500 ... READE AVE.
UPLAND, IN 46989-1001

Dale E. Heath
TAYLOR UNIVERSITY
Ancient Language Department
Upland, Indiana
4 6 9 8 9
U. S. A.

Professor Dale E. Heath
TAYLOR UNIVERSITY
Ancient Language Dept.
Upland, IN 46989

225
B47ox
v3

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

THE HECKMAN BINDERY, INC. N. MANCHESTER

Dale E. Heath

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Α'

[f] ΠΑΥ͂ΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ 1
θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ
καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [g] χάρις ὑμῖν καὶ 2
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
[h] Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου 3
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ
εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χρι-
στῷ, [i] καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ κατα- 4
βολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους
κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, [k] προορίσας ἡμᾶς εἰς 5
υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν
εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, [l] εἰς ἔπαινον δόξης 6
τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ
ἠγαπημένῳ· [m] ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ 7
τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμά-
των, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς 8
ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρο-
νήσει, [n] γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελή- 9
ματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προ-
έθετο ἐν αὐτῷ [o] εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος 10
τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ

f Rom. 1. 7. 1 Cor. 1. 2. 2 Cor. 1. 1.
g Gal. 1. 3. 1 Pet. 1. 2.
h 2 Cor. 1. 3. 1 Pet. 1. 3.
i 5. 27. Luc. 1. 75. Rom. 8. 29, 30. Col. 1. 22. 2 Thess. 2. 13. 2 Tim. 1. 9. et 2. 10. Titus 2. 12. Jac. 2. 5. 1 Pet. 1. 1, 2.
k Rom. 8. 15, 29, 30. Gal. 4. 5.
l Matt. 3. 17. et 17. 5.
m 2. 7. et 3. 8, 16. Act. 20. 28. Rom. 2. 4. et 9. 23. Col. 1. 14. Philipp. 4. 19. 1 Pet. 1. 18, 19. Heb. 9. 12.
n 3. 9. Rom. 16. 25. Col. 1. 26. 2 Tim. 1. 9. Tit. 1. 2. 1 Pet. 1. 20.
o Gen. 49. 10. Dan. 9. 24. Gal. 4. 4. Col. 1. 20.

Χριστῷ, τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς
11 γῆς· [p] ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορι-
σθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος
12 κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ εἰς τὸ εἶναι
ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπι-
13 κότας ἐν τῷ Χριστῷ· [q] ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαν-
τες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς
σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφρα-
γίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ,
14 [r] ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς
ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς
δόξης αὐτοῦ.
Β′ 15 [s] Διὰ τοῦτο κἀγὼ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς
πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν
16 εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, [t] οὐ παύομαι εὐχαριστῶν
ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν
17 προσευχῶν μου· ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῴη ὑμῖν
πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει
18 αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς δια-
νοίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς
τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης
19 τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, [u] καὶ τί
τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς
ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
20 κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, [x] ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ
Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν
21 ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, [y] ὑπεράνω
πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ
κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου
οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ

p Act. 26. 18. Rom. 8. 17. Col. 1. 12.
q 4. 30. Rom. 8. 16. 2 Cor. 1. 22. et 5. 5.
r Exod. 19. 5. Deut. 7. 6. et 14. 2. et 26. 18. Rom. 8. 23. 2 Cor. 1. 22. et 5. 5. 1 Pet. 2. 9.
s Philipp. 1. 3. Col. 1. 3.
t Rom. 1. 9. Philipp. 1. 3, 4. 1 Thess. 1. 2. 2 Thess. 1. 3.
u Col. 2. 12.
x Psal. 110. 1. Act. 2. 24. 1 Cor. 15. 25. Col. 3. 1. Philipp. 2. 9. Heb. 1. 3. et 10. 12. 1 Pet. 3. 22.
y Philipp. 2. 9. Col. 2. 10.

188768

μέλλοντι, [z] καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας 22
αὐτοῦ, [a] καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ
ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα 23
τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου. [b] καὶ ὑμᾶς ὄντας **2** Γ'
νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις,
[c] ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ 2
κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας
τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος
ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, [d] ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς 3
πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς
σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς
καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς
καὶ οἱ λοιποί· [e] ὁ δὲ Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, 4
διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς,
[f] καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συν- 5
εζωοποίησε τῷ Χριστῷ (χάριτί ἐστε σεσωσμένοι)
καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 6
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι 7
τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς
χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ. [g] τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ 8
τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ
δῶρον· [h] οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται· 9
[i] αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ 10
Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ
Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.
[j] Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν 11
σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγο-
μένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, [k] ὅτι ἦτε 12
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριω-
μένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν

z Psal. 8. 6. Matt. 28. 18. 1 Cor. 15. 27. Heb. 2. 8.
a 4. 12, 15, 16. et 5. 23, 30. Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 6, 27. Col. 1. 18. et 3. 11.
b Col. 2. 13.
c 5. 6. et 6. 12. Joan. 12. 31. et 14. 30. et 16. 11. 1 Cor. 6. 11. Col. 3. 6, 7. Titus 3. 3.
d Col. 3. 7. Titus 3. 3.
e Rom. 10. 12.
f Rom. 5. 6, 8, 10. et 6. 4, 5, 8. et 8. 11. Col. 2. 12, 13. et 3. 1, 3. Act. 15. 11. Titus 3. 5.
g Matt. 16. 17. Rom. 3. 24. et 4. 16. Philipp. 1. 29. Titus 3. 5.
h Rom. 3. 20, 27. et 4. 2. et 9. 11. et 11. 6. 1 Cor. 1. 29, 30. 2 Tim. 1. 9. Titus 3. 5.
i 1. 4. et 4. 24. Psal. 100. 3. Esa. 29. 23. 2 Cor. 5. 17. Titus 2. 14.
j 5. 8. 1 Cor. 12. 2. Col. 1. 21.
k Rom. 9. 4.

διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ
13 ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ· νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
ὑμεῖς οἵ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν
14 τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. [l] αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ
εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν, καὶ τὸ
15 μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, [m] τὴν ἔχθραν
ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν
δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ
16 εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, [n] καὶ
ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι
τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν
17 ἐν αὐτῷ· [o] καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν
18 τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, [p] ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχο-
μεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύ-
19 ματι πρὸς τὸν πατέρα. [q] ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ
ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων
20 καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, [r] ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ
θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος
21 ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, [s] ἐν ᾧ πᾶσα
ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν
22 ἅγιον ἐν Κυρίῳ, [t] ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε
εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύματι.

Δʹ 3 [u] ΤΟΥΤΟΥ χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ
2 Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν· [x] εἴγε
ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ
3 τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, [y] ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον· καθὼς προέγραψα ἐν
4 ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι
τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ·
5 [z] ὃ ἐν ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις

l Esa. 9. 6. Mich. 5. 5. Joan. 10. 16. et 16. 33. Act. 10. 36. Rom. 5. 1. Col. 1. 20. Gal. 3. 28.
m 2 Cor. 5. 17. Gal. 6. 15. Col. 2. 14.
n Rom. 6. 6. et 8. 3. Col. 1. 20. et 2. 14.
o Psal. 148. 14. Esa. 57. 19.
p 3. 12. Joan. 10. 9. et 14. 6. Rom. 5. 2. Heb. 4. 16. et 10. 19, 20.
q Gal. 6. 10. Philipp. 3. 20. Heb. 12. 22, 23.
r Psal. 118. 22. Esa. 28. 16. Matt. 16. 18. 1 Cor. 3. 9, 10, 11. 1 Pet. 2. 4, 5. Apoc. 21. 14.
s 4. 16. 1 Cor. 3. 16, 17. et 6. 19. 2 Cor. 6. 16.
t 1 Pet. 2. 5.
u 4. 1. Act. 21. 33. Philipp. 1. 7, 13, 14, 16. Col. 1. 24. et 4. 3. 2 Tim. 1. 8. et 2. 10. Philem. 1.
x ver. 8. Act. 9. 15. et 13. 2. Rom. 1. 5. 1 Cor. 4. 1. Gal. 1. 15.
y 1. 9. Act. 22. 17, 21. et 26. 16, 17. Rom. 16. 25. Gal. 1. 11, 12.
z Col. 1. 26.

ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι,
[a] εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ 6
συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ
διὰ τοῦ εὐαγγελίου, [b] οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ 7
τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ·
[c] ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη 8
ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν
ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, [d] καὶ φω- 9
τίσαι πάντας τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ
ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ
τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, [e] ἵνα 10
γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποί-
κιλος σοφία τοῦ Θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων 11
ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν,
[f] ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν 12
ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. [g] διὸ αἰ- 13
τοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ
ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. τούτου χάριν κάμπτω 14 Ε′
τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς 15
καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, [h] ἵνα δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν 16
πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ
τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, [i] κατ- 17
οικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιω- 18
μένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς
ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος,
γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην 19
τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα

a 2. 15, 16. Gal. 3. 14, 28, 29.
b Rom. 1. 5. Col. 2. 12.
c Act. 9. 15. et 13. 2. et 22. 21. et 26. 17. 1 Cor. 15. 9. Gal. 1. 16. et 2. 8. 1 Tim. 1. 13, 15. et 2. 7. 2 Tim. 1. 11.
d 1. 9. Joan. 1. 3. Rom. 16. 25. Col. 1. 16, 26. 2 Tim. 1. 10. Titus 1. 2, 3. Heb. 1. 2. 1 Pet. 1. 20.
e 1 Pet. 1. 12.
f 2. 18. Joan. 10. 9. et 14. 6. Rom. 5. 2. Heb. 10. 19.
g ver. 1. Philipp. 1. 14. 1 Thess. 3. 3. Col. 1. 24.
h 6. 10. 2 Cor. 4. 16.
i Col. 2. 7.

20 τοῦ Θεοῦ. [k] τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι
ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ
21 τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ
δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας
τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. ἀμήν.
ϛ' 4 [l] ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν
Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλή-
2 θητε, [m] μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πρα-
ότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων
3 ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ
4 πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. [n] Ἓν
σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ
5 ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· [o] εἷς Κύριος, μία πίστις,
6 ἓν βάπτισμα· [p] εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ
7 πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. [q] Ἑνὶ
δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον
8 τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. [r] διὸ λέγει, ‘Ἀναβὰς
εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε
9 δόματα τοῖς ἀνθρώποις.’ [s] Τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν
εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα
10 μέρη τῆς γῆς; [t] ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ
ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πλη-
11 ρώσῃ τὰ πάντα· [u] καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν
ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγ-
γελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
12 [x] πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον δια-
κονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,
13 μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα
τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
14 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· [y] ἵνα μηκέτι ὦμεν

k Rom. 16. 25, 26. Judæ 24.
l 3. 1. Gen. 17. 1. 1 Cor. 7. 20. Philipp. 1. 27. Col. 1. 10. 1 Thess. 2. 12.
m Col. 1. 11. et 3. 12. 1 Thess. 5. 14.
n 2. 16. Rom. 12. 5, 10. 1 Cor. 12. 4, 11.
o 1 Cor. 8. 4, 6. et 12. 5.
p Mal. 2. 10. 1 Cor. 12. 6.
q Rom. 12. 3, 6. 1 Cor. 12. 11.
r Psal. 68. 18. Col. 2. 15.
s Joan. 3. 13. et 6. 62.
t Act. 2. 33.
u Act. 21. 8. Rom. 12. 6, 7, 8. 1 Cor. 12. 28. 2 Tim. 4. 5.
x 1. 23. et 5. 23. Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 27. Col. 1. 24.
y Esa. 28. 9. Matt. 11. 7. 1 Cor. 14. 20. Heb. 13. 9.

νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ
ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώ-
πων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης,
[z] ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν 15
τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστὸς, [a] ἐξ οὗ 16
πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβα-
ζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ᾽
ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔ-
ξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ
ἐν ἀγάπῃ.

[b] Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, 17 Ζ´
μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη
περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, [c] ἐσκο- 18
τισμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς
ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν
αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·
[d] οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ 19
ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν
πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν 20
Χριστὸν, εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδι- 21
δάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, [e] ἀπο- 22
θέσθαι ὑμᾶς, κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν, τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπι-
θυμίας τῆς ἀπάτης, [f] ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι 23
τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρω- 24
πον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ
ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

[g] Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν 25
ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλ-
λήλων μέλη. ‘[h] Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε·’ 26
ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν,

z 1. 22. et 2. 21. et 5. 23. Col. 1. 18.
a 2. 21. Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 27. Col. 2. 19.
b Rom. 1. 9, 21. 1 Pet. 4. 3.
c 2. 12. 1 Thess. 4. 5.
d Rom. 1. 24, 26.
e 2. 2, 3. Rom. 6. 6. Col. 2. 11. et 3. 9, &c. Heb. 12. 1. 1 Pet. 2. 1. et 4. 2.
f Rom. 6. 4. et 12. 2. 2 Cor. 5. 17. Col. 3. 10.
g Zach. 8. 16. Rom. 12. 5.
h Psal. 4. 4.

27 28 [i] μήτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. [k] Ὁ κλέπτων
μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος
τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ
29 χρείαν ἔχοντι. [l] Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στό-
ματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς
πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς
30 ἀκούουσι· [m] καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυ-
τρώσεως.
31 [n] Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ
καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ
32 κακίᾳ· [o] γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὔ-
σπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ Θεὸς
5 ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν. [p] Γίνεσθε οὖν μιμη-
2 ταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· [q] καὶ περιπα-
τεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν
ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσ-
φορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.
3 [r] Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία
μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις,
4 [s] καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, τὰ
5 οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. [t] τοῦτο
γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρ-
τος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ
ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ
6 καὶ Θεοῦ. [u] μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις·
διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς
Η' 7 υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι
8 αὐτῶν. [x] ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν
9 Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε· [y] ὁ γὰρ
καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ

i Jac. 4. 7. 1 Pet. 5. 9.
k Act. 20. 34. 1 Thess. 4. 11. 2 Thess. 3. 8, 12.
l 5. 3, 4. Matt. 12. 36. Col. 3. 16.
m 1. 13, 14. Esa. 7. 13. et 63. 10. Luc. 21. 28. Rom. 8. 16, 23. 2 Cor. 1. 22. et 5. 5.
n Col. 3. 19.
o Matt. 6. 14. Marc. 11. 25. Philipp. 2. 1. Col. 3. 12, 13.
p Matt. 5. 45, 48. Luc. 6. 36.
q Joan. 13. 34. et 15. 12. Gal. 2. 20. 1 Thess. 4. 9. Tit. 2. 14. Heb. 8. 3. et 9. 14. 1 Pet. 3. 18. 1 Joan. 3. 11, 23. et 4. 21.
r 4. 29. Marc. 7. 21. Gal. 5. 19. Col. 3. 5.
s 4. 29.
t 1 Cor. 6. 9, 10. Gal. 5. 19, &c. Col. 3. 5. Apoc. 22. 15.
u 2. 2. Jer. 29. 8. Matt. 24. 4. Marc. 13. 5. Luc. 21. 8. Rom. 1. 18. Col. 3. 6. 2 Thess. 2. 3.
x Luc. 16. 8. Joan. 12. 36. 2 Cor. 3. 18. 1 Thess. 1. 9. et 5. 4.
y Gal. 5. 22.

δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ· [z] δοκιμάζοντες τί ἐστιν 10
εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. [a] καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε 11
τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ
καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐ- 12
τῶν αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν· [b] τὰ δὲ πάντα 13
ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν
γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστι· [c] διὸ λέγει, 14
'Ἔγειραι ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νε-
κρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.' [d] Βλέπετε 15
οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι
ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ 16
ἡμέραι πονηραί εἰσι. [e] διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 17
ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυ-
ρίου. [f] καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν 18
ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, [g] λαλοῦν- 19
τες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευ-
ματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ
ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, [h] εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ 20
πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, [i] ὑποτασσόμενοι ἀλλή- 21
λοις ἐν φόβῳ Θεοῦ.
[k] Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσ- 22 Θ'
σεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ· [l] ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ 23
τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκ-
κλησίας, καὶ αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος·
ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, 24
οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν
παντί. [m] Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυ- 25
τῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν
καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, [n] ἵνα αὐτὴν 26
ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν

z Rom. 12. 2.
a Matt. 18. 17. Rom. 6. 21. et 13. 12. 1 Cor. 5. 9. et 10. 20. 2 Cor. 6. 14. 2 Thess. 3. 14. Heb. 9. 14.
b Joan. 3. 20, 21. Heb. 4. 13.
c 2. 5. Esa. 26. 19. et 60. 1. Joan. 5. 25. Rom. 6. 4, 5. et 13. 11. 1 Cor. 15. 34. Col. 3. 1. 1 Thess. 5. 6.
d Col. 4. 5.
e Rom. 12. 2. 1 Thess. 4. 3.
f Prov. 20. 1. et 23. 29, &c. Esa. 5. 11, 22. Luc. 21. 34.
g Col. 3. 16.
h Col. 3. 17. 1 Thess. 5. 18. Heb. 13. 15. 1 Pet. 2. 5.
i 1 Pet. 5. 5.
k Gen. 3. 16. 1 Cor. 14. 34. Col. 3. 18. Tit. 2. 5. 1 Pet. 3. 1.
l 1. 22, 23. et 4. 12, 15. Rom. 12. 5. 1 Cor. 11. 3. et 12. 27. Col. 1. 18, 24.
m 5. 2. Gal. 1. 4. Col. 3. 19. 1 Pet. 3. 7.
n Joan. 3. 5. et 15. 3. et 17. 17. Tit. 3. 5. 1 Pet. 3. 21.

27 ῥήματι, [o] ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν
ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν
28 τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως
ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾷν τὰς ἑαυτῶν γυ-
ναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα· ὁ ἀγαπῶν τὴν
29 ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε
τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ
θάλπει αὐτὴν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν·
30 [p] ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς
31 σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ‘ [q] Ἀντὶ
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ
καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
32 μίαν.’ Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ
33 λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν
καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται
τὸν ἄνδρα.

6 [r] ΤΑ' τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν
2 Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον· ‘ [s] Τίμα τὸν
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,’ ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ
3 πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ‘ ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ
4 μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.’ [t] Καὶ οἱ πατέρες, μὴ
παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ
ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

5 [u] Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα
μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι τῆς καρ-
6 δίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ, μὴ κατ' ὀφθαλμο-
δουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ
Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ
7 ψυχῆς, μετ' εὐνοίας, δουλεύοντες τῷ Κυρίῳ καὶ

o 1. 4. Cant. 4. 7. Col. 1. 22.

p Rom. 12. 5. 1 Cor. 6. 15. et 12. 27.

q Gen. 2. 24. Matt. 19. 5. Marc. 10. 7. 1 Cor. 6. 16.

r Col. 3. 20.

s Exod. 20. 12. Deut. 5. 16. Ecclus. 3. 8. Matt. 15. 4. Marc. 7. 10.

t Deut. 6. 7, 20. Psal. 78. 4. Prov. 19. 18. et 29. 17. Col. 3. 21.

u Col. 3. 22. 1 Tim. 6. 1. Tit. 2. 9. 1 Pet. 2. 18.

x Rom. 2. 6. 2 Cor. 5. 10.
y Deut. 10. 17. 2 Par. 19. 7. Job 34. 19. Sap. 6. 7. Ecclus. 35. 16. Act. 10. 34. Rom. 2. 11. Gal. 2. 6. Col. 3. 24, 25. et 4. 1. 1 Pet. 1. 17.
z Rom. 13. 12. 2 Cor. 6. 7. Col. 3. 12. 1 Thess. 5. 8.
a 2. 2. Luc. 22. 53. Joan. 12. 31. et 14. 30. Col. 1. 13.
b 2 Cor. 10. 4.
c Esa. 11. 5. et 59. 17. Luc. 12. 35. 2 Cor. 6. 7. 1 Thess. 5. 8. 1 Pet. 1. 13.
d Esa. 59. 17. 1 Thess. 5. 8. Heb. 4. 12. Apoc. 1. 16. et 2. 16. et 19. 15.
e Matt. 24. 42. et 25. 13. Marc. 13. 33. Luc. 18. 1. Rom. 12. 12. Col. 4. 2. 1 Thess. 5. 17.
f Act. 4. 29. Col. 4. 3. 2 Thess. 3. 1.

οὐκ ἀνθρώποις, [x] εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος 8
ποιήσῃ ἀγαθὸν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυ-
ρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. [y] Καὶ οἱ 9
κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν
ἀπειλὴν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός
ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι
παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν 10 Ι'
Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·
[z] ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ 11
δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ
διαβόλου· [a] ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα 12
καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξου-
σίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ
αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. [b] διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν 13
πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι
στῆναι. [c] στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν 14
ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα
τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν 15
ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν 16
ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνή-
σεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρω-
μένα σβέσαι· [d] καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτη- 17
ρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος,
ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ· [e] διὰ πάσης προσευχῆς καὶ 18
δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύ-
ματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ
προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν
ἁγίων, [f] καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθείη λόγος ἐν 19

ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρί-
20 σαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, [g] ὑπὲρ οὗ
πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι
ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
21 [h] Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί
πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγα-
πητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ,
22 [i] ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα
γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας
23 ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ
πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
24 Χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγα-
πώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
ἀφθαρσίᾳ. ἀμήν.

Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ.

g Act. 28. 20. 2 Cor. 5. 20.
h Act. 20. 4. Col. 4. 7. 2 Tim. 4. 12. Tit. 3. 12.
i 2 Tim. 4. 12.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 [k] ΠΑΥ͂ΛΟΣ καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς
οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις.
2 [l] χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Α' 3 [m] Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ

k 1 Cor. 1. 2.
l Rom. 1. 7. 1 Pet. 1. 2.
m Rom. 1. 9, 10. 1 Cor. 1. 4. Eph. 1. 15. Col. 1. 3. 1 Thess. 1. 2. 2 Thess. 1. 3.

ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων 4
ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ 5
κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης
n Joan. 6. 29. 1 Thess. 1. 3.
ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν· [n] πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι 6
ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει
o Eph. 3. 1. et 4. 1. Col. 4. 3, 18. 2 Tim. 1. 8. Heb. 13. 3.
ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ, [o] καθώς ἐστι δί- 7
καιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ
τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς
μου καὶ τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγε-
λίου συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς
p Rom. 1. 9. et 9. 1. 2 Cor. 1. 23. et 11. 31. Gal. 1. 20. 1 Thess. 2. 5. 1 Tim. 5. 21. 2 Tim. 4. 1.
ὄντας. [p] μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεὸς, ὡς ἐπι- 8
ποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ.
καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι 9
μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ
q Rom. 2. 18.
πάσῃ αἰσθήσει, [q] εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ δια- 10
φέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς
r Joan. 15. 4, 5, 8. Eph. 1. 12. et 2. 10.
ἡμέραν Χριστοῦ, [r] πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιο- 11
σύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ
ἔπαινον Θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι 12 B′
τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγε-
λίου ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς 13
ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ
s Eph. 3. 13. 1 Thess. 3. 3.
τοῖς λοιποῖς πᾶσι, [s] καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελ- 14
φῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου
περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν.
Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ 15
δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν. οἱ μὲν 16
ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ
ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς
μου· οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν 17

18 τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ; πλὴν παντὶ
τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς
καταγγέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ χαίρω· /ἀλλὰ καὶ
19 χαρήσομαι· [t] οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβή- t 2 Cor. 1. 11.
σεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ
20 ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, [u] κατὰ u Rom. 5. 5.
τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ
αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάν-
τοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ
σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου.
21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν
22 κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς
23 ἔργου· καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω· [x] συν- x 2 Cor. 5. 8.
έχομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς
τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ
24 μᾶλλον κρεῖσσον· τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ
25 ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. [y] Καὶ τοῦτο πεποιθὼς y 2. 24.
οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν
εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως,
26 [z] ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ z 2 Cor. 1. 14. et 5. 12.
Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν
Γ' 27 πρὸς ὑμᾶς. [a] Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ a Gen. 17. 1. 1 Cor. 7. 20.
Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν Eph. 4. 1. Col. 1. 10.
ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στή- 1 Thess. 2. 12. et 4. 1.
κετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες
28 τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, [b] καὶ μὴ πτυρόμενοι b Rom. 8. 17.
ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων· ἥτις αὐτοῖς 2 Thess. 1. 5. 2 Tim. 2. 11.
μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας,
29 καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· [c] ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ c Act. 5. 41. Rom. 5. 3.
ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν
30 ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν· τὸν αὐτὸν

ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε
ἐν ἐμοί. Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ **2**
τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύ-
ματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοὶ, [d] πληρώ- 2
σατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν
αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρο-
νοῦντες· [e] μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, 3
ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι
ὑπερέχοντας ἑαυτῶν· [f] μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος 4
σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. [g] Τοῦτο 5
γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
[h] ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν 6
ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, [i] ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε 7
μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων
γενόμενος· [k] καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος 8
ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι
θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. [l] διὸ καὶ ὁ Θεὸς 9
αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα
τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, [m] ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ 10
πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ
καταχθονίων, [n] καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται 11
ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ
πατρός. ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε 12
ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον,
ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου,
μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
κατεργάζεσθε· [o] ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν 13
ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς
εὐδοκίας. [p] πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ 14
διαλογισμῶν, [q] ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, 15
τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς

d 3. 16. Rom. 12. 10, 16. et 15. 5. 1 Cor. 1. 10. 1 Pet. 3. 8.
e Rom. 12. 10. 1 Pet. 5. 5.
f 1 Cor. 10. 24. et 13. 5.
g Matt. 11. 29. Joan. 13. 15. 1 Pet. 2. 21. 1 Joan. 2. 6.
h Joan. 1. 1, 2. et 17. 5. 2 Cor. 4. 4. Col. 1. 15. Heb. 1. 3.
i Psal. 22. 6. Esa. 42. 1. et 49. 3, 6. et 52. 13. et 53. 3, 11. Ezech. 34. 23, 24. Dan. 9. 26. Zach. 3. 8. Matt. 20. 28. Marc. 9. 12. Luc. 22. 27. Joan. 13. 14. Rom. 1. 3. et 15. 3, 8. Gal. 4. 4.
k Matt. 26. 39, 42. Joan. 10. 18. Heb. 2. 9, 14, 17. et 4. 15. et 5. 8. et 12. 2.
l Psal. 110. 7. Esa. 53. 12. Joan. 10. 17. et 17. 1, 2, 5. Act. 2. 33. Eph. 1. 21. Heb. 1. 4. et 2. 9.
m Esa. 45. 23. Rom. 14. 11. Apoc. 5. 13.
n Joan. 13. 13. Act. 2. 36. Rom. 14. 9, 11. 1 Cor. 8. 6. et 12. 3.
o 2 Cor. 3. 5. Heb. 13. 21.
p Rom. 12. 17. 1 Pet. 2. 12. et 4. 9.
q Prov. 4. 18. Matt. 5. 14, 45.

καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες
16 ἐν κόσμῳ, [r] λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα
ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδρα-
μον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα.
17 [s] Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ
λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγ-
18 χαίρω πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε
καὶ συγχαίρετέ μοι.
Δ′ 19 [t] Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως
πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ
20 ὑμῶν· οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως
21 τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· [u] οἱ πάντες γὰρ τὰ
ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ·
22 τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ
τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.
23 τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω
24 τὰ περὶ ἐμὲ, ἐξαυτῆς· [x] πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ
25 ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. [y] Ἀναγκαῖον
δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ
συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπό-
στολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι
26 πρὸς ὑμᾶς· ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς
27 καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε. καὶ
γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς
αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ
28 ἐμὲ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. σπουδαιο-
τέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν
29 πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. [z] προσδέ-
χεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς,
30 καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε· ὅτι διὰ
τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισε,

r 2 Cor. 1. 14. Gal. 2. 2. 1 Thess. 2. 19. et 3. 5.

s 2 Cor. 7. 4. 2 Tim. 4. 6.

t Act. 16. 1. Rom. 16. 21. 1 Thess. 3. 2.

u 1 Cor. 10. 24. et 13. 5. 2 Tim. 4. 10, 16.

x 1. 25. Philem. 22.

y 4. 18. Philem. 2.

z 1 Cor. 9. 14. et 16. 18. Gal. 6. 6. 1 Thess. 5. 12. 1 Tim. 5. 17. Heb. 13. 17.

παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, [a] ἵνα ἀναπληρώσῃ
τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.
[b] ΤΟ' λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. 3 Ε'
τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρὸν,
ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. [c] βλέπετε τοὺς κύνας, βλέ- 2
πετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατα-
τομήν· [d] ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομὴ, οἱ πνεύ- 3
ματι Θεῷ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες· [e] καίπερ 4
ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί· εἴτις δοκεῖ
ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκὶ, ἐγὼ μᾶλλον· [f] περι- 5
τομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς
Βενιαμὶν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον
Φαρισαῖος, [g] κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, 6
κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμ-
πτος. [h] Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι 7
διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν· [i] ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ 8
ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς
γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν
τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι,
ἵνα Χριστὸν κερδήσω [k] καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ 9
ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν
διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην
ἐπὶ τῇ πίστει, [l] τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύ- 10
ναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν
τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θα-
νάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν 11
τῶν νεκρῶν. [m] οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετε- 12
λείωμαι· διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ
κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοὶ, 13
ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι· [n] ἐν 14

a 1 Cor. 16. 17.
b 4. 4. 2 Cor. 13. 11. 1 Thess. 5. 16. Jac. 1. 2. 1 Pet. 4. 13.
c Esa. 56. 10. 2 Cor. 11. 13.
d Deut. 10. 16. et 30. 6. Jer. 4. 4. Joan. 4. 24. Rom. 2. 29. et 4. 11, 12. Col. 2. 11.
e Act. 23. 6. et 26. 4, 5. Rom. 11. 1. 2 Cor. 11. 18, 21, 22.
f Gen. 17. 12. et 49. 27.
g Act. 8. 3. et 9. 1. et 22. 4. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13.
h Matt. 13. 44.
i Esa. 53. 11. Jer. 9. 23, 24. Joan. 17. 3. Col. 2. 2.
k Rom. 1. 17. et 3. 21, 22. et 9. 30. et 10. 3, &c.
l Rom. 6. 3, 4, 5. et 8. 17. 2 Cor. 4. 10, 11. 2 Tim. 2. 11, 12. 1 Pet. 4. 13.
m 1 Tim. 6. 12. Heb. 12. 23.
n Psal. 45. 10. Luc. 9. 62. 1 Cor. 9. 24. 2 Tim. 4. 7. Heb. 3. 1.

δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμ-
προσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ
τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν
15 Χριστῷ Ἰησοῦ. [o] Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο
φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο
16 ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. [q] πλὴν εἰς ὃ ἐφθά-
σαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.
17 [r] Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοὶ, καὶ σκο-
πεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε
18 τύπον ἡμᾶς. [s] πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς
πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω,
19 τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, [t] ὧν
τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ
δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρο-
20 νοῦντες. [u] ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς
ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον
21 Ἰησοῦν Χριστὸν, [x] ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα
τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ
τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι
ἑαυτῷ τὰ πάντα.

ϛʹ 4 [y] ὭΣΤΕ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπό-
θητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε
2 ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐωδίαν παρακαλῶ καὶ
Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ·
3 [z] καὶ ἐρωτῶ καὶ σὲ, σύζυγε γνήσιε, συλλαμ-
βάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνή-
θλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν
συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.
4 [a] Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ,
5 χαίρετε. [b] τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν

o Rom. 14. 3. 4. 1 Cor. 2. 6. et 14. 20.
q 2. 2. Rom. 12. 16. et 15. 5, 7. 1 Cor. 1. 10. Gal. 6. 16. 1 Pet. 3. 8.
r 1 Cor. 4. 16. et 11. 1. 1 Thess. 1. 6. 2 Thess. 3. 9. 1 Pet. 5. 3.
s Rom. 16. 17. Gal. 6. 12.
t Hos. 4. 7. Rom. 8. 5. et 16. 18. 2 Cor. 11. 12, 15. Gal. 6. 13.
u 1 Cor. 1. 7. Eph. 2. 6. Col. 3. 3. 1 Thess. 1. 10. Titus 2. 13. Heb. 13. 14.
x 1 Cor. 15. 26, 27, 43, 48, 49, 51. Col. 3. 4. 1 Joan. 3. 2.
y 2. 16. 2 Cor. 1. 14. 1 Thess. 2. 19, 20.
z 1. 27. Exod. 32. 32. Psal. 69. 28. Dan. 12. 1. Luc. 10. 20. Apoc. 3. 5. et 13. 8. et 20. 12. et 21. 27.
a 3. 1. 1 Thess. 5. 16.
b 1 Cor. 10. 11. Heb. 10. 25. 2 Pet. 3. 8, 9.

c Psal. 55. 22. Matt. 6. 25. 1 Tim. 6. 8, 17. 1 Pet. 5. 7.
d Joan. 14. 27. Rom. 5. 1. Eph. 2. 14.
e Rom. 12. 17. et 13. 13. 1 Thess. 4. 3, 4, 5.
f Rom. 15. 33. 2 Cor. 13. 11.
g 2 Cor. 11. 9.
h 1 Tim. 6. 6, 8.
i 1 Cor. 4. 11. 2 Cor. 11. 27.
k 1. 7.
l 2 Cor. 11. 8, 9.
m Rom. 15. 28. Titus 3. 14.
n 2 Cor. 9. 12. Heb. 13. 16.

ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. [c] Μηδὲν μερι- 6
μνᾶτε, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει
μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω
πρὸς τὸν Θεόν. [d] καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ 7
ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας
ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

[e] Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοὶ, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα 8
σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνὰ, ὅσα προσφιλῆ,
ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελά- 9
βετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα
πράσσετε· [f] καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ᾽
ὑμῶν.

[g] Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη 10 Ζ′
ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ᾽ ᾧ
καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. [h] οὐχ ὅτι καθ᾽ 11
ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι
αὐτάρκης εἶναι. [i] οἶδα δὲ ταπεινοῦσθαι, οἶδα 12
καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύ-
ημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισ-
σεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· πάντα ἰσχύω ἐν τῷ 13
ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. [k] πλὴν καλῶς ἐποι- 14
ήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. [l] οἴ- 15
δατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ
τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας,
οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον
δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· ὅτι 16
καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν
χρείαν μοι ἐπέμψατε. [m] οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ 17
δόμα, ἀλλ᾽ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονά-
ζοντα εἰς λόγον ὑμῶν· [n] ἀπέχω δὲ πάντα καὶ 18

περισσεύω· πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπα-
φροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν
19 δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. [o] ὁ δὲ Θεός μου [o 2 Cor. 9. 8.]
πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον
20 αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ Θεῷ
καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. ἀμήν.
21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
22 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπά-
ζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ
23 τῆς Καίσαρος οἰκίας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ
ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ
2 θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, [p] τοῖς [p Rom. 1. 7. Gal. 1. 3.]
ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν [Eph. 1. 2. 1 Pet. 1. 2.]
Χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Α' 3 [q] Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυ- [q Eph. 1. 15. Philipp. 1. 3.]
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν [1 Thess. 1. 2. 2 Thess. 1. 3.]

προσευχόμενοι, [r] ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν 4
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους, [s] διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην 5
ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ
λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου [t] τοῦ παρόντος 6
εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ
ἔστι καρποφορούμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ'
ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν
τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· [u] καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ 7
Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι
πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ 8
δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.
[x] Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, 9 Β′
οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰ-
τούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελή-
ματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευ-
ματικῇ, [y] περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου 10
εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν· ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ
καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπί-
γνωσιν τοῦ Θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμού- 11
μενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς, [z] εὐχαρι- 12
στοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν
μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτὶ, [a] ὃς 13
ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ
μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης
αὐτοῦ, [b] ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ 14 Γ′
αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· [c] ὅς 15
ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος
πάσης κτίσεως, [d] ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, 16
τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ

r Eph. 1. 15. Philem. 5.
s 1 Pet. 1. 4.
t Marc. 4. 8. Joan. 15. 16. Act. 6. 7. et 12. 24. et 19. 20.
u 4. 12. Philem. 23.
x Rom. 12. 2. 1 Cor. 1. 5. Eph. 1. 15. et 5. 10, 17.
y Gen. 17. 1. Joan. 15. 16. 1 Cor. 7. 20. Eph. 4. 1. Philipp. 1. 27. 1 Thess. 2. 12.
z Act. 26. 18.
a Matt. 3. 17. et 17. 5. Eph. 2. 4. et 6. 12. 1 Thess. 2. 12. Heb. 2. 14. 1 Pet. 2. 9. 2 Pet. 1. 17.
b Act. 20. 28. Eph. 1. 7. Heb. 9. 14. 1 Pet. 1. 19.
c Joan. 14. 9. 2 Cor. 4. 4. Philipp. 2. 6. Heb. 1. 3. Apoc. 3. 14.
d 2. 15. Joan. 1. 3. Rom. 8. 38, 39. et 11. 36. 1 Cor. 8. 6. Eph. 1. 21. et 3. 9. Heb. 1. 2. 1 Pet. 3. 22.

καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε
ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
17 εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων,
18 καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, [e] καὶ αὐτός
ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας·
ὅς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα
19 γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων· [f] ὅτι ἐν αὐτῷ
20 εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, [g] καὶ δι'
αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρη-
νοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ,
δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς
Δ' 21 οὐρανοῖς. [h] καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριω-
μένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις
22 τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν [i] ἐν τῷ
σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, πα-
ραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγ-
23 κλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, [k] εἴγε ἐπιμένετε τῇ
πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετα-
κινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ
ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει
τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος
Ε' 24 διάκονος. [l] Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου
ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα
τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου
ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία·
25 [m] ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν
τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι
26 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, [n] τὸ μυστήριον τὸ ἀπο-
κεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν,
27 νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, [o] οἷς
ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς

e Act. 26. 23. 1 Cor. 15. 20, 23. Eph. 1. 22. et 4. 15. et 5. 23. Apoc. 1. 5.
f 2. 9. Joan. 1. 16. et 3. 34, 35.
g Esa. 9. 6. Joan. 16. 33. Act. 10. 36. Rom. 5. 1, 10. 2 Cor. 5. 18. Eph. 1. 10. et 2. 14, 16. 1 Joan. 4. 10.
h Eph. 2. 1, 2, 12.
i Luc. 1. 75. Eph. 1. 4. et 2. 15. et 5. 26, 27. 2 Tim. 1. 9. Heb. 5. 7. Titus 2. 14.
k Joan. 15. 6.
l Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 27. 2 Cor. 1. 5, 6. et 4. 10, 11. et 7. 4. Eph. 1. 23. et 3. 1, 13. et 4. 12. et 5. 23. Philipp. 2. 17. et 3. 10. 2 Tim. 1. 8. et 2. 10.
m Eph. 3. 2.
n Matt. 13. 11. Rom. 16. 25. Eph. 1. 9. et 3. 9. 2 Tim. 1. 10. Titus 1. 2, 3. 1 Pet. 1. 20.
o Rom. 9. 23. 2 Cor. 2. 14. Eph. 1. 7. et 3. 8. 1 Tim. 1. 1.

δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς
ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· ὃν 28
ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄν-
θρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ
σοφίᾳ, [p] ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον
τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ 29
ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνερ-
γουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

[q] ΘΕ´ΛΩ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω 2 ϛ'
περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ
ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκὶ, [r] ἵνα 2
παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων
ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληρο-
φορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστη-
ρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, [s] ἐν 3
ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς
γνώσεως ἀπόκρυφοι. [t] τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή 4
τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ· [u] εἰ 5
γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι
σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν
τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως
ὑμῶν. [x] ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰη- 6
σοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, [y] ἐρρι- 7
ζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βε-
βαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισ-
σεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.

[z] Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν 8
διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν
παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα
τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· [a] ὅτι ἐν 9
αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος

p 2 Cor. 11. 2. Eph. 5. 27.
q Philipp. 1. 30. 1 Thess. 2. 2.
r Esa. 53. 11. Jer. 9. 23, 24. Joan. 17. 3. 2 Cor. 1. 6. Philipp. 3. 8.
s 1 Cor. 1. 24.
t ver. 18. Eph. 5. 6.
u 1 Cor. 5. 3. et 14. 40.
x 1 Thess. 4. 1. Judæ 3.
y 1 Cor. 1. 5. Eph. 2. 21, 22. et 3. 17.
z ver. 20. Matt. 15. 2. Rom. 16. 17. Gal. 4. 3, 9. Heb. 13. 9.
a 1. 19. Joan. 1. 14.

10 σωματικῶς, [b] καί ἐστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι,
ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,
Ζ′ 11 [c] ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ,
ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν
12 τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, [d] συν-
ταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ
συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ
13 Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν· [e] καὶ
ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ
τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν συνεζωοποίησε
σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώ-
14 ματα, [f] ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον
τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ
ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ·
15 [g] ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας,
ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς
ἐν αὐτῷ.
Η′ 16 [h] Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν
πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαβ-
17 βάτων, [i] ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ
18 σῶμα τοῦ Χριστοῦ. [k] μηδεὶς ὑμᾶς καταβρα-
βευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ
φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
19 [l] καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ
σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορη-
γούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν
20 τοῦ Θεοῦ. [m] Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ
ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες
21 ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, "Μὴ ἅψῃ, μηδὲ γεύσῃ,
22 μηδὲ θίγῃς," [n] ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ

b Joan. 1. 16. Rom. 8. 38. Eph. 1. 21.
c 3. 8, 9. Deut. 10. 16. et 30. 6. Jer. 4. 4. Rom. 2. 29. et 6. 6. Eph. 4. 22. Philipp. 3. 3.
d Rom. 6. 3, 4. Eph. 1. 19. et 3. 7. Gal. 3. 27.
e Eph. 2. 1, 11.
f Eph. 2. 5, 15.
g Gen. 3. 15. Psal. 68. 18. Esa. 53. 12. Matt. 12. 29. Luc. 11. 22. Joan. 12. 31. et 16. 11. Eph. 4. 8. et 6. 12. Heb. 2. 14.
h Lev. 11. 2. et 23. 2, &c. Rom. 14. 2, &c. Gal. 4. 10.
i Heb. 8. 5. et 10. 1.
k Jer. 29. 8. Ezech. 13. 3. Matt. 24. 4. Eph. 5. 6. 2 Thess. 2. 3. 1 Joan. 4. 1.
l Eph. 4. 15, 16.
m ver. 8. Rom. 6. 3, 5. et 7. 4, 6. Gal. 2. 19. et 4. 9.
n Esa. 29. 13. Matt. 15. 9. Tit. 1. 14.

ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας
τῶν ἀνθρώπων; [o] ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα 23
σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ
ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι, πρὸς πλη-
σμονὴν τῆς σαρκός. [p] Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ 3
Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν
δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος· τὰ ἄνω φρονεῖτε, 2
μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. [q] ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 3
ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ·
[r] ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε 4 Θʹ
καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.
[s] Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς 5
γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κα-
κήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία,
[t] δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς 6
τῆς ἀπειθείας· [u] ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ 7
ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς· [x] νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε 8
καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν θυμὸν κακίαν βλασ-
φημίαν αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν·
[y] μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν 9
παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, [z] καὶ 10
ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπί-
γνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, [a] ὅπου 11
οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκρο-
βυστία, Βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος,
ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. [b] Ἐνδύ- 12
σασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ
ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν χρηστότητα
ταπεινοφροσύνην πραότητα μακροθυμίαν, [c] ἀν- 13
εχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν
τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς

o ver. 18. 1 Tim. 4. 8. et 5. 23.
p 2. 12. Psal. 110. 1. Rom. 6. 5. Eph. 1. 20. et 2. 6.
q Rom. 6. 2, &c. et 8. 24. 2 Cor. 5. 7. Gal. 2. 20.
r 1 Cor. 15. 43. Philipp. 3. 21. 1 Joan. 3. 2.
s Rom. 6. 13. et 7. 5, 23. et 8. 13. Eph. 4. 22. et 5. 3, 5. 1 Thess. 4. 5.
t 1 Cor. 6. 10. Eph. 5. 5, 6. Gal. 5. 19. Apoc. 22. 15.
u Rom. 6. 19, 20. et 7. 5. 1 Cor. 6. 11. Eph. 2. 1. Tit. 3. 3.
x Rom. 6. 4. Eph. 4. 22. Heb. 12. 1. 1 Pet. 2. 1. Jac. 1. 21.
y Eph. 4. 22, 25, 29. et 5. 4.
z Gen. 1. 26. Rom. 6. 4. Eph. 2. 10. et 4. 24.
a Rom. 10. 12. 1 Cor. 7. 21, 22. et 12. 13. Gal. 3. 28. et 5. 6. et 6. 15.
b Eph. 4. 32. et 6. 11. Gal. 5. 22. 1 Thess. 1. 4.
c Matt. 6. 14. Marc. 11. 25. Eph. 4. 32.

14 ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς· [d] ἐπὶ πᾶσι δὲ
τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς
15 τελειότητος· [e] καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ
Ι′ 16 σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. [f] ὁ λόγος τοῦ
Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ
σοφίᾳ· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς,
ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν
χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ·
17 [g] καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ,
πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες
τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι᾽ αὐτοῦ.
18 [h] Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
19 σιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. [i] Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε
τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.
20 [k] Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα·
21 τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. [l] Οἱ
πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ
22 ἀθυμῶσιν. [m] Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα
τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις
ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ᾽ ἐν ἁπλότητι καρδίας,
23 φοβούμενοι τὸν Θεόν. καὶ πᾶν ὅ τι ἐὰν ποιῆτε,
ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώ-
24 ποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν
ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ
25 Χριστῷ δουλεύετε. [n] ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ
4 ἠδίκησε· καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία. [o] Οἱ
κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις
παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον
ἐν οὐρανοῖς.
2 [p] Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες

d 2. 2. Joan. 3. 34. et 15. 12. Eph. 4. 3. et 5. 2. 1 Thess. 4. 9. 1 Joan. 3. 23. et 4. 21.
e Eph. 4. 4. Philipp. 4. 7.
f 1 Cor. 14. 26. Eph. 5. 19.
g Rom. 1. 8. 1 Cor. 10. 31. Eph. 5. 20. 1 Thess. 5. 18. Heb. 13. 15.
h Gen. 3. 16. 1 Cor. 14. 34. Eph. 5. 22. 1 Pet. 3. 1.
i Eph. 5. 25. 1 Pet. 3. 7.
k Eph. 6. 1.
l Eph. 6. 4.
m Eph. 6. 5. 1 Tim. 6. 1. Tit. 2. 9. 1 Pet. 2. 18.
n Act. 10. 34. Rom. 2. 11. 1 Pet. 1. 17.
o Eph. 6. 9.
p Luc. 18. 1. Rom. 12. 12. Eph. 6. 18. 1 Thess. 5. 17.

ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, [q] προσευχόμενοι ἅμα καὶ 3
περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ
λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι'
ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με 4
λαλῆσαι. [r] Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς 5
ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. [s] ὁ λόγος ὑμῶν 6
πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς
δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ 7
πάντα γνωρίσει ὑμῖν [t] Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελ-
φὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ,
ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ 8
περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν,
[u] σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, 9
ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὧδε.
[x] Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός 10
μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα (περὶ οὗ
ἐλάβετε ἐντολάς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε
αὐτόν), καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες 11
ἐκ περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία.
[y] ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος 12
Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν
ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρω-
μένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ 13
αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν
ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. [z] ἀσπάζεται 14
ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημᾶς.
[a] Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ 15
Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν·
[b] καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, 16
ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ

q 1. 26. et 2. 2. Matt. 13. 11. 1 Cor. 4. 1. et 16. 9. 2 Cor. 2. 12. Eph. 6. 19. 2 Thess. 3. 1.
r Eph. 5. 15, 16. 1 Thess. 4. 12.
s 3. 16. Marc. 9. 50.
t Act. 20. 4. Eph. 6. 21. 2 Tim. 4. 12.
u Philem. 10.
x Act. 15. 37. et 19. 29. et 27. 2. 2 Tim. 4. 11. Philem. 24.
y 1. 7. Rom. 15. 30. Philem. 23.
z 2 Tim. 4. 10, 11. Philem. 24.
a Rom. 16. 5. 1 Cor. 16. 19.
b 1 Thess. 5. 27.

ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς
17 ἀναγνῶτε· [c] καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, "Βλέπε τὴν
διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν
18 πληροῖς." [d] Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου.
μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.
ἀμήν.

c Philem. 2.
d 1 Cor. 16. 21. 2 Thess. 3. 17. Heb. 13. 3.

Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Α'
1 [e] ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ-
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ καὶ Κυρίῳ
Ἰησοῦ Χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2 [f] Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων
ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν
3 ἡμῶν, [g] ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔρ-
γου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ
τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς
4 ἡμῶν, [h] εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ,
5 τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν· [i] ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ
ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν

e Rom. 1. 7. 2 Cor. 1. 19. Eph. 1. 2. 1 Pet. 1. 2. et 5. 12.
f Rom. 1. 8. 9. Eph. 1. 16. 2 Thess. 1. 3. Philipp. 1. 3.
g Joan. 6. 29.
h 2 Thess. 2. 13.
i 2. 1. 1 Cor. 2. 4. et 4. 20. 2 Cor. 6. 6.

δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν πληρο-
φορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν
ὑμῖν δι᾽ ὑμᾶς· [k] καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε 6
καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει
πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γε- 7
νέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν
τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. [l] ἀφ᾽ ὑμῶν γὰρ 8
ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ
Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ
ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν,
ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι· [m] αὐτοὶ 9
γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον
ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς
τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι
καὶ ἀληθινῷ, [n] καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ 10
τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν
ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

[o] Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν **2**
τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν· [p] ἀλλὰ καὶ 2
προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν
Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν
λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν
πολλῷ ἀγῶνι. [q] Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ 3
ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ·
[r] ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πισ- 4
τευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς
ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμά-
ζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. [s] Οὔτε γάρ ποτε ἐν 5
λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε
ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς· [t] οὔτε 6
ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ᾽ ὑμῶν

k Act. 5. 41. 1 Cor. 4. 16. et 11. 1. Philipp. 3. 17. 2 Thess. 3. 9. Heb. 10. 34.
l Rom. 1. 8.
m 1 Cor. 12. 2.
n Matt. 3. 7. Act. 1. 11. et 2. 24. Rom. 5. 9. Philipp. 3. 20. 2 Thess. 1. 10. Apoc. 1. 7.
o 1. 5, 9.
p Act. 16. 22, &c. et 17. 2. Philipp. 1. 30. Col. 2. 1.
q 2 Cor. 7. 2.
r Gal. 1. 10. et 2. 7. 1 Tim. 1. 11, 12. Tit. 1. 3.
s Act. 20. 33. Rom. 1. 9. et 9. 1. 2 Cor. 1. 23. et 2. 17. et 4. 2. et 7. 2. et 11. 31. et 12. 17. Gal. 1. 20. Philipp. 1. 8 1 Tim. 5. 21 2 Tim. 4. 1.
t Joan. 5. 41, 44. et 12. 43. 2 Thess. 3. 8, 9.

. οὔτε ἀπ᾽ ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς
7 Χριστοῦ ἀπόστολοι· [u] ἀλλ᾽ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν
μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς
8 τέκνα· [x] οὕτως ἱμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μετα-
δοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ,
ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν
9 γεγένησθε. [y] μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοὶ, τὸν κό-
πον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας
ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν,
ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.
10 ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως
καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν,
11 καθάπερ οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ
τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυ-
12 θούμενοι [z] καὶ μαρτυρούμενοι, εἰς τὸ περιπα-
τῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς
13 εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. [a] Διὰ τοῦτο
καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως,
ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ
Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ, καθώς
ἐστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν
14 ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. [b] ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγε-
νήθητε, ἀδελφοὶ, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν
οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταὐτὰ
ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν,
15 καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων [c] τῶν καὶ τὸν
Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους
προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ
16 ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, [d] κω-
λυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶ-
σιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας

u 1 Cor. 2. 3. et 9. 1, &c. 2 Cor. 10. 1, 2, 10, 11. et 13. 4.
x 2 Cor. 12. 15.
y Act. 18. 3. et 20. 34. 1 Cor. 4. 12. 2 Cor. 11. 9. et 12. 13. 2 Thess. 3. 8.
z Gen. 17. 1. 1 Cor. 7. 20. Eph. 4. 1. Philipp. 1. 27. Col. 1. 10.
a Matt. 10. 40. Gal. 4. 14. 2 Pet. 3. 2.
b Act. 17. 5, 13. Heb. 10. 34.
c Matt. 23. 34, 37. Luc. 13. 33. Act. 7. 52.
d Matt. 23. 32. Act. 13. 50. et 14. 5, 19. et 17. 5, 13. et 18. 12. et 19. 9. et 22. 21, 22.

πάντοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς
τέλος.
Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν 17 Β'
πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, περισσο-
τέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν
πολλῇ ἐπιθυμίᾳ· [e] διὸ ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς 18
ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δὶς, καὶ
ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. [f] τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς 19
ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς
ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν
τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν 20
καὶ ἡ χαρά. Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν 3
καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, [g] καὶ ἐπέμψαμεν 2
Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ
Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι
ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, [h] τῷ μηδένα σαί- 3
νεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἴδατε
ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς 4
ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι,
καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε· [i] διὰ τοῦτο κἀγὼ 5
μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν
ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ
εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόν- 6
τος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελι-
σαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν,
καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε ἐπιπο-
θοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, διὰ 7
τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοὶ, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ
τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίσ-
τεως· ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. 8

e Rom. 1. 13. et 15. 22.
f 2 Cor. 1. 14. Philipp. 2. 16. et 4. 1.
g Act. 16. 1. Rom. 16. 21. Philipp. 2. 19.
h Act. 14. 22 Eph. 3. 13. Philipp. 1. 14. 2 Tim. 3. 12.
i Philipp. 2. 16.

9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταπο-
δοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν
10 δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, [k] νυκτὸς καὶ
ἡμέρας ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν
ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερή-
Γ' 11 ματα τῆς πίστεως ὑμῶν; Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ
πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς,
12 κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· [l] ὑμᾶς δὲ
ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ
εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς
13 εἰς ὑμᾶς, [m] εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας
ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων
αὐτοῦ.

Δ' 4 [n] ΤΟ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοὶ, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ
παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελά-
βετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ
2 ἀρεσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. Οἴδατε
γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ
3 Κυρίου Ἰησοῦ. [o] τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ
Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς
4 πορνείας, εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος
5 κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, [p] μὴ ἐν πάθει ἐπι-
θυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν
6 Θεὸν, [q] τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ
πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἔκδικος ὁ
Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προεί-
7 παμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. [r] οὐ γὰρ ἐκάλε-
σεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ.
8 [s] τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ

k Rom. 1. 10, 11. et 15. 23.
l 5. 15.
m 5. 23. 1 Cor. 1. 8. Philipp. 1. 10. 2 Thess. 2. 17.
n 2. 12. Philipp. 1. 27.
o Rom. 12. 2. Eph. 5. 17, 27. Philipp. 4. 8.
p 1 Cor. 15. 34. Eph. 4. 17, 18.
q 1 Cor. 6. 8.
r Levit. 11. 44. et 19. 2. Joan. 17. 19. 1 Cor. 1. 2.
s Luc. 10. 16. 1 Cor. 7. 40.

τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ
Ἅγιον εἰς ἡμᾶς.
[t] Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε 9
γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε
εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ 10
εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ
Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
περισσεύειν μᾶλλον, [u] καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχά- 11
ζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς
ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν·
ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ 12
μηδενὸς χρείαν ἔχητε.
[x] ΟΥ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 13 Ε′
τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ
λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. [y] εἰ γὰρ πιστεύ- 14
ομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ
ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει
σὺν αὐτῷ. [z] τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ 15
Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι
εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν
τοὺς κοιμηθέντας· [a] ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύ- 16
σματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι
Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν
Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, [b] ἔπειτα ἡμεῖς οἱ 17
ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγη-
σόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου
εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα.
ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τού- 18
τοις.
[c] Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελ- **5** ς′
φοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· [d] αὐτοὶ 2

t Lev. 19. 18. Jer. 31. 34. Matt. 22. 39. Joan. 6. 45. et 13. 34. et 14. 26. et 15. 12. Eph. 5. 2. 1 Pet. 4. 8. 1 Joan. 3. 11, 23. et 4. 21.

u Act. 20. 34. Eph. 4. 28. 2 Thess. 3. 7, 8, 12. 1 Pet. 4. 15.

x Lev. 19. 28. Deut. 14. 1. 2 Sam. 12. 20.

y 1 Cor. 15. 13, 18.

z 1 Cor. 15. 22, 51.

a Matt. 24. 31. 1 Cor. 15. 51, 52. 2 Thess. 1. 7.

b Joan. 12. 26. et 14. 3. et 17. 24. Act. 1. 9. Apoc. 11. 12.

c Matt. 24. 3, 36.

d Matt. 24. 42, 43. Marc. 13. 34, 35. Luc. 21. 34. 2 Pet. 3. 10. Apoc. 3. 3. et 16. 15.

γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς
3 κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται· [e] ὅταν γὰρ λέ-
γωσιν, "Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια," τότε αἰφνίδιος
αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν
4 γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. [f] ὑμεῖς
δὲ, ἀδελφοὶ, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα
5 ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ· [g] πάντες ὑμεῖς υἱοὶ
φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς
6 οὐδὲ σκότους. [h] Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς
καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.
7 [i] οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ
8 μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· [k] ἡμεῖς δὲ ἡμέρας
ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ
9 ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· [l] ὅτι
οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς περι-
ποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ, [m] τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε
γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζή-
11 σωμεν. διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδο-
μεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.
12 [n] ἘΡΩΤΩ͂ΜΕΝ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, εἰδέναι
τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν
13 ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι
αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον
14 αὐτῶν· εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. [o] Παρακαλοῦμεν
δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παρα-
μυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθε-
15 νῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. [p] ὁρᾶτε μή τις
κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ
ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
16 17 [q] πάντοτε χαίρετε· [r] ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε·

e Luc. 21. 34, 35. 2 Thess. 1. 9.
f Eph. 5. 8.
g Luc. 16. 8. Rom. 13. 12. Eph. 5. 8.
h Matt. 24. 42. et 25. 13. Luc. 21. 34, 36. Rom. 13. 11, 12. 1 Cor. 15. 34. Eph. 5. 14. 1 Pet. 5. 8.
i Rom. 13. 13.
k Esa. 59. 17. Rom. 13. 12. Eph. 6. 14, &c.
l Rom. 9. 22. 1 Pet. 2. 8. Judæ 4.
m Rom. 14. 8, 9. 2 Cor. 5. 15.
n Rom. 15. 27. 1 Cor. 9. 11. et 16. 18. Gal. 6. 6. Philipp. 2. 29. 1 Tim. 5. 17. Heb. 13. 7, 17.
o Rom. 14. 1. Gal. 6. 1, 2. 2 Thess. 3. 6, 11, 12.
p Lev. 19. 18. Prov. 17. 13. et 20. 22. et 24. 29. Matt. 5. 39. Rom. 12. 17. 1 Cor. 6. 7. Gal. 6. 10. 1 Pet. 3. 9.
q Luc. 10. 20. Rom. 12. 12. Philipp. 4. 4.
r Ecclus. 18. 22. Luc. 18. 1. Rom. 12. 12. Eph. 6. 18. Col. 4. 2.

s Eph. 5. 20.
t 1 Cor. 14. 30. Eph. 4. 30. 2 Tim. 1. 6.
u 1 Cor. 2. 11, 15. 1 Joan. 4. 1.
x Philipp. 4. 8.
y 3. 13. 1 Cor. 1. 8. Philipp. 4. 9.
z 1 Cor. 1. 9. et 10. 13. 2 Cor. 1. 18. 2 Thess. 3. 3.
a Rom. 16. 16. 1 Cor. 16. 20. 2 Cor. 13. 12. 1 Pet. 5. 14.
b Col. 4. 16.

[s] ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ 18
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. [t] τὸ πνεῦμα μὴ 19
σβέννυτε· προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε· [u] πάντα 20 21
δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε, [x] ἀπὸ παντὸς 22
εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. [y] Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς 23 Ζʹ
τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκλη-
ρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα
ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τηρηθείη. [z] πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς 24
καὶ ποιήσει.

Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. [a] Ἀσπά- 25 26
σασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ.
[b] Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπι- 27
στολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ 28
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

c 1 Thess. 1. 1.
d 1 Cor. 1. 3. 1 Thess. 1. 1. 1 Pet. 1. 2.

[c] ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ 1
ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ
Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. [d] χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 2

ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.

Α′ 3 [e] Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ
ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπερ-
αυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς
4 ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· [f] ὥστε ἡμᾶς
αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ
Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν
πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς
5 ἀνέχεσθε, [g] ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ
Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας
6 τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε· [h] εἴπερ δίκαιον
παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς
7 θλῖψιν, [i] καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ'
ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ'
8 οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ [k] ἐν πυρὶ
φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεὸν
καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου
9 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· [l] οἵτινες δίκην τίσουσιν
ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ
10 ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, [m] ὅταν ἔλθῃ
ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆ-
ναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ
μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
11 εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα
ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πλη-
ρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον
12 πίστεως ἐν δυνάμει, ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ
ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

e Eph. 1. 15. Philipp. 1. 3. Col. 1. 3. 1 Thess. 1. 2.
f 2 Cor. 7. 14. et 9. 2. 1 Thess. 2. 19.
g Philipp. 1. 28. 1 Thess. 2. 14. Judæ 6.
h Zach. 2. 8.
i 1 Thess. 4. 16.
k Rom. 2. 8. 2 Pet. 3. 7.
l Esa. 2. 19.
m Act. 1. 11. 1 Thess. 1. 10. Apoc. 1. 7.

ZONDERVAN LIBRARY
TAYLOR UNIVERSITY
500 W READE AVE.
UPLAND, IN 46989-1001

188768

Β′
ἘΡΩΤΩ͂ΜΕΝ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς **2**
παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, [n] εἰς τὸ μὴ ταχέως 2
σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι,
μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπι-
στολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα
τοῦ Χριστοῦ. [o] Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ 3
μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία
πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρ-
τίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, [p] ὁ ἀντικείμενος καὶ 4
ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέ-
βασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς
Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ Θεός.
οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλε- 5
γον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀπο- 6
καλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. [q] τὸ γὰρ 7
μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ
κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ μέσου γένηται· [r] καὶ τότε 8
ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος ἀνα-
λώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ κατ-
αργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ· [s] οὗ 9
ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν
πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους
[t] καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυ- 10
μένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ
ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· [u] καὶ διὰ τοῦτο 11
πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ
πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσι πάντες 12
οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλ' εὐδοκήσαντες
Γ′
ἐν τῇ ἀδικίᾳ. [x] Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν 13
τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι

n Jer. 29. 8. Matt. 24. 4. Eph. 5. 6. Col. 2. 18. 1 Joan. 4. 1.
o Matt. 24. 23. Eph. 5. 6. 1 Tim. 4. 1. 1 Joan. 2. 18. Apoc. 13. 11.
p Dan. 11. 36.
q Act. 20. 29.
r Job 4. 9. Esa. 11. 4. Apoc. 19. 15, 20, 21.
s Deut. 13. 1, &c. Matt. 24. 24. Joan. 8. 41. 2 Cor. 4. 4. Eph. 2. 2. Apoc. 13. 13, &c.
t 2 Cor. 2. 15. et 4. 3.
u Rom. 1. 24, &c. 1 Tim. 4. 1.
x 1. 3. 1 Thess. 1. 4.

ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς
εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει
14 ἀληθείας, εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου
ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν
15 Ἰησοῦ Χριστοῦ. [y] ἄρα οὖν, ἀδελφοὶ, στήκετε, καὶ
κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ
16 λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ
ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν
17 αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, [z] παρακα-
λέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν
παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Δ′ 3 [a] ΤΟ λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ
ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξά-
2 ζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, [b] καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν
ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ
3 πάντων ἡ πίστις. [c] πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος,
ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
4 [d] πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παρ-
5 αγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. ὁ δὲ
Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν
ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ
Χριστοῦ.

Ε′ 6 [e] Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι
ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦν-
τος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβε
7 παρ' ἡμῶν. [f] αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι
8 ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, [g] οὐδὲ δωρεὰν
ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ
μόχθῳ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ

y 3. 6.
z 1 Thess. 3. 13.
a Matt. 9. 38. Eph. 6. 19. Col. 4. 3.
b Joan. 6. 44. Rom. 15. 31.
c Joan. 17. 15. 1 Cor. 1. 9. et 10. 13. 1 Thess. 5. 24.
d 2 Cor. 7. 16.
e ver. 14, 15. Rom. 16. 17. 1 Cor. 5. 11, 13. 1 Thess. 4. 11. et 5. 14. Tit. 3. 10. 2 Joan. 10.
f 1 Cor. 4. 16. et 11. 1. 1 Thess. 1. 6. et 2. 10. et 4. 11.
g Act. 18. 3. et 20. 34. 1 Cor. 4. 12. 2 Cor. 11. 9. et 12. 13. 1 Thess. 2. 9.

h Matt. 10 10. 1 Cor. 4. 16. et 9. 4, 6. et 11. 1. 1 Thess. 1. 6. et 2. 6. Philipp. 3. 17. 1 Tim. 5. 18.
i Gen. 3. 19.
k Eph. 4. 28. 1 Thess. 4. 11.
l Gal. 6. 9.
m ver. 6. Matt. 18. 17. 1 Cor. 5. 9, 11.
n Rom. 15. 33. et 16. 20. 1 Cor. 14. 33. 2 Cor 13. 11. Philipp. 4. 9. 1 Thess. 5 23.
o 1 Cor. 16. 21. Col. 4. 18.

ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· [h] *οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξ-* 9
ουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ
μιμεῖσθαι ἡμᾶς. [i] *καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς,* 10
τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει
ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας 11
περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζο-
μένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. [k] *τοῖς δὲ τοιού-* 12
τοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας
ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. [l] *ὑμεῖς* 13
δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. [m] *εἰ* 14
δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς
ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε
μίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν 15
ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. [n] *Αὐτὸς* 16 ϛ'
δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην
διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ πάν-
των ὑμῶν.

[o] *Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι* 17
σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω. Ἡ 18
χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

1 [p] ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' p Act. 9. 15.
ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Col. 1. 27. Gal. 1. 1.
2 Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, [q] Τιμοθέῳ γνησίῳ q Act. 16. 1.
τέκνῳ ἐν πίστει. χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ 1 Cor. 4. 17. 1 Thess. 3. 2.
πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου Gal. 1. 3. 1 Pet. 1. 2.
Α' 3 ἡμῶν. [r] Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν r Act. 20. 1, 3.
Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παρ- Gal. 1. 6, 7.
4 αγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, [s] μηδὲ προσ- s 4. 7. et 6. 4,
έχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες 20. 2 Tim. 2. 16. Tit. 1. 14.
ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ et 3. 9.
5 τὴν ἐν πίστει· [t] τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας t Rom. 13. 8, &c.
ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως Gal. 5. 14.
6 ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, [u] ὧν τινες u 6. 4, 20.
ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν,
7 θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε
8 ἃ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. [x] οἴ- x Rom. 7. 12.
δαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομί-
9 μως χρῆται, [y] εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ y Gal. 3. 19.
κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ et 5. 23.
ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατραλῴαις

καὶ μητραλῴαις, ἀνδροφόνοις, πόρνοις, ἀρσενο- 10
κοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ
εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται,
z 6. 15. 1 Thess. 2. 4.
[z] κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου 11
Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐν- 12 Β′
δυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν,
ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν
a Joan. 9. 39, 41. Act. 3. 17. et 8. 3. et 9. 1. et 22. 4. et 26. 9. 1 Cor. 15. 9. Gal. 1. 13. Philipp. 3. 6.
[a] τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ 13
ὑβριστήν· ἀλλ' ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν
ἀπιστίᾳ· ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου 14
ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ
b Matt. 9. 13. Marc. 2. 17. Luc. 5. 32. et 19. 10. 1 Joan. 3. 5.
Ἰησοῦ. [b] πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς 15
ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον
ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· ἀλλὰ 16
διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται
Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς
ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ
c 6. 15, 16. Rom. 16. 27.
εἰς ζωὴν αἰώνιον. [c] τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, 17
ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα
d 6. 12. 2 Tim. 4. 7.
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. [d] ταύτην τὴν 18 Γ′
παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε,
κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα
e 3. 9.
στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, [e] ἔχων 19
πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσά-
f 1 Cor. 5. 5. 2 Tim. 2. 17. et 4. 14.
μενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· [f] ὧν ἐστιν 20
Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ
Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι **2** Δ′
δεήσεις προσευχὰς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ
g Jer. 29. 7.
πάντων ἀνθρώπων, [g] ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων 2
τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον

βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
3 τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σω-
4 τῆρος ἡμῶν Θεοῦ, [h] ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει
5 σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. [i] εἷς
γὰρ Θεὸς, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄν-
6 θρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, [k] ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον
7 ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, [l] εἰς ὃ
ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν λέγω ἐν
Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι), διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει
8 καὶ ἀληθείᾳ. [m] Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς
ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας
9 χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ· [n] ὡσαύτως καὶ τὰς
γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ
σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν
ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ,
10 ἀλλ', ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέ-
Ε′ 11 βειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. [o] Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ
12 μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· γυναικὶ δὲ διδά-
σκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ'
13 εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. [p] Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη,
14 εἶτα Εὔα. [q] καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ
15 ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε· σωθήσεται δὲ
διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ
ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.
ϛ′ 3 [r] ΠΙΣΤΟ'Σ ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται,
2 καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. [s] δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον
ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφά-
λεον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον διδακτικόν·
3 [t] μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ'
4 ἐπιεικῆ ἄμαχον ἀφιλάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου
καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ

h Ezech. 18. 23. 2 Pet. 3. 9.
i Joan. 17. 3. Rom. 3. 30. et 10. 12. Gal. 3. 19. Heb. 9. 15.
k Matt. 20 28. 1 Cor. 1. 6. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 2 Thess. 1. 10.
l Act. 9. 15. et 13. 2. et 22. 21. Rom. 1. 9. et 9. 1. et 11. 13. et 15. 16. Eph. 3. 8. Gal. 1. 16. et 2. 8. 2 Tim. 1. 11.
m Ps. 134. 2. Esa. 1. 15. Mal. 1. 11. Joan. 4. 21.
n Tit. 2. 3. 1 Pet. 3. 3.
o Gen. 3. 16. 1 Cor. 14. 34. Eph. 5. 22.
p Gen. 1. 27. et 2. 18, 22. 1 Cor. 11. 8, 9.
q Gen. 3. 6. 2 Cor. 11. 3.
r Act. 20. 28. Philipp 1. 1.
s Tit. 1. 6.
t 2 Tim. 2. 24.

μετὰ πάσης σεμνότητος· εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου 5
προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμε-
λήσεται; μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρῖμα 6
u 1 Cor. 5. 12. ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. [u] δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρ- 7
τυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς
ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.
x Act. 6. 3. [x] Διακόνους ὡσαύτως σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ 8
οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς,
y 1. 19. [y] ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ 9
συνειδήσει· καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶ- 10
τον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖ- 11
κας ὡσαύτως σεμνὰς, μὴ διαβόλους, νηφαλέους,
πιστὰς ἐν πᾶσι. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς 12
ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων
z Matt. 25. 21. οἴκων. [z] οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν 13
ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρη-
σίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι 14
a 2 Tim. 2. 20. γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον· [a] ἐὰν δὲ 15
βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀνα-
στρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος,
στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας.
b Marc. 16. 17, 18. Joan. 1. 14. Eph. 3. 5, 6. 1 Joan. 1. 2. 1 Pet. 3. 18. [b] ΚΑῚ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐ- 16 Ζ'
σεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ,
ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη
ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν
c Matt. 24. 23. 2 Thess. 2. 3. 2 Tim. 3. 1. 2 Pet. 3. 3. Judæ 18. 1 Joan. 2. 18. δόξῃ. [c] Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέ- 4
ροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως,
προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις
δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηρια- 2
d Gen. 9. 3. Rom. 14. 6. 1 Cor. 10. 30. σμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, [d] κωλυόντων γα- 3
μεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς

μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπ-
4 εγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν· [e] ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ
καλὸν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
5 βανόμενον· ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύ-
6 ξεως. [f] Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς
ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς
λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας
7 ᾗ παρηκολούθηκας. [g] Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γρα-
ώδεις μύθους παραιτοῦ· γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς
Η′ 8 εὐσέβειαν. [h] ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς
ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς
πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς
9 τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. [i] πιστὸς ὁ λόγος
10 καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. [k] εἰς τοῦτο γὰρ καὶ
κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ
Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,
Θ′ 11 μάλιστα πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δί-
12 δασκε. [l] μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω,
ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ ἐν ἀνα-
στροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν
13 ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ
14 παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. [m] μὴ ἀμέλει τοῦ
ἐν σοι χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας
μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου.
15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ
16 φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν· ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδα-
σκαλίᾳ· ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ
σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.
Ι′ 5 [n] ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩι μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρα-
2 κάλει ὡς πατέρα· νεωτέρους ὡς ἀδελφούς· πρεσ-
βυτέρας ὡς μητέρας· νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς, ἐν

e Gen. 1. 31. Act. 10. 15. Rom. 14. 14, 20. 1 Cor. 10. 25. Tit. 1. 15.
f 2 Tim. 1. 5. et 3. 14, 15.
g 1. 4. et 6. 20. 2 Tim. 2. 16, 23. Tit. 1. 14. et 3. 9.
h 6. 6. Col. 2. 23.
i 1. 15.
k Psal. 36. 6. et 107. 2, 6, &c.
l 1 Cor. 16. 10, 11. Tit. 2. 7, 15. 1 Pet. 5. 3.
m 1. 18. et 5. 22. Act. 6. 6. et 8. 17. et 13. 3. et 19. 6. 2 Tim. 1. 6.
n Lev. 19. 32.

πάσῃ ἁγνείᾳ. Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας· 3
[o] εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτω- 4 ΙΑ′
σαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς
ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν
καὶ ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [p] ἡ δὲ ὄντως 5
χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ
προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς
νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέ- 6
θνηκε. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι 7
ὦσιν. [q] εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν 8
οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν
ἀπίστου χείρων. Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον 9
ἐτῶν ἑξήκοντα, γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνὴ, [r] ἐν 10
ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν,
εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβο-
μένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολού-
θησε. Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ 11
καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν,
ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· 12
[s] ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς 13
οἰκίας· οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ
περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. [t] βούλομαι 14
οὖν νεωτέρας γαμεῖν τεκνογονεῖν οἰκοδεσποτεῖν,
μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδο-
ρίας χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω 15
τοῦ Σατανᾶ. [u] Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, 16
ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία,
ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
[x] Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς 17 ΙΒ′
τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν
λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. [y] λέγει γὰρ ἡ γραφὴ, 18

o Gen. 45. 16, &c. Matt. 15. 4. Marc. 7. 10, &c. Eph. 6. 1, 2.
p Luc. 2. 36. et 18. 1.
q Gal. 6. 10. 2 Tim. 3. 5. Tit. 1. 16.
r Gen. 18. 4. et 19. 2. Luc. 7. 38, 44. 1 Pet. 4. 9.
s Tit. 2. 3.
t 1 Cor. 7. 9.
u ver. 3.
x Rom. 12. 8. et 15. 27. 1 Cor. 9. 11. et 12. 28. Gal. 6. 6. Philipp. 2. 29. 1 Thess. 5. 12. Heb. 13. 17.
y Deut. 24. 14. et 25. 4. Lev. 19. 13. Matt. 10. 10. Luc. 10. 7. 1 Cor. 9. 9.

'Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις·' καί, '"Αξιος ὁ
19 ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.' [z] Κατὰ πρεσβυτέρου
κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο
20 ἢ τριῶν μαρτύρων. Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον
πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι.
21 [a] Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα
ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν
ΙΓ′ 22 κατὰ πρόσκλισιν. [b] Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπι-
τίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυ-
23 τὸν ἁγνὸν τήρει. [c] Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ
ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς
ΙΔ′ 24 σου ἀσθενείας. [d] Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι
πρόδηλοί εἰσι προάγουσαι εἰς κρίσιν· τισὶ δὲ
25 καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα
πρόδηλά ἐστι· καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ
δύναται.

ΙΕ′ 6 [e] ΟΣΟΙ εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι τοὺς ἰδίους
δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα
μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφη-
2 μῆται. οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ κατα-
φρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον
δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ, οἱ
τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. ταῦτα δίδασκε
Ιϛ′ 3 καὶ παρακάλει. [f] Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ
προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδα-
4 σκαλίᾳ, [g] τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ
νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γί-
νεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραὶ,
5 [h] παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν

z Deut. 19. 15.
a 6. 13. Deut. 17. 4. et 19. 18. Gal. 1. 20. Philipp. 1. 8. 1 Thess. 2. 5. et 5. 27.
b 4. 14. Act. 6. 6. et 8. 17. et 13. 3. et 19. 6. 2 Tim. 1. 6.
c Ps. 104. 15.
d Gal. 5. 19.
e Eph. 6. 5. Col. 3. 22. Tit. 2. 5, 8, 9. 1 Pet. 2. 18.
f 1. 3, 4. Gal. 1. 6, 7.
g 1. 4. 1 Cor. 8. 2. 2 Tim. 2. 23. Tit. 3. 9.
h Rom. 16. 17. 1 Cor. 11. 16. 2 Tim. 3. 5, 8. Tit. 1. 1. et 3. 10. 2 Pet. 2. 3. 2 Joan. 10.

καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορι-
σμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν
τοιούτων. [i] Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια 6
μετὰ αὐταρκείας. [k] οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς 7
τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνά-
μεθα· [l] ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, 8
τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. [m] Οἱ δὲ βουλόμενοι 9
πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα
καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς,
αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον
καὶ ἀπώλειαν. [n] ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν 10
ἐστιν ἡ φιλαργυρία· ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλα-
νήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν
ὀδύναις πολλαῖς. [o] Σὺ δὲ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, 11
ταῦτα φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν
πίστιν ἀγάπην ὑπομονὴν πραότητα· [p] ἀγωνίζου 12
τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως· ἐπιλαβοῦ τῆς
αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης, καὶ ὡμολόγησας
τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.
[q] Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωο- 13 ΙΖʹ
ποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν
ὁμολογίαν, τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, 14
ἀνεπίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [r] ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει 15
ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν
βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, [s] ὁ 16
μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν
εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ᾧ τιμὴ
καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν.
[t] Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε 17 ΙΗʹ

i 4. 8. Prov. 15. 16. Heb. 13. 5.
k Job 1. 21. et 27. 19. Psal. 49. 17. Prov. 27. 24. Eccl. 5. 14, 15.
l Psal. 55. 22. Ecclus. 29. 23. Matt. 6. 25. Heb. 13. 5. 1 Pet. 5. 7.
m Prov. 11. 28. et 20. 21. et 28. 20. Matt. 13. 22. Marc. 4. 19. Jac. 5. 1.
n Exod. 23. 8. Deut. 16. 19. Prov. 15. 16.
o 2 Tim. 2. 22.
p ver. 19. et 1. 18. 1 Cor. 9. 25, 26. Philipp. 3. 12, 14. 2 Tim. 4. 7.
q 5. 21. Deut. 32. 39. 1 Sam. 2. 6. Matt. 27. 11. Joan. 18. 37.
r 1. 11, 17. Apoc. 17. 14. et 19. 16.
s Exod. 33. 20. Deut. 4. 12. Joan. 1. 18. 1 Joan. 4. 12, 20.
t Job 31. 24. Psal. 62. 10. Marc. 4. 19. et 10. 24. Luc. 8. 14. et 12. 15.

μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου
ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρ-
έχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν,
18 [u] ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐ-
19 μεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, [x] ἀποθησαυρίζον-
τας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα
20 ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. [y] Ὦ Τιμόθεε,
τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς
βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδω-
21 νύμου γνώσεως, [z] ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ
τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.
ἀμήν.

Πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς.

u Luc. 12. 21. Jac. 2. 5.
x ver. 12. Matt. 6. 20. Luc. 12. 33. et 16. 9.
y 1. 4. et 4. 7. 2 Tim. 1. 14. et 2. 14, 16. Tit. 1. 14. et 3. 9. Apoc. 3. 3.
z 2 Tim. 2. 18.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ
θελήματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν
2 Χριστῷ Ἰησοῦ [a] Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ. χάρις,
ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
Α' 3 [b] Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προ-
γόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω
τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς

a Gal. 1. 3. 1 Tim. 1. 2. 1 Pet. 1. 2.
b Act. 22. 3. et 23. 1. et 24. 14. Rom. 1. 8, 9. Eph. 1. 16. 1 Thess. 1. 2. et 3. 10.

καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου 4
τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, [c] ὑπόμνησιν 5
λαμβάνων τῆς ἐν σοι ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις
ἐνῴκησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ
μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί.
[d] Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ 6
χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπι-
θέσεως τῶν χειρῶν μου· [e] οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ 7
Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης
καὶ σωφρονισμοῦ. [f] μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρ- 8
τύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον
αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ
δύναμιν Θεοῦ [g] τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαν- 9
τος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ
κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, [h] φανε- 10
ρωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν
θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ
τοῦ εὐαγγελίου, [i] εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπό- 11
στολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν· [k] δι' ἣν αἰτίαν καὶ 12
ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ
ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι
τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν
ἡμέραν. [l] Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων, ὧν 13
παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ· [m] τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύ- 14
λαξον διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν
ἡμῖν. [n] Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάν- 15 Β′
τες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμο-
γένης. [o] Δῴη ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου 16

c Act. 16. 1.
d Act. 6. 6. et 8. 17. et 13. 2. et 19. 6. 1 Tim. 4. 14 et 5. 22.
e Rom. 8. 15.
f 2. 3. Act. 21. 33. Rom. 1. 16. Eph. 3. 1. et 4. 1. Col. 4. 18. Philipp. 1. 7. et 4. 14. 1 Tim. 2. 6. Philem. 1. 9, 13.
g Rom. 8. 29, 30. et 9. 11. Eph. 1. 4. et 2. 8. et 3. 11. Tit. 3. 4, 5, 6.
h Esa. 25. 8. Rom. 16. 25. 1 Cor. 15. 54, 55. Eph. 1. 9. et 3. 9. Col. 1. 26. Tit. 1. 2. Heb. 2. 14. 1 Pet. 1. 20.
i Act. 9. 15. et 13. 2. et 22. 21. Eph. 3. 8. Gal. 1. 15. et 2. 7, 8. 1 Tim. 2. 7.
k Eph. 3. 1.
l 3. 14.
m 1 Tim. 6. 20.
n 4. 10, 16. Act. 19. 9, 10.
o 4. 19. Act. 28. 20. Eph. 6. 20.

οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε, καὶ τὴν ἅλυσίν
17 μου οὐκ ἐπῃσχύνθη, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ
18 σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὗρε· δῴη αὐτῷ
ὁ Κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον
σὺ γινώσκεις.

2 ΣΥ` οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι
2 τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [p] καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ
διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς
ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους δι-
Γ' 3 δάξαι. [q] σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρα-
4 τιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. [r] οὐδεὶς στρατευόμενος
ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ
5 στρατολογήσαντι ἀρέσῃ· ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ
6 στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. [s] τὸν κο-
πιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μετα-
7 λαμβάνειν. νόει ἃ λέγω· δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος
8 σύνεσιν ἐν πᾶσι. [t] Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν
ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ
9 τὸ εὐαγγέλιόν μου, [u] ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν
ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδε-
10 ται. [x] διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκ-
λεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν
Δ' 11 Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. [y] Πιστὸς ὁ
λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν·
12 [z] εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνού-
13 μεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· [a] εἰ ἀπιστοῦμεν,
ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύ-
ναται.

14 [b] Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον
τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον,

p 1 Tim. 3. 2, &c. Tit. 1. 5, &c.
q 1. 8. et 4. 5.
r 1 Cor. 9. 25.
s 1 Cor. 9. 10.
t 2 Sam. 7. 12. Psal. 132. 11. Esa. 11. 1. Matt. 1. 1, &c. Act. 2. 30. et 13. 23. Rom. 1. 3.
u 1. 8. Eph. 3. 1, 13. et 4. 1. Col. 1. 24. et 4. 3, 18. Philipp. 1. 7.
x Col. 1. 24.
y Rom. 6. 3, &c. et 8. 17. 2 Cor. 4. 10. 1 Pet. 4. 13.
z Matt. 10. 33. Marc. 8. 38. Luc. 9. 26. et 12. 9. Rom. 8. 17. 2 Cor. 4. 10. Philipp. 3. 10. 1 Pet. 4. 13.
a Num. 23. 19. Rom. 3. 3. et 9. 6.
b 1 Tim. 6. 4.

ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σε- 15
αυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην
ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀλη-
c 1 Tim. 1. 4. et 4. 7. et 6. 20. Tit. 1. 14. et 3. 9. θείας. [c] Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περι- 16
ΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας,
d 1 Tim. 1. 20. [d] καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· 17
e 1 Tim. 6. 21. ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός, [e] οἵτινες περὶ τὴν 18
ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη
f Joan. 10. 14. γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν· [f] ὁ 19
μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἕστηκεν ἔχων
τὴν σφραγῖδα ταύτην, Ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας
αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνο-
g Rom. 9. 21. μάζων τὸ ὄνομα Χριστοῦ. [g] ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ 20
οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ
καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμήν, ἃ
h 3. 17. δὲ εἰς ἀτιμίαν. [h] ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν 21
ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον
καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
i 1 Cor. 1. 2. 1 Tim. 6. 11. ἡτοιμασμένον. [i] Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας 22 Ε′
φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην πίστιν ἀγάπην
εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ
k 1 Tim. 1. 4. et 4. 7. et 6. 4. Tit. 3. 9. καθαρᾶς καρδίας. [k] Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύ- 23
τους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας·
l 1 Tim. 3. 2. Tit. 1. 9. [l] δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον 24
m Act. 8. 22. Gal. 6. 1. εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, [m] ἐν 25
πραότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μή-
ποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου 26
παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου
θέλημα.
n 1 Tim. 4. 1. 2 Pet. 2. 1. et 3. 3. Judæ 18. [n] ΤΟΥ̂ΤΟ δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 3 ς′

2 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. ἔσονται γὰρ οἱ
ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερ-
ήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχά-
3 ριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι,
4 ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, προδόται, προ-
πετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλό-
5 θεοι, [o] ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ
δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. καὶ τούτους ἀποτρέπου.
6 [p] ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς
οἰκίας καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσω-
ρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,
7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν
8 ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. [q] ὃν τρόπον δὲ Ἰαν-
νῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ
οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατ-
εφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν.
9 ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια
αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων
Ζ' 10 ἐγένετο. [r] Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδα-
σκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ
11 μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, [s] τοῖς δι-
ωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀν-
τιοχείᾳ ἐν Ἰκονίῳ ἐν Λύστροις, οἵους διωγμοὺς
ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος.
12 [t] καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν
13 Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄν-
θρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον,
14 πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. [u] Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς
ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες,
15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ
δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως

o 2. 16, 23. Matt. 7. 15. et 18. 17. Rom. 16. 17. 2 Thess. 3. 6. 1 Tim. 5. 8. Tit. 1. 16. et 3. 10. 2 Joan. 10.
p Matt. 23. 13. Tit. 1. 11.
q Exod. 7. 11. 1 Tim. 6. 5. Tit. 1. 16.
r 1 Tim. 4. 6.
s Psal. 34. 19. Act. 13. 50. et 14. 2, 19, 22. 2 Cor. 1. 10.
t Matt. 16. 24. Luc. 24. 26. Joan. 17. 14. Act. 14. 22. 1 Thess. 3. 3.
u 2. 2.

x Rom. 15. 4. 2 Pet. 1. 19, 20. — τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [x] πᾶσα γραφὴ θεό- 16
πνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς
ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν
ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, 17
y Rom. 1. 9. et 9. 1. 2 Cor. 1. 23. et 11. 31. Gal. 1. 20. Philipp. 1. 8. 1 Thess. 2. 5. 1 Tim. 5. 21. et 6. 13. — πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος. [y] Δια- **4**
μαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν
ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον, ἐπί- 2
στηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον,
παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.
ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκα- 3 Η′
λίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς
ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους, κνηθό-
z 1 Tim. 1. 4. et 4. 7. — μενοι τὴν ἀκοήν· [z] καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν 4
ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτρα-
a 1. 8. et 2. 3. Act. 21. 8. Eph. 4. 11. — πήσονται. [a] Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, 5
ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου
b Philipp. 1. 23. et 2. 17. 2 Pet. 1. 14. — πληροφόρησον. [b] Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ 6 Θ′
c 1 Cor. 9. 24, 25. Philipp. 3. 14. 1 Tim. 6. 12. Heb. 12. 1. — ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε. [c] τὸν 7
ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα,
d 1 Cor. 9. 25. 1 Pet. 5. 4. Jac. 1. 12. — τὴν πίστιν τετήρηκα· [d] λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς 8
δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· οὐ μόνον δὲ
ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφά-
νειαν αὐτοῦ.

e Col. 4. 14. — Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως. [e] Δημᾶς 9 10
γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ
ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλα-
f Act. 15. 37. Col. 4. 10. Philem. 24. — τίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· [f] Λουκᾶς ἐστι μόνος 11
μετ᾽ ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ·

12 ἔστι γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. [g] Τυχικὸν
13 δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. Τὸν φαιλόνην, ὃν
ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος
φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.
14 [h] Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδεί-
ξατο· ἀποδῴη αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα
15 αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γὰρ ἀνθέστηκε
16 τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπο-
λογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με
17 ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ Κύριός
μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ
κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ
18 ἔθνη· καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. καὶ
ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ,
καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπου-
ράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ἀμήν.
19 [i] Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνη-
20 σιφόρου οἶκον. [k] Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ·
Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα.
21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν.
Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος
22 καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ Κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ
χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι.

g Act. 20. 4. Eph. 6. 21, 22. Col. 4. 7. Tit. 3. 12.

h 1 Tim. 1. 20.

i 1. 16. Act. 18. 2. Rom. 16. 3.

k Act. 19. 22. et 20. 4. et 21. 29.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

[l] ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ 1
Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνω-
σιν ἀληθείας τῆς κατ᾽ εὐσέβειαν, [m] ἐπ᾽ ἐλπίδι 2
ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς
πρὸ χρόνων αἰωνίων, [n] ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς 3
ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην
ἐγὼ κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,
[o] Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν. χάρις, 4
ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

[p] Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ 5 Α′
λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν
πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, [q] εἴ τις 6
ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων
πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα.
[r] δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ 7
οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον,
μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, [s] ἀλλὰ φιλόξενον 8
φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον ὅσιον ἐγκρατῆ,
[t] ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, 9
ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ

l 1 Tim. 3. 16. et 6. 3.
m Num. 23. 19. Rom. 1. 2. et 16. 25. Eph. 1. 9. et 3. 9. Col. 1. 26. 2 Tim. 1. 9, 10. et 2. 13. 1 Pet. 1. 20.
n Act. 20. 24. Gal. 1. 1. 1 Thess. 2. 4.
o 2 Cor. 2. 13. et 7. 14. et 8. 6, 16. Gal. 2. 1, 3. Eph. 1. 2. Col. 1. 2. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2. 1 Pet. 1. 2.
p Act. 14. 23. 2 Tim. 2. 2.
q 1 Tim. 3. 2.
r Lev. 10. 9. Matt. 24. 45. 1 Cor. 4. 1. Eph. 5. 18. 1 Tim. 3. 3, 15. 1 Pet. 5. 2.
s 1 Tim. 3. 2.
t 2. 1. 1 Tim. 1. 10. et 6. 3. 2 Tim. 1. 13. et 4. 3.

τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.
B′ 10 [u] Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι
11 καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, [x] οὓς
δεῖ ἐπιστομίζειν· οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέ-
πουσι διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους
12 χάριν. εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης,
'Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες
13 ἀργαί.' ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής· δι' ἣν
αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν
14 ἐν τῇ πίστει, [y] μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις
καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλή-
15 θειαν. [z] πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς
δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ
μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.
16 [a] Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρ-
νοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.
Γ′ **2** ΣΥ` δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδα-
2 σκαλίᾳ· πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς,
σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
3 ὑπομονῇ· [b] πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστή-
ματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ
4 δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ἵνα σωφρονίζωσι
5 τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους [c] σώ-
φρονας ἁγνὰς οἰκουροὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
6 βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρα-
7 κάλει σωφρονεῖν, [d] περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχό-
μενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
8 ἀδιαφθορίαν σεμνότητα ἀφθαρσίαν, [e] λόγον ὑγιῆ
ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν

u Act. 15. 1. 1 Tim. 1. 6.
x Matt. 23. 23. 1 Tim. 6. 5. 2 Tim. 3. 6.
y Esa. 29. 13. Matt. 15. 9. Col. 2. 22. 1 Tim. 1. 4. et 4. 7. et 6. 20.
z Matt. 15. 11. Luc. 11. 39, 41. Act. 10. 15. Rom. 14. 14, 20. 1 Cor. 6. 12. et 10. 23, 25. 1 Tim. 4. 3, 4.
a 2 Tim. 3. 5. Judæ 4.
b 1 Tim. 2. 9. et 5. 13. 1 Pet. 3. 3.
c Gen. 3. 16. 1 Cor. 14. 34. Eph. 5. 22. Col. 3. 18. 1 Tim. 6. 1. 1 Pet. 3. 1.
d 1 Tim. 4. 12. 1 Pet. 5. 3.
e 1 Tim. 5. 14. 1 Pet. 2. 12, 15. et 3. 16.

ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον. [f] Δούλους ἰδίοις 9 Δ′
δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους
εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ 10
πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν δι-
δασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν
πᾶσιν.

[g] Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος 11
πᾶσιν ἀνθρώποις, [h] παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνη- 12
σάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας
σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν
τῷ νῦν αἰῶνι, [i] προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλ- 13
πίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ
καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [k] ὃς ἔδωκεν 14
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πά-
σης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον,
ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. [l] Ταῦτα λάλει καὶ παρα- 15 Ε′
κάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. μηδείς
σου περιφρονείτω.

[m] ῾ΥΠΟΜΙ´ΜΝΗΣΚΕ αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξου- 3
σίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον
ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, [n] μηδένα βλασφημεῖν, 2
ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους
πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. [o] ἦμεν γάρ 3
ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι ἀπειθεῖς πλανώμενοι, δου-
λεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν
κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοὶ, μισοῦντες
ἀλλήλους· [p] ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλαν- 4
θρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, [q] οὐκ 5
ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς,
ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λου-
τροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος

f Eph. 6. 5. Col. 3. 22. 1 Tim. 6. 1, 2. 1 Pet. 2. 18.
g 3. 4. 1 Tim. 2. 4.
h Eph. 1. 4. Col. 1. 22. 2 Tim. 1. 9. 1 Joan. 2. 16.
i 1 Cor. 1. 7. Philipp. 3. 20.
k Exod. 19. 5. Eph. 2. 10. et 5. 2. Gal. 1. 4. et 2. 20. Heb. 9. 14.
l 1 Cor. 16. 11. 1 Tim. 4. 12.
m Rom. 13. 1, &c. 1 Pet. 2. 13.
n Philipp. 4. 5. 2 Tim. 2. 24, 25.
o 1 Cor. 6. 11. Eph. 2. 1, &c. et 5. 8. Col. 3. 7. 1 Pet. 4. 3.
p 2. 11.
q Joan. 3. 3, 5. Act. 15. 11. Rom. 3. 20, 28. et 4. 2, 6. et 9. 11. et 11. 6. Eph. 1. 4. et 2. 4, 9. et 5. 26. Gal. 2. 16. 2 Tim. 1. 9.

6 Ἁγίου, [r] οὗ ἐξέχεεν ἐφ᾽ ἡμᾶς πλουσίως, διὰ
7 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, [s] ἵνα δικαιω-
θέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα
8 κατ᾽ ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ
περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα
φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπι-
στευκότες τῷ Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ
9 ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· [t] μωρὰς δὲ ζητήσεις
καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς
περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι.
ϛ´ 10 [u] Αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νου-
11 θεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦ-
τος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος.
12 [x] Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρός σε ἢ Τυχικὸν,
σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ
13 γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. [y] Ζηνᾶν τὸν νομικὸν
καὶ Ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν
14 αὐτοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι
καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας
χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονταί σε
15 οἱ μετ᾽ ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας
ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.
ἀμήν.

Πρὸς Τίτον τῆς Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς Μακεδονίας.

r Ezech. 36. 25. Joel 2. 28. Act. 2. 33. Rom. 5. 5.
s Rom. 8. 23, 24.
t 1. 14. 1 Tim. 1. 4. et 4. 7. et 6. 20. 2 Tim. 2. 23.
u Matt. 18. 17. Rom. 16. 17. 2 Thess. 3. 6. 2 Tim. 3. 5. 2 Joan. 10.
x Act. 20. 4. Eph. 6. 21. Col. 4. 7. 2 Tim. 4. 12.
y Act. 18. 24. 1 Cor. 1. 12.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

z Eph. 3. 1. et 4. 1. 2 Tim. 1. 8.
[z] ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τι-
μόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ
a Rom. 16. 5. 1 Cor. 16. 19. Col. 4. 15, 17. Philipp. 2. 25.
συνεργῷ ἡμῶν [a] καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ καὶ 2
Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ᾽
οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ 3
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
b 1 Thess. 1. 2. 2 Thess. 1. 3. c Eph. 1. 15. Col. 1. 4.
[b] Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου 4 A′
ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, [c] ἀκούων 5
σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς
τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,
ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται 6
ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς
Χριστὸν Ἰησοῦν. χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ 7
παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα
d 1 Thess. 2. 6.
τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. [d] Διὸ 8
πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν
σοι τὸ ἀνῆκον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, 9
τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ
e 1 Cor. 4. 15. Gal. 4. 19. Col. 4. 9.
δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, [e] παρακαλῶ σε περὶ 10 B′
τοῦ ἐμοῦ τέκνου ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου,
Ὀνήσιμον, τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ 11

12 καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα· σὺ δὲ αὐτὸν,
13 τουτέστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβοῦ· ὃν ἐγὼ
ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ
διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου·
14 [f] χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποι-
ῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ,
15 ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχω-
ρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς,
16 οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν
ἀγαπητὸν, μάλιστα ἐμοὶ, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ
17 καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ; εἰ οὖν ἐμὲ ἔχεις
18 κοινωνὸν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. Εἰ δέ τι
19 ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. ἐγὼ
Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα
μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις.
20 Ναὶ, ἀδελφὲ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνά-
21 παυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. [g] πεποιθὼς
τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ
22 ὃ λέγω ποιήσεις. [h] Ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι
ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν
23 χαρισθήσομαι ὑμῖν. [i] Ἀσπάζονταί σε Ἐπαφρᾶς
24 ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [k] Μάρ-
κος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί
25 μου. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.

f 2 Cor. 9. 7.
g 2 Cor. 7. 16.
h 2 Cor. 1. 11. Philipp. 1. 25. et 2. 24. Heb. 13. 2.
i Col. 1. 7. et 4. 12.
k Act. 12. 12, 25. et 15. 37. et 19. 29. et 20. 4. et 27. 2. Col. 4. 10, 14. 2 Tim. 4. 10, 11. 1 Pet. 5. 13.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

[l] ΠΟΛΥΜΕΡΩ͂Σ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ 1 A′
Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις
ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν
ἐν υἱῷ, [m] ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι᾽ οὗ καὶ 2
τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν, [n] ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς 3
δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων
τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι᾽
ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψη-
λοῖς, [o] τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, 4
ὅσῳ διαφορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν
ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων, ‘[p] Υἱός 5 B′
μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;’ καὶ
πάλιν, ‘Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς
ἔσται μοι εἰς υἱόν;’ ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν 6
πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, ‘[q] Καὶ 7
προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.’
Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, ‘[r] Ὁ ποιῶν
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουρ-
γοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·’ πρὸς δὲ τὸν υἱὸν, 8

l Num. 12. 6, 8. Eph. 1. 10. Gal. 4. 4.

m Psal. 2. 8. Matt. 21. 38. Joan. 1. 3. Eph. 3. 9. Col. 1. 16.

n 8. 1. et 9. 12, &c. et 12. 2. Ps. 110. 1. Sap. 7. 26. Joan. 1. 4. et 14. 9. 2 Cor. 4. 4. Col. 1. 15, 17. Philipp. 2. 6. Apoc. 4. 11.

o Eph. 1. 21. Philipp. 2. 9, 10.

p 5. 5. 2 Sam. 7. 14. 1 Par. 22. 10. et 28. 6. Psal. 2. 7. Act. 13. 33.

q Psal. 97. 7. Rom. 8. 29. Col. 1. 18.

r Psal. 104. 4.

‘ [s] Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασι-
9 λείας σου. [t] ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας
ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς, ὁ Θεός
σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους
10 σου.’ Καὶ, ‘ [u] Σὺ κατ’ ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν
ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ
11 οὐρανοί· [x] αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις·
12 καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ
περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ
δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.’
13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε, ‘ [y] Κάθου
ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπο-
14 πόδιον τῶν ποδῶν σου;’ [z] οὐχὶ πάντες εἰσὶ
λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλό-
μενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;
2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς
2 ἀκουσθεῖσι, μή ποτε παραρρυῶμεν. [a] εἰ γὰρ ὁ
δι’ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ
πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον
3 μισθαποδοσίαν, [b] πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλι-
καύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λα-
βοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκου-
4 σάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, [c] συνεπιμαρτυροῦντος
τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις
δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ
τὴν αὐτοῦ θέλησιν.
5 [d] Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν
6 μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν· [e] διεμαρτύρατο δέ
πού τις λέγων, ‘ Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ
αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;

s Psal. 45. 6.
t Act. 10. 38.
u Ps. 102. 25.
x Esa. 51. 6. 2 Pet. 3. 7, 10.
y 10. 12, 13. et 12. 2. Psal. 110. 1. Matt. 22. 44. Marc. 12. 36. Luc. 20. 42. Act. 2. 34. 1 Cor. 15. 25. Eph. 1. 20.
z Psal. 34. 7. et 91. 11.
a Deut. 27. 26. Act. 7. 38, 53. Gal. 3. 19.
b 12. 25. Matt. 4. 17. Marc. 1. 14.
c Marc. 16. 20. Act. 2. 22. et 14. 3. et 19. 11. 1 Cor. 12. 4, 7, 11.
d 1. 2, 4, 8. 2 Pet. 3. 13.
e Psal. 8. 4. et 144. 3.

ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους, δόξῃ 7
καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτὸν, καὶ κατέστησας
αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· [f] πάντα 8
ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.᾽ Ἐν γὰρ
τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ
ἀνυπότακτον· νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα
ὑποτεταγμένα· [g] τὸν δὲ βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους 9 Γ′
ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα
τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως
χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου.
[h] Ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι᾽ ὃν τὰ πάντα καὶ δι᾽ οὗ 10
τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν
ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων
τελειῶσαι. [i] ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζό- 11
μενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύ-
νεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, [k] λέγων, ‘Ἀπαγ- 12
γελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ
ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·᾽ καὶ πάλιν, ‘Ἐγὼ ἔσομαι
πεποιθὼς ἐπ᾽ αὐτῷ·᾽ [l] καὶ πάλιν, ‘Ἰδοὺ ἐγὼ 13
καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.᾽ [m] Ἐπεὶ 14
οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος,
καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα
διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα
τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, [n] καὶ ἀπαλ- 15
λάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ
ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου ἀγγέ- 16
λων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ
ἐπιλαμβάνεται. [o] ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς 17
ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ
πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, εἰς τὸ
ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. [p] ἐν ᾧ γὰρ 18

f Psal. 8. 6. Matt. 28. 18. 1 Cor. 15. 25, 27. Eph. 1. 22.
g Act. 2. 33. Philipp. 2. 7, 8, 9.
h 5. 9. et 12. 2. Luc. 24. 26, 46. Act. 3. 15. et 5. 31. Rom. 11. 36. Philipp. 2. 8, 9.
i 10. 10, 14. Act. 17. 26.
k Psal. 22. 22, 25. 2 Sam. 22. 3. Psal. 18. 2.
l Esa. 8. 18. Joan. 10. 29. et 17. 6, 9, 11, 12.
m Esa. 25. 8. Ose. 13. 14. Joan. 1. 14. 1 Cor. 15. 54, 55. Philipp. 2. 7. 2 Tim. 1. 10.
n Luc. 1. 74. Rom. 8. 15.
o 4. 15. et 5. 2. Philipp. 2. 7.
p 4. 15, 16.

πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς δύναται τοῖς πειραζο-
μένοις βοηθῆσαι.

Δ′ 3 q ῞ΟΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα
2 τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χριστὸν Ἰησοῦν, r πιστὸν
ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὅλῳ
3 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. s Πλείονος γὰρ δόξης οὗτος
παρὰ Μωσῆν ἠξίωται, καθ᾽ ὅσον πλείονα τιμὴν
4 ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν· t πᾶς γὰρ
οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα
5 κατασκευάσας, Θεός. u καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς
ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον
6 τῶν λαληθησομένων· x Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ
τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν
παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι
7 τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. Διὸ, καθὼς λέγει
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ‛ y Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς
8 αὐτοῦ ἀκούσητε, z μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας
ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν
9 τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗ ἐπείρασάν με οἱ
πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα
10 μου τεσσαράκοντα ἔτη· διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ
ἐκείνῃ καὶ εἶπον, Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ
11 δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου· a ὡς ὤμοσα ἐν τῇ
ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
12 μου,’ βλέπετε, ἀδελφοὶ, μή ποτε ἔσται ἔν τινι
ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι
13 ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς
καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ σήμερον κα-
λεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς
14 ἁμαρτίας· b μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ,

q 4. 14. et 6. 20. et 8. 1. et 9. 11. Rom. 15. 8. Philipp. 3. 14.
r ver. 5. Num. 12. 7.
s Zach. 6. 12. Matt. 16. 18.
t 2 Cor. 5. 17. Eph. 2. 10.
u ver. 2. Deut. 18. 15, 18.
x Matt. 24. 13. 1 Cor. 3. 16. et 6. 19. 2 Cor. 6. 16. Eph. 2. 21, 22. 1 Tim. 3. 15. 1 Pet. 2. 5.
y ver. 15. et 4. 7. Psal. 95. 7.
z Exod. 17. 2. Num. 20. 13.
a Num. 14. 21. Deut. 1. 34.
b Rom. 8. 17.

ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους
βεβαίαν κατάσχωμεν, [c] ἐν τῷ λέγεσθαι, ‘Σήμερον 15
ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε
τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.’
Τινὲς γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν, ἀλλ’ οὐ 16
πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωσέως.
[d] τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ 17
τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ
ἐρήμῳ; [e] τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς 18
τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασι;
καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι’ 19
ἀπιστίαν. Φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε καταλειπο- 4 Εʹ
μένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν
αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γάρ 2
ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ’
οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ
συγκεκραμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσ- 3
ερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύ-
σαντες, καθὼς εἴρηκεν, ‘[f] Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ
μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,’
καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέν-
των. [g] εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτω, 4
‘Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ
ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ·’ καὶ ἐν τούτῳ 5
πάλιν, ‘Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
μου.’ Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεταί τινας εἰσελθεῖν εἰς 6
αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσ-
ῆλθον δι’ ἀπείθειαν, [h] πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, 7
‘Σήμερον’ ἐν Δαβὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον,
καθὼς εἴρηται, ‘Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ
ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.’ Εἰ 8

c ver. 7.

d Num. 14. 22, 37. et 26. 65. Psal. 106. 26. 1 Cor. 10. 5, &c. Judæ 5.

e Num. 14. 30. Deut. 1. 34, 35.

f Psal. 95. 11.

g Gen. 2. 2. Exod. 20. 11. et 31. 17.

h 3. 7, 15. Psal. 95. 7.

γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ
9 ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί-
10 πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ
εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ
ϛ′ 11 τῶν ἰδίων ὁ Θεός. Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν
εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ
12 τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. [i] ζῶν γὰρ
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς, καὶ τομώτερος
ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος
ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν
τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐν-
13 νοιῶν καρδίας· [k] καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς
ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχη-
λισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ
λόγος.
14 [l] Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα
τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶ-
15 μεν τῆς ὁμολογίας. [m] Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα
μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν,
πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ᾽ ὁμοιότητα
16 χωρὶς ἁμαρτίας. [n] προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρ-
ρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον
5 καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν. [o] Πᾶς
γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ
ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, ἵνα
προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν,
2 [p] μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλα-
νωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν·
3 [q] καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ,
οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

i Eccl. 12. 11. Esa. 49. 2. Jer. 23. 29. 1 Cor. 14. 24, 25. 2 Cor. 10. 4, 5. Eph. 6. 17.

k Psal. 33. 13, 14, 15. et 34. 15. et 90. 8. et 139. 11, 12. Ecclus. 15. 19.

l 3. 1. et 6. 20. et 7. 26. et 8. 1. et 9. 11, 24. et 10. 23.

m 2. 17. Esa. 53. 9. Luc. 22. 28. 2 Cor. 5. 21. Philipp. 2. 7. 1 Pet. 2. 22. 1 Joan. 3. 5.

n 10. 19, &c. Rom. 5. 2. Eph. 2. 18. et 3. 12.

o 2. 17. et 8. 3.

p 2. 18. et 4. 15. et 7. 28.

q 7. 27. Lev. 9. 7. et 16. 3, &c.

r Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ 4
ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ
Ἀαρών. s οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε 5
γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν,
'Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε'
t καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, 'Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν 6
αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.' u ὃς ἐν ταῖς 7
ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας
πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου
μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας,
καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, x καίπερ ὢν 8
υἱὸς ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, y καὶ 9
τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν
αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσαγορευθεὶς ὑπὸ 10
τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.
Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμή- 11 Ζ'
νευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς.
z καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν 12
χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς
τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ,
καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ
στερεᾶς τροφῆς. a πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος 13
ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης· νήπιος γάρ ἐστι·
τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν 14
ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς
διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ. Διὸ ἀφέντες 6
τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελει-
ότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλ-
λόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πί-
στεως ἐπὶ Θεόν, βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς 2
τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος

r Exod. 28. 1. 1 Par. 23. 13. 2 Par. 26. 16, &c.
s 1. 5. Psal. 2. 7. Joan. 8. 54. Act. 13. 33.
t 7. 17. Psal. 110. 4.
u Matt. 26. 38, &c. et 27. 46, 50. Marc. 14. 33, 36. et 15. 34, 37. Luc. 22. 42. et 23. 46. Joan. 12. 27. et 17. 1.
x Philipp. 2. 6, &c.
y 2. 10.
z 1 Cor. 3. 1, 2, 3. 1 Pet. 2. 2.
a 1 Cor. 3. 2. et 14. 20. Eph. 4. 14.

3 αἰωνίου. [b] καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπι-
4 τρέπῃ ὁ Θεός. [c] Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ
φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς
ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος
5 Ἁγίου καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα δυ-
6 νάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας,
πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας
ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματί-
7 ζοντας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολ-
λάκις ἐρχόμενον ὑετὸν, καὶ τίκτουσα βοτάνην
εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμ-
8 βάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ
ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας
9 ἐγγὺς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ
περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοὶ, τὰ κρείττονα καὶ ἐχόμενα
10 σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. [d] οὐ γὰρ
ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ
τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ δια-
11 κονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν
αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληρο-
12 φορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους· ἵνα μὴ νωθροὶ
γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακρο-
Η′ 13 θυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. [e] Τῷ
γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεὸς, ἐπεὶ κατ'
οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ,
14 λέγων, Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ
15 πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτω μακροθυμήσας
16 ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. [f] ἄνθρωποι μὲν γὰρ
κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς
17 ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· ἐν ᾧ

b Act. 18. 21. 1 Cor. 4. 19. Jac. 4. 15.
c 10. 26. Matt. 12. 31, 45. Joan. 4. 10. 2 Pet. 2. 20. 1 Joan. 5. 16.
d Prov. 14. 31. Matt. 10. 42. et 25. 40. Marc. 9. 41. Joan. 13. 20. Rom. 3. 4. 1 Thess. 1. 3. 2 Thess. 1. 6, 7.
e Gen. 12. 3. et 17. 4. et 22. 16, 17. Psal. 105. 9. Luc. 1. 73.
f Exod. 22. 11.

περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς
κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς
βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο 18
πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύ-
σασθαι Θεὸν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ
καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος·
ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε 19
καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον
τοῦ καταπετάσματος, [g] ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ 20
ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
χισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

[h] ΟΥ͂ΤΟΣ γὰρ ὁ Μελχισεδὲκ, βασιλεὺς Σα- 7 Θ′
λὴμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας
Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασι-
λέων καὶ εὐλογήσας αὐτὸν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ 2
πάντων ἐμέρισεν Ἀβραὰμ, πρῶτον μὲν ἑρμη-
νευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ
βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης,
ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν 3
ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος
δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διη-
νεκές. [i] Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ 4
δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ
πατριάρχης. [k] καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευῒ τὴν 5
ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδε-
κατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς
ὀσφύος Ἀβραάμ· [l] ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος 6
ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ τὸν ἔχοντα
τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε· χωρὶς δὲ πάσης ἀντι- 7
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.

g 3. 1. et 4. 14. et 8. 1. et 9. 11.
h Gen. 14. 18, &c.
i Gen. 14. 20.
k Num. 18. 21, 26. Deut. 18. 1. Jos. 14. 4. 2 Par. 31. 5.
l Gen. 14. 19, 20. Rom. 4. 13. Gal. 3. 16.

8 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι
λαμβάνουσιν· ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ.
9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ ὁ
10 δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· [m] ἔτι γὰρ ἐν τῇ
ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ
Ι' 11 Μελχισεδέκ. [n] Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς
Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ
νενομοθέτητο), τίς ἔτι χρεία 'κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισεδὲκ' ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ
12 'κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν' λέγεσθαι; μετατιθε-
μένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου
13 μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα,
φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσ-
14 έσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ· [o] πρόδηλον γὰρ ὅτι
ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν
φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωσῆς ἐλάλησε.
15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ
τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος,
16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ
17 κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου· [p] μαρτυρεῖ γάρ,
'Ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
18 Μελχισεδέκ.' [q] Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προ-
αγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀν-
19 ωφελές· [r] οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος· ἐπεισ-
αγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν
20 τῷ Θεῷ. Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας·
[s] οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γε-
21 γονότες, ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος
πρὸς αὐτόν, 'Ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμελη-
θήσεται, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
22 τάξιν Μελχισεδέκ·' [t] κατὰ τοσοῦτον κρείττονος

m Gen. 14. 18.
n ver. 18, 19. Gal. 2. 21.
o Esa. 11. 1. Matt. 1. 2, &c. Luc. 3. 33.
p 5. 6. Psal. 110. 4.
q Gal. 4. 9.
r 4. 16. Joan. 1. 17. Act. 13. 39. Rom. 3. 21, 28. et 8. 3. Eph. 2. 18. et 3. 12. Gal. 2. 16.
s Psal. 110. 4.
t 8. 6.

διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. Καὶ οἱ μὲν 23
πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν 24
εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην·
[u] *ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς* 25
προσερχομένους δι᾽ αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν
εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. [x] *τοιοῦτος γὰρ* 26
ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος,
κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλό-
τερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, [y] *ὃς οὐκ ἔχει καθ᾽* 27
ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον
ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα
τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
ἑαυτὸν ἀνενέγκας. [z] *ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους* 28
καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος
δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς
τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

[a] ΚΕΦΑ´ΛΑΙΟΝ *δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοι-* **8**
οῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ
θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, [b] *τῶν* 2
ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς,
ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. [c] *πᾶς* 3
γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ
θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ
τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, 4
οὐδ᾽ ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσ-
φερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα, οἵτινες ὑπο- 5
δείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων,
καθὼς κεχρημάτισται Μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
τὴν σκηνὴν, '[d]*Ὅρα,' γάρ φησι, 'ποιήσης πάντα*
κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·'

u 9. 24. Rom. 8. 34. 1 Tim. 2. 5. 1 Joan. 2. 2.
x 4. 14, 15. et 9. 24. Rom. 8. 34. 1 Joan. 2. 2.
y 5. 3. et 9. 12, 28. et 10. 12. Lev. 9. 7. et 16. 6, 11.
z 2. 10. et 5. 1, 2, 9.
a 1. 3, 13. et 3. 1. et 4. 14. et 6. 20. et 9. 11. et 12. 2. Eph. 1. 20. Col. 3. 1.
b 9. 8, 11, 24. et 10. 21.
c 5. 1. Eph. 5. 2.
d 10. 1. Exod. 25. 40. Act. 7. 44. Col. 2. 17.

6 [e] νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ e 7. 22. 2 Cor. 3. 6.
καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ
ΙΑ' 7 κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. Εἰ γὰρ
ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας
8 ἐζητεῖτο τόπος. [f] μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει, f Jer. 31. 31, &c.
‘ Ἰδοὺ, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συν-
τελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον
9 Ἰούδα διαθήκην καινὴν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην
ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπι-
λαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν
αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν
ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει
10 Κύριος. [g] ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ g Jer. 31. 33, &c. Zach. 8. 8.
οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει
Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς, καὶ
ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι
11 εἰς λαόν. [h] καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν h 10. 16. Joan. 6. 45, 65. 1 Joan. 2. 27.
πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
λέγων, Γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί
12 με, ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· [i] ὅτι i Rom. 11. 27.
ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρ-
τιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ
13 ἔτι.’ Ἐν τῷ λέγειν ‘ καινὴν,’ πεπαλαίωκε τὴν
πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς
ἀφανισμοῦ.

9 [k] ΕΙ'ΧΕ μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώ- k Exod. 25. 8.
2 ματα λατρείας τό τε ἅγιον κοσμικόν. [l] Σκηνὴ l Exod. 25. 30. et 26. 1, &c. et 36. 1, &c. Lev. 24. 5, &c.
γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ
ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγε-
3 ται ἁγία. μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα

σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων, [m] χρυσοῦν ἔχουσα 4
θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περι-
κεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος
χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ
βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· [n] ὑπερ- 5
άνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ
ἱλαστήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ
μέρος. [o] Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς 6
μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίασιν οἱ
ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες· [p] εἰς δὲ τὴν 7
δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς,
οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, [q] τοῦτο δηλοῦντος τοῦ 8
Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν
τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης
στάσιν, [r] ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐν- 9
εστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέ-
ρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι
τὸν λατρεύοντα, [s] μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι 10
καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαιώμασι σαρκὸς
μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. [t] Χριστὸς 11 ΙΒ'
δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγα-
θῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ
χειροποιήτου, τουτέστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως,
[u] οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ 12
ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰω-
νίαν λύτρωσιν εὑράμενος. [x] εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύ- 13
ρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα
τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς
καθαρότητα, [y] πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, 14
ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν

m Exod. 16. 33. et 25. 10, 21. et 26. 33. et 34. 29. Num. 17. 10. 1 Reg. 8. 9. 2 Par. 5. 10.
n Exod. 25. 18.
o Num. 28. 3.
p ver. 25. Exod. 30. 10. Lev. 16. 2, 15, 34.
q 10. 19, 20. Joan. 14. 6.
r Act. 13. 39. Gal. 3. 21.
s Lev. 11. 2. Num. 19. 7, &c.
t 3. 1. et 4. 14. et 6. 20. et 8. 1.
u 10. 10. Act. 20. 28. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 1. 5. et 5. 9.
x 10. 4. Lev. 16. 14, 16. Num. 19. 2, 4.
y 6. 1. Luc. 1. 74. Rom. 6. 13. Eph. 5. 2. Gal. 1. 4. et 2. 20. Tit. 2. 14. 1 Pet. 1. 19. et 3. 18. et 4. 2. 1 Joan. 1. 7. Apoc. 1. 5.

ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν
ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;
15 [z] Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστὶν,
ὅπως, θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ
τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν
λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας.
16 ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ
17 διαθεμένου· [a] διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία,
18 ἐπεὶ μή ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος· ὅθεν
19 οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. [b] λα-
ληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ
Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν
μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκ-
κίνου καὶ ὑσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα
20 τὸν λαὸν ἐρράντισε, [c] λέγων, 'Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς
21 διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός·' [d] καὶ
τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουρ-
22 γίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. [e] καὶ σχεδὸν
ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ
23 χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἀνάγκη
οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείτ-
24 τοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. [f] οὐ γὰρ εἰς χειρο-
ποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς, ἀντίτυπα τῶν
ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, νῦν ἐμφα-
νισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν·
25 [g] οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ
ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν
26 αἵματι ἀλλοτρίῳ· [h] ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις
παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ
συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ

z 12. 24. Act. 13. 39. Rom. 3. 25. et 5. 6. 1 Tim. 2. 5. 1 Pet. 3. 18.

a Gal. 3. 15.

b Exod. 24. 5, 6. Lev. 16. 14, 15, 18.

c Exod. 24. 8. Matt. 26. 28.

d Exod. 29. 36. Lev. 8. 15, 19. et 16. 14.

e Lev. 17. 11.

f 7. 25. Rom. 8. 34. 1 Joan. 2. 2.

g ver. 7. Exod. 30. 10. Lev. 16. 2, 34.

h 1 Cor. 10. 11. Eph. 1. 10. Gal. 4. 4.

τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' ὅσον 27
ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ
δὲ τοῦτο κρίσις, [i] οὕτως ὁ Χριστὸς, ἅπαξ προσ- 28
ενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ
δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν
ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

i Matt. 26. 28. Rom. 5. 6, 8, 15. et 6. 10. 1 Pet. 3. 18.

[k] ΣΚΙΑ'Ν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων 10
ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων,
κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρου-
σιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσ-
ερχομένους τελειῶσαι· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο 2
προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνεί-
δησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρ-
μένους; ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' 3
ἐνιαυτόν· [l] ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων 4
ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν 5 ΙΓ'
κόσμον λέγει, ‘[m] Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ
ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· ὁλοκαυτώ- 6
ματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας· τότε 7
εἶπον, Ἰδοὺ ἥκω (ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται
περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σου.’
Ἀνώτερον λέγων, ‘Ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν 8
καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλη-
σας οὐδὲ εὐδόκησας,’ αἵτινες κατὰ τὸν νόμον
προσφέρονται, τότε εἴρηκεν, ‘Ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποι- 9
ῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σου.’ ἀναιρεῖ τὸ πρῶ-
τον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ· [n] ἐν ᾧ θελήματι 10
ἡγιασμένοι ἐσμὲν οἱ διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ
σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ πᾶς 11
μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ
τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες

k 8. 5. et 9. 9. Col. 2. 17.
l 9. 13. Lev. 16. 14. Num. 19. 4.
m Psal. 40. 6, 7. et 50. 8, &c. Esa. 1. 11. Jer. 6. 20. Amos 5. 21.
n 9. 12.

12 οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· [o] αὐτὸς δὲ
μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ
13 διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοιπὸν
ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑπο-
14 πόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ
τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους.
15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον·
16 μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, ‘ [p] Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν
διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας,
λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐ-
τῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω
17 αὐτούς, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν
18 αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.’ Ὅπου δὲ ἄφεσις τού-
των, οὐκ ἔτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.
19 [q] Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν
20 εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐν-
εκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν, διὰ
τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
21 [r] καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ,
22 [s] προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πλη-
ροφορίᾳ πίστεως, ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ
23 συνειδήσεως πονηρᾶς, [t] καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα
ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλ-
ΙΔ′ 24 πίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, καὶ
κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ
25 καλῶν ἔργων, [u] μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυν-
αγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισὶν, ἀλλὰ παρα-
καλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε
26 ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. [x] Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρ-
τανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
ἀληθείας οὐκ ἔτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται

o 1. 3, 13. et 8. 1. Psal. 110. 1. Act. 2. 34. 1 Cor. 15. 25. Eph. 1. 20. Col. 3. 1.

p 8. 8. ver. 31. 31, &c. Rom. 11. 27.

q 9. 8, 12. Joan. 10. 9. et 14. 6. Rom. 5. 2. Eph. 2. 13, 18. et 3. 12.

r 4. 14, 16.

s Ezech. 36. 25. Eph. 3. 12. Jac. 1. 6.

t 4. 14. 1 Cor. 1. 9. 1 Thess. 5. 24.

u Rom. 13. 11. 2 Pet. 3. 9, 11, 14.

x 6. 4. Num. 15. 30. Matt. 12. 31. 2 Pet. 2. 20, 21. 1 Joan. 5. 16.

θυσία, [y] φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ 27
πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους.
[z] ἀθετήσας τις νόμον Μωσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν 28
ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· [a] πόσῳ 29
δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν
τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα
τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; [b] οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰ- 30
πόντα, ‘Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει
Κύριος·’ καὶ πάλιν, ‘Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐ-
τοῦ.’ Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶν- 31
τος. [c] Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, 32 ΙΕ′
ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε
παθημάτων, [d] τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλί- 33
ψεσι θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕ-
τως ἀναστρεφομένων γενηθέντες· [e] καὶ γὰρ τοῖς 34
δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν
ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γι-
νώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν
οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. [f] μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν 35
παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν με-
γάλην. [g] ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ 36
θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπ-
αγγελίαν. [h] Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ‘ὁ 37
ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ δὲ δίκαιος ἐκ 38
πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐ-
δοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.’ Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν 39
ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περι-
ποίησιν ψυχῆς.

[i] ἜΣΤΙ δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, 11 Iϛ′
πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ 2

y Ezech. 36. 5. Sophon. 1. 18. et 3. 8.
z Num. 35. 30. Deut. 17. 6. et 19. 15. Matt. 18. 16. Joan. 8. 17. 2 Cor. 13. 1.
a 1 Cor. 11. 29.
b Deut. 32. 35, 36. Rom. 12. 19.
c Gal. 3. 4. Philipp. 1. 29, 30. Col. 2. 1.
d Philipp. 1. 7. et 4. 14.
e Matt. 5. 12. et 6. 20. et 19. 21. Luc. 12. 33. Act. 5. 41. et 21. 33. 1 Thess. 2. 14. 1 Tim. 6. 19. Jac. 1. 2.
f Matt. 10. 32.
g Luc. 21. 19.
h Habac. 2. 3, 4. Agg. 2. 6. Luc. 18. 8. Rom. 1. 17. Gal. 3. 11. 1 Pet. 1. 6. et 5. 10. 2 Pet. 3. 8.
i Rom. 8. 24. 2 Cor. 4. 18.

3 γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. [k] Πίστει
νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ,
εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.
4 [l] Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσ-
ήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος,
μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ·
5 καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. [m] Πίστει
Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ 'οὐχ
εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός·' πρὸ
γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται 'εὐηρε-
6 στηκέναι τῷ Θεῷ·' χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον
εὐαρεστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχό-
μενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
7 μισθαποδότης γίνεται. [n] Πίστει χρηματισθεὶς
Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς
κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου
αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ
8 πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. [o] Πίστει
καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν
τόπον ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ
9 ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει
παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλ-
λοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ
Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς
10 αὐτῆς· [p] ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχου-
σαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.
11 [q] Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς κατα-
βολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλι-
κίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλά-
12 μενον. [r] διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα
νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ

k Gen. 1. 1. Psal. 33. 6. Rom. 4. 17. 2 Pet. 3. 5.
l 12. 24. Gen. 4. 4, 10. Matt. 23. 35.
m Gen. 5. 24. Ecclus. 44. 16. et 49. 14.
n Gen. 6. 13. Ecclus. 44. 17. Rom. 3. 22. Philipp. 3. 9.
o Gen. 12. 1, 4. Act. 7. 2.
p 3. 4. et 12. 22. et 13. 14. Apoc. 21. 2.
q Gen. 17. 19. et 21. 2. Luc. 1. 36. Rom. 4. 19.
r Gen. 15. 5. et 22. 17. Rom. 4. 18.

πλήθει, καὶ ὡσεὶ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς
θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. [s] Κατὰ πίστιν ἀπ- 13
έθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγε-
λίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ πει-
σθέντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι
ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ 14
γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα
ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ᾿ 15
ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· [t] νυνὶ 16
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου·
διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικα-
λεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν.
[u] Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πει- 17
ραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς
ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, [x] πρὸς ὃν ἐλαλήθη, 18
‘Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα,’ λο- 19
γισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς
ὁ Θεὸς, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο.
[y] Πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν 20
Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. [z] Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνή- 21
σκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ
προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.
[a] Πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν 22
υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὀστέων
αὐτοῦ ἐνετείλατο. [b] Πίστει Μωσῆς γεννηθεὶς 23
ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι
εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν
τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. [c] Πίστει Μωσῆς 24
μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγα-
τρὸς Φαραὼ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι 25
τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας

s Gen. 23. 4. et 47. 9. 1 Par. 29. 15. Psal. 39. 12. et 119. 19. Joan. 8. 56.
t Exod. 3. 6. Matt. 22. 32. Act. 7. 32.
u Gen. 22. 2, &c. Ecclus. 44. 20.
x Gen. 21. 12. Rom. 9. 7. Gal. 3. 29.
y Gen. 27. 27, 39.
z Gen. 47. 31. et 48. 5, 15, 16, 20.
a Gen. 50. 24.
b Exod. 1. 16. et 2. 2. Act. 7. 20.
c Exod. 2. 10. 11. Ps. 84. 10.

26 ἀπόλαυσιν, μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν ἐν
Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ·
27 ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. [d] Πίστει
κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ
βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησε.
28 [e] Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν
τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα
29 θίγῃ αὐτῶν. [f] Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θά-
λασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰ-
30 γύπτιοι κατεπόθησαν. [g] Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχὼ
31 ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. [h] Πίστει
Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι,
32 δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. | [i] Καὶ
τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ
χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ
Ἰεφθάε, Δαβίδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προ-
33 φητῶν, [k] οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασι-
λείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγε-
34 λιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, [l] ἔσβεσαν δύ-
ναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυ-
ναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν
35 πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· [m] ἔλα-
βον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν·
ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν
ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύ-
36 χωσιν· [n] ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων
37 πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· [o] ἐλι-
θάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ
μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν
αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κα-
38 κουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν

d Exod. 10. 28, 29. et 12. 31, &c. et 13. 17, &c.
e Exod. 12. 3, 21, 22.
f Exod. 14. 21, 22.
g Jos. 6. 20.
h Jos. 2. 1. et 6. 23. Jac. 2. 25.
i Judic. 4. 6. et 6. 11. et 11. 1. et 12. 7. et 13. 24. 1 Sam. 1. 20. et 12. 17, &c. et 13. 14. et 17. 45.
k Judic. 14. 6. 1 Sam. 17. 34. 2 Sam. 8. 1. et 10. 19. et 12. 29. Dan. 6. 22.
l Judic. 7. 21. et 15. 15. 1 Sam. 14. 1, &c. et 20. 1. 1 Reg. 19. 1, &c. 2 Reg. 6. 16. et 20. 7. 1 Par. 22. 9. Job 42. 10. Psal. 6. 8. et 89. 20, &c. Esa. 38. 21. Dan. 3. 25.
m 1 Reg. 17. 23. 2 Reg. 4. 36. 2 Mac. 6. 19, 28. et 7.
Act. 22. 25.
n Jer. 20. 2.
o 1 Reg. 21. 13. 2 Reg. 1. 8. Matt. 3. 4.

ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ
p ver. 2. — ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. p Καὶ οὗτοι πάντες μαρ- 39
τυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν
ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προ- 40
βλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

q 10. 36. Rom. 6. 4. et 12. 12. 1 Cor. 9. 24. 2 Cor. 7. 1. Eph. 4. 22. Philipp. 3. 13, 14. Col. 3. 8. 1 Pet. 2. 1. et 4. 2.

r 1. 3, 13. et 2. 10. et 8. 1. Luc. 24. 26, 46. Act. 3. 15. et 5. 31. Philipp. 2. 8, &c. 1 Pet. 1. 3.

q ΤΟΙΓΑΡΟΥ͂Ν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες 12 ΙΖʹ
περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀπο-
θέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν
δι᾽ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν
ἀγῶνα, r ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν 2
καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης
αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνης κατα-
φρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκά-
θισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομε- 3
μενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντι-
λογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυ-
όμενοι.

s 1 Cor. 10. 13. — s Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς 4
t Job 5. 17. Prov. 3. 11, 12. Apoc. 3. 19. — τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, t καὶ ἐκλέλησθε 5
τῆς παρακλήσεως ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται,
‘ Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ
ἐκλύου ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· ὃν γὰρ ἀγαπᾷ 6
Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παρα-
δέχεται.’ Εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν 7
προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γάρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ
παιδεύει πατήρ; εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς 8
μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ
u Num. 16. 22. et 27. 16. Eccl. 12. 1, 7. Esa. 57. 16. Zach. 12. 1. — οὐχ υἱοί. u εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν 9
πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐνετρεπόμεθα·
οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν
πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας 10

ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον· ὁ δὲ
ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιό-
11 τητος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ
παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον
δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις
ΙΗ' 12 ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. [x] Διὸ ‘τὰς παρειμένας
χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε,’
13 καὶ ‘τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν,’
14 ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. [y] Εἰ-
ρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμὸν,
15 οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, [z] ἐπισκο-
ποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ,
16 καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοὶ, [a] μή τις πόρνος
ἢ βέβηλος, ὡς Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς
17 ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. [b] ἴστε γὰρ ὅτι
καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν
ἀπεδοκιμάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε,
καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
ΙΘ' 18 [c] Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει
καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ καὶ
19 θυέλλῃ, [d] καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημά-
των, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστε-
20 θῆναι αὐτοῖς λόγον· οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελ-
λόμενον, ‘[e] Κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβο-
21 ληθήσεται ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται.’ καὶ, οὕτω
φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν,
22 “Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος.” [f] Ἀλλὰ προσ-
εληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος,
Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων,
23 [g] πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς

x Esa. 35. 3. Prov. 4. 26.
y Matt. 5. 8. Rom. 12. 28. 2 Tim. 2. 22.
z 3. 12. Deut. 29. 18. Act. 17. 13. 2 Cor. 6. 1. Gal. 5. 12.
a Gen. 25. 33. Eph. 5. 3. Col. 3. 5. 1 Thess. 4. 3.
b Gen. 27. 34, &c.
c Exod. 19. 10, &c. et 20. 19. Deut. 5. 22.
d Exod. 20. 19. Deut. 5. 5, 24. et 18. 16.
e Exod. 19. 13.
f Gal. 4. 26. Apoc. 3. 12. et 21. 2, 10.
g Luc. 10. 20.

ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ
πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, [h] καὶ διαθήκης 24
νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖτ-
τονα λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ. [i] Βλέπετε μὴ 25
παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ
ἔφυγον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματί-
ζοντα, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ᾽ οὐρανῶν
ἀποστρεφόμενοι, [k] οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε 26
τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων, ‘Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ
σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.’
[l] Τὸ δὲ ‘Ἔτι ἅπαξ’ δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν 27
μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ
σαλευόμενα. [m] Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παρα- 28
λαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι᾽ ἧς λατρεύωμεν
εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας.
[n] καὶ γὰρ ‘ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.’ 29
[o] Ἡ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙ´Α μενέτω. [p] τῆς φιλο- 13 Κ'
ξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν 2
τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. [q] μιμνήσκεσθε τῶν 3
δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων
ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ γάμος 4
ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους δὲ καὶ
μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. [r] ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· 5
ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν,
‘Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ᾽ οὐ μή σε ἐγκαταλίπω·’
[s] ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, ‘Κύριος ἐμοὶ 6
βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄν-
θρωπος.’ [t] Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, 7
οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ὧν
ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μι-
μεῖσθε τὴν πίστιν.

h 8. 6. et 9. 15. et 10. 22. et 11. 4. Gen. 4. 10. Exod. 24. 8. 1 Tim. 2. 5. 1 Pet. 1. 2.
i 2. 3. et 10. 28.
k ver. 19. Agg. 2. 6, 7.
l Psal. 102. 26. Matt. 24. 35. 2 Pet. 3. 10.
m 1 Pet. 2. 5.
n Deut. 4. 24. et 9. 3.
o Rom. 12. 10. Eph. 4. 2, 3. 1 Pet. 1. 22. et 2. 17. et 3. 8. et 4. 8.
p Gen. 18. 1. et 19. 1. Rom. 12. 13. 1 Pet. 4. 9.
q Matt. 25. 36. Rom. 12. 15. Col. 4. 18. 1 Pet. 3. 8.
r Exod. 23. 8. Deut. 16. 19. et 31. 6, 8. Jos. 1. 5. 1 Par. 28. 20. Prov. 15. 16. Matt. 6. 25, 34. Philipp. 4. 11. 1 Tim. 6. 6, &c.
s Psal. 56. 4, 11. et 118. 6.
t ver. 17.

8 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς,
ΚΑ' 9 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. [u] διδαχαῖς ποικίλαις καὶ
ξέναις μὴ περιφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βε-
βαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ
10 ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. Ἔχομεν θυ-
σιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν
11 οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. [x] ὧν γὰρ εἰσφέρεται
ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ
ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω
12 τῆς παρεμβολῆς· [y] διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν, ἔξω τῆς πύλης
13 ἔπαθε. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς
14 παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· [z] οὐ
γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλ-
15 λουσαν ἐπιζητοῦμεν. [a] Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν
θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς τῷ Θεῷ, τουτέστι
καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
16 [b] τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε·
τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.
17 [c] Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε·
αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν
ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο
ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ
18 ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποί-
θαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι
19 καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι· περισσοτέρως
δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀπο-
κατασταθῶ ὑμῖν.
ΚΒ' 20 [d] Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ
νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν
ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν

u Jer. 29. 8. Matt. 24. 4. Joan. 6. 27. Rom. 14. 17. et 16. 17. Eph. 4. 14. et 5. 6. Col. 2. 8, 16. 2 Thess. 2. 2. 1 Tim. 4. 3. 1 Joan. 4. 1.

x Exod. 29. 14. Lev. 4. 12, 21. et 6. 30. et 16. 27. Num. 19. 3.

y Joan. 19. 17, 18.

z 11. 10, 16. Mich. 2. 10. Philipp. 3. 20.

a Lev. 7. 12. Psal. 50. 23. et 51. 19. Ose. 14. 2. Eph. 5. 20. 1 Pet. 2. 5.

b 2 Cor. 9. 12. Philipp. 4. 18.

c ver. 7. Ezech. 3. 18. et 33. 2, 8. Philipp. 2. 29. 1 Thess. 5. 12. 1 Tim. 5. 17. 1 Pet. 5. 5.

d Esa. 14. 11. Ezech. 34. 23. Zach. 9. 11. Joan. 10. 11. Act. 2. 24. 1 Pet. 2. 25. et 5. 4.

e 2 Cor. 3. 5. Philipp. 2. 13.

Ἰησοῦν, e καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, 21
εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν
τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ 22
λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βρα-
χέων ἐπέστειλα ὑμῖν. Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν 23
Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον
ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς 24
ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπά-
ζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις μετὰ 25
πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Fascicle VIII

ΙΑΚΩΒΟΥ
ΠΕΤΡΟΥ Α
ΠΕΤΡΟΥ Β
ΙΩΑΝΝΟΥ Α
ΙΩΑΝΝΟΥ Β
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ
ΙΟΥΔΑ
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Reproduced by photographic offset at the University of Chicago Press
from Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (Oxford, 1873)

TAYLOR UNIVERSITY
Ancient Language Dept.
Upland, IN 46989

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

Dale E. Heath

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

Α′

[f] ἸΑ΄ΚΩΒΟΣ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 1
δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ,
χαίρειν.
[g] Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν 2
πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, [h] γινώσκοντες 3
ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται
ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, 4
ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπό-
μενοι. [i] Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰ- 5
τείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ

f Joan. 7. 35. Act. 8. 1, 4. 1 Pet. 1. 1.

g Matt. 5. 11, 12. Act. 5. 41. Rom. 5. 3. Heb. 10. 34. 1 Pet. 1. 6.

h Rom. 5. 3. 1 Pet. 1. 7.

i Prov. 2. 3. Jer. 29. 12. Matt. 7. 7. et 21. 22. Marc. 11. 24. Luc. 11. 9. Joan. 14. 13. et 15. 7. et 16. 23. 1 Joan. 3. 22. et 5. 14.

6 μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ
ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινό-
μενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
7 ῥιπιζομένῳ· μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
8 ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος
9 ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυ-
χάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει
10 αὐτοῦ, [k] ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ,
11 ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται· ἀνέτειλε
γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε τὸν
χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε καὶ ἡ εὐ-
πρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. οὕτω
καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθή-
12 σεται. [l] Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν·
ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον
τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγα-
πῶσιν αὐτόν.
13 Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι
14 κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ
πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος
15 καὶ δελεαζόμενος· εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα
τίκτει ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα
ἀποκύει θάνατον.
16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· [m] πᾶσα
17 δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν
ἐστι, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων,
παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
18 [n] βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς
τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.
19 [o] Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς

k 4. 14. Job 14. 2. Psal. 10. 3, 15. et 102. 11. et 103. 15. Ecclus. 14. 18. Esa. 40. 6. 1 Cor. 7. 31. 1 Pet. 1. 24. 1 Joan. 2. 17.

l Job 5. 17. Prov. 3. 11. Matt. 10. 22. et 19. 28, 29. 2 Tim. 4. 8. Heb. 12. 5. 1 Pet. 3. 14. et 5. 4. Apoc. 2. 10. et 3. 19.

m Prov. 2. 6. Esa. 14. 27. et 46. 10. Malach. 3. 6. Joan. 3. 27. Rom. 11. 29. 1 Cor. 4. 7.

n Joan. 1. 13. et 3. 3. 1 Cor. 4. 15. Gal. 4. 19. 1 Pet. 1. 23.

o Prov. 17. 27. Eccl. 5. 1, 2.

ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ
λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· [p] ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς 20
δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. [q] Διὸ ἀπο- 21 Β′
θέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν
πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνά-
μενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. [r] Γίνεσθε δὲ 22
ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογι-
ζόμενοι ἑαυτούς. [s] ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου 23
ἐστὶ καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατα-
νοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν
ἐσόπτρῳ· κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθε 24
καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. [t] ὁ δὲ παρα- 25
κύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ
παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γε-
νόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν
τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. [u] Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος 26
εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ
ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ
θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ 27
τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστὶν, ἐπισκέπτεσθαι
ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον
ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

[x] ΑΔΕΛΦΟΙ´ μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις **2** Γ′
ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν 2
ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ,
εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ 3
ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν
λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς,
καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου
ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, καὶ οὐ διεκρίθητε 4

p Eccl. 7. 9.
q Rom. 13. 12. Col. 3. 8. 1 Pet. 2. 1.
r Matt. 7. 21. Luc. 11. 28. Rom. 2. 13. 1 Joan. 3. 7.
s Luc. 6. 47, &c.
t 2. 12. Matt. 5. 19. Joan. 13. 17.
u 3. 6. Psal. 34. 13. 1 Pet. 3. 10.
x Lev. 19. 15. Deut. 1. 17. et 16. 19. Prov. 24. 23. Ecclus. 42. 1. Matt. 22. 16.

ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν
5 πονηρῶν; [y] Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγα-
6 πῶσιν αὐτόν; [z] ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν
7 καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν
8 ἐφ' ὑμᾶς; [a] Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, 'Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου
9 ὡς σεαυτόν,' καλῶς ποιεῖτε· [b] εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ
10 τοῦ νόμου ὡς παραβάται. [c] ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνί, γέγονε πάντων
11 ἔνοχος. [d] ὁ γὰρ εἰπών, 'Μὴ μοιχεύσῃς,' εἶπε καί, 'Μὴ φονεύσῃς·' εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φο-
12 νεύσεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. [e] Οὕτω λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευ-
13 θερίας μέλλοντες κρίνεσθαι· [f] ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

Δ' 14 [g] Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις
15 σῶσαι αὐτόν; [h] ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφημέρου τρο-
16 φῆς, [i] εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, "Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε," μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;
17 οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι
18 καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ πίστιν ἔχεις,

y Exod. 20. 6. 1 Sam. 2. 30. Prov. 8. 17. Matt. 5. 3. Luc. 12. 31. Joan. 7. 48. 1 Cor. 1. 26, &c. 1 Tim. 6. 18, 19.
z 1 Cor. 11. 22.
a Lev. 19. 18. Matt. 22. 39. Marc. 12. 31. Rom. 13. 8, 9. Eph. 5. 2. 1 Thess. 4. 9. Gal. 5. 14.
b Lev. 19. 15. Deut. 1. 17. et 16. 19.
c Deut. 27. 26. Matt. 5. 19, 27. Gal. 3. 10.
d Exod. 20. 13, 14. Deut. 5. 17.
e 1. 25.
f Matt. 6. 15. et 18. 35. et 25. 41, 42. Marc. 11. 25. Luc. 16. 25. 1 Joan. 4. 17, 18.
g 1. 23. Matt. 7. 26.
h Luc. 3. 11. 1 Joan. 3. 17.
i 1 Joan. 3. 18.

κἀγὼ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ
τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων
k Marc. 1. 24. μου τὴν πίστιν μου. [k] σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς 19
εἷς ἐστι· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύ-
ουσι, καὶ φρίσσουσι. θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄν- 20
θρωπε κενὲ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά
l Gen. 22. 9, 12. ἐστιν; [l] Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων 21
ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ
m Heb. 11. 17. τὸ θυσιαστήριον; [m] βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συν- 22
ήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ
n Gen. 15. 6. 2 Chron. 20. 7. Esa. 41. 8. Rom. 4. 3. Gal. 3. 6. πίστις ἐτελειώθη; [n] καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ 23
λέγουσα, ‘Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ
ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην,’ καὶ φίλος Θεοῦ
ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται 24
o Jos. 2. 1. et 6. 23. Heb. 11. 31. ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον; [o] ὁμοίως 25
δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,
ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκ-
βαλοῦσα; ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος 26
νεκρόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
νεκρά ἐστι.

p Matt. 7. 1. et 23. 8. Luc. 6. 37. Rom. 2. 20, 21. [p] ΜΗ` πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί **3** Ε′
q 1. 26. Eccl. 7. 20. Psal. 34. 14. Prov. 20. 9. Ecclus. 14. 1. et 19. 16. et 25. 11. Matt. 12. 37. 1 Pet. 3. 10. 1 Joan. 1. 8. μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρῖμα ληψόμεθα· [q] πολλὰ 2
γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,
οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
r Psal. 32. 9. ὅλον τὸ σῶμα. [r] Ἰδοὺ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς 3
εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐ-
τοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.
Ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκλη- 4
ρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου
s Psal. 12. 3, 4. et 73. 8, 9. Prov. 12. 18. et 15. 2. πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλη-
ται. [s] οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ καὶ 5

μεγαλαυχεῖ. Ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην
6 ἀνάπτει· [t] καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδι-
κίας· οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλε-
σιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογί-
ζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη
7 ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ
πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ
8 δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· τὴν δὲ
γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκα-
9 τάσχετον κακὸν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. [u] ἐν
αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν
αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ᾽ ὁμοί-
10 ωσιν Θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος
ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρὴ, ἀδελφοί
11 μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς
12 αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; μὴ
δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ
ἄμπελος σῦκα; οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἁλυκὸν καὶ
γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
13 [x] Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω
ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν
14 πραΰτητι σοφίας. [y] εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ
ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ
15 ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. [z] Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ
σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ᾽ ἐπίγειος ψυχικὴ
16 δαιμονιώδης· [a] ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ
17 ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνω-
θεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ
ἐπιεικὴς εὐπειθὴς, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν,
18 ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιο-
σύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

t Matt. 15. 11, 18, 19. Marc. 7. 15, 20, 23.
u Gen. 1. 27. et 9. 6.
x Eph. 5. 8.
y Rom. 13. 13.
z 1 Cor. 2. 6, 7.
a 1 Cor. 3. 3. Gal. 5. 20.

[b] ΠΟ'ΘΕΝ πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ 4
ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων
ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· 2
φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν·
μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε δέ, διὰ τὸ μὴ
αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· [c] αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι 3
κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπα-
νήσητε. [d] Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι 4
ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; ὃς
ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς
τοῦ Θεοῦ καθίσταται. [e] ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ 5
γραφὴ λέγει, ‘Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα
ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν;’ [f] μείζονα δὲ δίδωσι χάριν· 6
διὸ λέγει, ‘‘Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται,
ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.’ [g] Ὑποτάγητε οὖν τῷ 7
Θεῷ· ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ’
ὑμῶν· [h] ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθα- 8
ρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας,
δίψυχοι. [i] ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ 9
κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστρα-
φήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. [k] ταπεινώθητε 10
ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

[l] Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ κατα- 11
λαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον
κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. [m] εἷς 12
ἐστιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπ-
ολέσαι· σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

[n] ἼΑΓΕ νῦν οἱ λέγοντες, “Σήμερον καὶ αὔριον 13
πορευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ποιήσω-
μεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα καὶ ἐμπορευσώμεθα καὶ

b Rom. 7. 23. 1 Pet. 2. 11.
c Job 27. 9. et 35. 11. Psal. 18. 42. et 66. 18. Prov. 1. 28. Esa. 1. 15. Jer. 11. 11. et 14. 12. Ezech. 8. 18. Zach. 7. 13. Mich. 3. 4. Matt. 20. 22. Rom. 8. 26. 1 Joan. 3. 22. et 5. 14.
d Joan. 15. 19. et 17. 14. Rom. 8. 8. Gal. 1. 10. 1 Joan. 2. 15.
e Gen. 6. 5. et 8. 21. Num. 11. 29.
f Job 22. 29. Prov. 3. 34. et 29. 23. Matt. 23. 12. Luc. 1. 52. et 14. 11. et 18. 14. 1 Pet. 5. 5.
g Eph. 4. 27. 1 Pet. 5. 9.
h 1. 8. Esa. 1. 15.
i Matt. 5. 4.
k Job 22. 29. Prov. 29. 23. Matt. 23. 12. Luc. 14. 11. et 18. 14. 1 Pet. 5. 6.
l Matt. 7. 1. Luc. 6. 37. Rom. 2. 1. 1 Cor. 4. 5.
m Rom. 14. 4.
n Prov. 27. 1. Luc. 12. 18.

14 κερδήσωμεν·" [o] οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔ-
ριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἐστιν ἡ
πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη·
15 [p] ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, "Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ
16 ζήσωμεν καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο." [q] νῦν δὲ
καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύ-
17 χησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. [r] εἰδότι οὖν καλὸν
ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.
ς′ 5 [s] ἌΓΕ νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες
ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.
2 [t] ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν
3 σητόβρωτα γέγονεν· [u] ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄρ-
γυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον
ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς
4 πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. [x] ἰδοὺ
ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας
ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν, κράζει, καὶ αἱ
βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ
5 εἰσεληλύθασιν. [y] ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς
6 ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν
δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
7 [z] Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοὶ, ἕως τῆς παρ-
ουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται
τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ
8 ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον· μακρο-
θυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν,
9 ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. [a] Μὴ στενά-
ζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοὶ, ἵνα μὴ κατακριθῆτε·
10 ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. [b] Ὑπό-
δειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας, ἀδελφοί μου, καὶ

o 1. 10. Esa. 40. 6. 1 Cor. 7. 31. 1 Pet. 1. 24. 1 Joan. 2. 17.
p Act. 18. 21. 1 Cor. 4. 19. Heb. 6. 3.
q 1 Cor. 5. 6.
r Luc. 12. 47. Joan. 9. 41. Rom. 1. 20, 21, 32. et 2. 17, 18, 23.
s Prov. 11. 28. Amos 6. 1. Luc. 6. 24. 1 Tim. 6. 9.
t Matt. 6. 19, 20.
u Rom. 2. 5.
x Lev. 19. 13. Deut. 24. 14. Job 24. 10, 11.
y Job 21. 13. Luc. 16. 19, 25.
z Deut. 11. 14.
a Matt. 24. 33.
b Matt. 5. 12.

τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἳ ἐλάλησαν τῷ
ὀνόματι Κυρίου. [c] ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπο- 11
μένοντας. τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ
τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ
Κύριος καὶ οἰκτίρμων. [d] Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελ- 12
φοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν
γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ
ναὶ, καὶ τὸ οὒ οὔ, ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε.
[e] Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ 13
τις; ψαλλέτω. [f] ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλε- 14
σάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ
προσευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν
ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς 15
πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ
Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκὼς, ἀφεθήσεται
αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώ- 16
ματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε.
πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. [g] Ἠλίας 17
ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ
προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ
τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· [h] καὶ πάλιν 18
προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ
ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

[i] Ἀδελφοὶ, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς 19
ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν, [k] γινωσκέτω 20
ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐ-
τοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος
ἁμαρτιῶν.

c Num. 14. 18. Job 1. 21, 22. et 42. 10. Psal. 103. 8. Matt. 5. 11.
d Matt. 5. 34, &c. 2 Cor. 1. 17, 18.
e Eph. 5. 19. Col. 3. 16.
f Marc. 6. 13. et 16. 18.
g 1 Reg. 17. 1. et 18. 42, 45. Luc. 4. 25. Act. 14. 15.
h 1 Reg. 18. 41, &c.
i Matt. 18. 15.
k Prov. 10. 12. 1 Pet. 4. 8.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

Α΄ 1 [l] ΠΕ'ΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλε-
κτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου Γαλατίας
2 Καππαδοκίας Ἀσίας καὶ Βιθυνίας [m] κατὰ πρό-
γνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος εἰς
ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
3 [n] Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ
ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽
4 ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, [o] εἰς
κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραν-
5 τον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐν
δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σω-
τηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ·
6 [p] ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστὶ,
7 λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, [q] ἵνα τὸ
δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώτερον χρυ-
σίου, τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζο-
μένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν
8 ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ· [r] ὃν οὐκ εἰδότες
ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ
ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ,

l Joan. 7. 35. Act. 8. 1, 4. Jac. 1. 1.

m Rom. 1. 7. et 8. 29. 1 Cor. 1. 3. Gal. 1. 3. Eph. 1. 2. Heb. 12. 24. 2 Pet. 1. 2. Judæ 2.

n Joan. 3. 3, 5. Rom. 6. 23. 1 Cor. 15. 20. 2 Cor. 1. 3. Eph. 1. 3. Jac. 1. 18.

o Col. 1. 5. 2 Tim. 1. 12.

p 5. 10. Rom. 5. 3. 2 Cor. 4. 17. Heb. 10. 37. Jac. 1. 2.

q 4. 12. Prov. 17. 3. Esa. 48. 10. 1 Cor. 3. 13. Jac. 1. 3.

r Joan. 20. 29. 2 Cor. 5. 7. Heb. 11. 1, 27. 1 Joan. 4. 20.

κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτη- 9
ρίαν ψυχῶν· [s] περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ 10
ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χά-
ριτος προφητεύσαντες, [t] ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ 11
ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ,
προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ
τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· [u] οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ 12
ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτὰ, ἃ νῦν ἀνηγγέλη
ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ᾽ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυ-
μοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. [x] Διὸ ἀναζωσάμενοι 13 Β′
τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως
ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀπο-
καλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

[y] Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς 14
πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, [z] ἀλλὰ 15
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς Ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι
ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε· [a] διότι γέγραπται, 16
‘Ἅγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι.’ [b] Καὶ εἰ 17
πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρί-
νοντα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς
παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, [c] εἰδότες 18
ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε
ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαρα-
δότου, [d] ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου 19
καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, [e] προεγνωσμένου μὲν πρὸ 20
καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ᾽ ἐσχάτων
τῶν χρόνων δι᾽ ὑμᾶς [f] τοὺς δι᾽ αὐτοῦ πιστεύοντας 21
εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν
αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα
εἶναι εἰς Θεόν. [g] Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες 22

s Gen. 49. 10. Dan. 2. 44. et 9. 24. Aggæ. 2. 8. Zach. 6. 12. Matt. 13. 17. Luc. 10. 24.
t Psal. 22. 7. Esa. 53. 3, &c. Dan. 9. 24. Luc. 24. 26. 2 Pet. 1. 21.
u Dan. 12. 9, 13. Act. 2. 4. Eph. 3. 10. Heb. 11. 13, 39.
x Luc. 12. 35. et 21. 34. Rom. 13. 13. Eph. 6. 14. 1 Thess. 5. 6.
y Act. 17. 30.
z Lev. 11. 44. et 19. 2. et 20. 7. Luc. 1. 74, 75. 2 Cor. 7. 1.
a Lev. 11. 44. et 19. 2. et 20. 7.
b Deut. 10. 17. 2 Par. 19. 7. Job 34. 19. Act. 10. 34, 35. Rom. 2. 10, 11. 2 Cor. 5. 6. et 7. 1. Eph. 6. 9. Gal. 2. 6. Col. 3. 25. Philipp. 2. 12. Heb. 11. 13.
c 1 Cor. 6. 20. et 7. 23.
d Joan. 1. 29, 36. Act. 20. 28. 1 Cor. 5. 7. Heb. 9. 12, 14. 1 Joan. 1. 7. Apoc. 1. 5. et 5. 9.
e Act. 2. 24. Rom. 3. 25. et 16. 25. Eph. 1. 9. et 3. 9. Gal. 4. 4. Col. 1. 26. 2 Tim. 1. 9. Tit. 1. 2. Heb. 1. 2. Apoc. 13. 8.
f Act. 2. 33. Philipp. 2. 9.
g Act. 15. 9. Rom. 12. 10. Eph. 4. 3. 1 Tim. 1. 5. Heb. 13. 1. infr. 2. 17.

ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς
φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας
23 ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, [h] ἀναγεγεννημένοι
οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ
λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.
24 [i] διότι ‘πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα
ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
25 καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.’ τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα
Γ′ 2 τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. [k] Ἀποθέμενοι οὖν
πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις
2 καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, ὡς ἀρτιγέν-
νητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθή-
3 σατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε, [l] εἴπερ ἐγεύσασθε
ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος.
4 [m] Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ
ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ Θεῷ
5 ἐκλεκτὸν ἔντιμον, [n] καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες
οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον,
ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ
6 Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. [o] Διὸ καὶ περιέχει ἐν
τῇ γραφῇ, ‘Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνι-
αῖον ἐκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ
7 οὐ μὴ καταισχυνθῇ.’ [p] Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς
πιστεύουσιν· ἀπειθοῦσι δὲ, ‘λίθον ὃν ἀπεδοκί-
μασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κε-
φαλὴν γωνίας,’ καὶ ‘λίθος προσκόμματος καὶ
8 πέτρα σκανδάλου·’ [q] οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ
9 ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν· [r] ὑμεῖς δὲ γένος
ἐκλεκτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς
εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε

h Joan. 1. 13. et 3. 3, 5. Jac. 1. 18. 1 Joan. 3. 9.

i Ps. 102. 12. et 103. 15. Ecclus. 14. 18. Esa. 40. 6. 1 Cor. 7. 31. Jac. 1. 10. et 4. 14. 1 Joan. 2. 17.

k Matt. 18. 3. Rom. 6. 4. 1 Cor. 14. 20. Eph. 4. 22, 25. Col. 3. 8. Heb. 12. 1.

l Psal. 34. 8.

m Psal. 118. 22. Eph. 2. 20.

n Esa. 61. 6. et 66. 21. Ose. 14. 2. Mal. 1. 11. Rom. 12. 1. Eph. 2. 21, 22. Philipp. 4. 18. Heb. 3. 6. et 12. 28. et 13. 15. Apoc. 1. 6. et 5. 10.

o Esa. 28. 16. Rom. 9. 33.

p Psal. 118. 22. Esa. 8. 14. Matt. 21. 42. Luc. 2. 34. Act. 4. 11. Rom. 9. 33.

q 1 Cor. 1. 23.

r Exod. 19. 5, 6. Deut. 7. 6. et 14. 2. et 26. 18. Eph. 1. 14. et 5. 8. Col. 1. 13. Apoc. 1. 6. et 5. 10.

τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμα-
στὸν αὐτοῦ φῶς, [s] οἵ ποτὲ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς 10
Θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.
[t] ΑΓΑΠΗΤΟΙ`, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ 11
παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυ-
μιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, [u] τὴν 12
ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν,
ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ
τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν
Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. [x] Ὑποτάγητε οὖν 13 Δ'
πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον· εἴτε
βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, [y] εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' 14
αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν,
ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· [z] ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ 15
θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν
τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· [a] ὡς ἐλεύ- 16
θεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας
τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Θεοῦ. [b] πάντας 17
τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν
φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.
[c] Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ 18
τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπι-
εικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. [d] Τοῦτο γὰρ 19
χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας
πάσχων ἀδίκως. [e] ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτά- 20
νοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ
ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο
χάρις παρὰ Θεῷ. [f] Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, 21
ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπο-
λιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς
ἴχνεσιν αὐτοῦ, [g] ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ 22

s Ose. 1. 10. et 2. 23. Rom. 9. 25.
t 1. 17. 1 Chron. 29. 15. Ps. 39. 13. et 119. 19. Rom. 13. 14. Gal. 5. 16, 24. Heb. 11. 15. Jac. 4. 1.
u 3. 16. Matt. 5. 16. Luc. 1. 68. et 19. 44. Rom. 12. 17. 2 Cor. 8. 21. Philipp. 2. 15. Tit. 2. 8.
x Rom. 13. 1. Tit. 3. 1.
y Rom. 13. 3, 4.
z Tit. 2. 8.
a Joan. 8. 32. Rom. 6. 18. 1 Cor. 7. 22. Gal. 5. 1, 13. 2 Pet. 2. 19.
b 1. 22. et 5. 5. Matt. 22. 21. Rom. 12. 10. Eph. 4. 3. Philipp. 2. 3. Heb. 13. 1. 2 Pet. 1. 7.
c Eph. 6. 5. Col. 3. 22. 1 Tim. 6. 1. Tit. 2. 9.
d Matt. 5. 10. 2 Cor. 7. 10.
e 3. 14. et 4. 14, 15.
f 3. 17, 18. Matt. 16. 24. Joan. 13. 15. 1 Thess. 3. 3. Philipp. 2. 5. 1 Joan. 2. 6.
g Esa. 53. 9. 2 Cor. 5. 21. 1 Joan. 3. 5.

23 εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, [h] ὃς λοιδορού-
μενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρ-
24 εδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· [i] ὃς τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ
ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιο-
25 σύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. [k] ἦτε
γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα· ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν
ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 [l] ὉΜΟΙ'ΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς
ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ
λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ
2 λόγου κερδηθήσωνται, ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ
3 ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν· [m] ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξω-
θεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων
4 ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, [n] ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς
καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ
ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
5 πολυτελές. οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες
αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτὰς,
6 ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν· [o] ὡς Σάρρα
ὑπήκουσε τῷ Ἀβραὰμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς
ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβού-
7 μεναι μηδεμίαν πτόησιν. [p] Οἱ ἄνδρες ὁμοίως,
συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει
τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ συγκλη-
ρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς
προσευχὰς ὑμῶν.
8 [q] Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς
9 φιλάδελφοι εὔσπλαγχνοι φιλόφρονες, [r] μὴ ἀπο-
διδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδο-
ρίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς

h Matt. 27. 39. Joan. 8. 48, 49.
i Esa. 53. 4, 5. Matt. 8. 17. Rom. 6. 2, 11. et 7. 6.
k Esa. 53. 6. Ezech. 34. 6, 23. et 37. 24. Luc. 15. 4. Joan. 10. 11. Heb. 13. 20.
l Gen. 3. 16. 1 Cor. 7. 16. et 14. 34. Eph. 5. 22. Col. 3. 18. Tit. 2. 5.
m Esa. 3. 18. 1 Tim. 2. 9. Tit. 2. 3.
n Psal. 45. 14. Rom. 2. 29. et 7. 22. 2 Cor. 4. 16.
o Gen. 18. 12.
p 1 Cor. 7. 3. et 12. 23. Eph. 2. 25, &c. Col. 3. 19.
q Rom. 12. 16. et 15. 5. 1 Cor. 1. 10. Philipp. 2. 2. et 3. 16.
r Lev. 19. 18. Prov. 17. 13. et 20. 22. et 24. 29. Matt. 5. 39. et 25. 34. Rom. 12. 17. 1 Cor. 6. 7. 1 Thess. 5. 15. 1 Tim. 4. 8.

τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.
‘[s] Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας 10
ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ
καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, [t] ἐκκλι- 11
νάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω
εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν· ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ 12
Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν
αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.’
Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ 13
γένησθε; [u] ἀλλ’ εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, 14
μακάριοι. ‘Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε,
μηδὲ ταραχθῆτε· [x] Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἁγιάσατε’ 15
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

Ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ
αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος,
μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, [y] συνείδησιν ἔχοντες 16
ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακο-
ποιῶν, καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν
ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. Κρεῖττον γὰρ 17
ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας· [z] ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ 18
περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα
ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί,
ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι, [a] ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν 19
φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, [b] ἀπειθή- 20
σασί ποτε, ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ
μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης
κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγαι, τουτέστιν ὀκτώ, ψυχαὶ
διεσώθησαν δι’ ὕδατος, [c] ᾧ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον 21
νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου,
ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν,

s Psal. 34. 13, &c. Jac. 1. 26.
t Psal. 37. 27. Esa. 1. 16. 3 Joan. 11.
u 2. 20. et 4. 14. Esa. 8. 12, 13. Jer. 1. 8. Matt. 5. 10. et 10. 28.
x Job 1. 21. Psal. 119. 46. Act. 4. 8.
y 2. 12, 15, 19. Tit. 2. 8.
z Rom. 1. 4. et 5. 6. 2 Cor. 13. 4. Heb. 9. 15, 28.
a 4. 6. Eph. 2. 17.
b Gen. 6. 3, 5, 14. et 7. 7. et 8. 18. Matt. 24. 38. Luc. 17. 26. Rom. 2. 4. 2 Pet. 2. 5.
c Eph. 5. 26.

22 δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, [d] ὅς ἐστιν ἐν
δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑπο-
ταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυ-
νάμεων.

Ε' 4 [e] Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ
ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν
2 ἐν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, [f] εἰς τὸ μηκέτι ἀν-
θρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν
3 ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. [g] ἀρκετὸς
γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ
θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πεπορευμένους
ἐν ἀσελγείαις ἐπιθυμίαις οἰνοφλυγίαις κώμοις
4 πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις· ἐν ᾧ ξενί-
ζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
5 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες, [h] οἳ ἀποδώ-
σουσι λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ
6 νεκρούς. [i] εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγε-
λίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ,
ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.
7 [k] Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε. σωφρονήσατε
8 οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς· [l] πρὸ πάντων
δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι
9 ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν· [m] φιλό-
10 ξενοι εἰς ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν· [n] ἕκαστος
καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακο-
νοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος
11 Θεοῦ· [o] εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις
διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν
πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ
ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. ἀμήν.

d Psal. 110. 1. Rom. 8. 38. Eph. 1. 20. Col. 3. 1.
e Rom. 6. 8. Heb. 12. 1.
f Rom. 14. 7. 2 Cor. 5. 15. Eph. 4. 24. Gal. 2. 20. 1 Thess. 5. 10. Heb. 9. 14.
g Eph. 4. 17.
h Act. 10. 42. 1 Cor. 15. 51, 52.
i 3. 19. Joan. 5. 25.
k 5. 8. Matt. 26. 41. Luc. 21. 34, &c. Rom. 13. 12. Philipp. 4. 5. Col. 4. 1. 2 Pet. 3. 9, 11. 1 Joan. 2. 18.
l Prov. 10. 12. Jac. 5. 20.
m Rom. 12. 13. Philipp. 2. 14. Heb. 13. 2.
n Prov. 3. 28. Matt 25. 14. Luc. 12. 42. Rom. 12. 6. 1 Cor. 4. 1, 2. et 12. 4. 2 Cor. 8. 11. Eph. 4. 11. Tit. 1. 7.
o Jer. 23. 22. Rom. 12. 6, 7, 8.

p 1. 7. Esa. 48. 10. 1 Cor. 3. 13.
q 2 Cor. 4. 10. Philipp. 3. 10. Col. 1. 24. 2 Tim. 2. 10. Apoc. 1. 9.
r 2. 20. et 3. 14. Matt. 5. 10, 11.
s 2. 20.
t Esa. 10. 12. Jer. 25. 29. et 49. 12. Mal. 3. 5. Luc. 23. 31. et 10. 12.
u Prov. 11. 31.
x Psal. 31. 6. Luc. 23. 46.
y Luc. 24. 48. Rom. 8. 17, 18. Philem. 9. Apoc. 1. 9.
z Act. 20. 28. 1 Tim. 3. 3. Tit. 1. 7.
a 1 Cor. 3. 5. 2 Cor. 1. 24. Philipp. 3. 17. 2 Thess. 3. 9. 1 Tim. 4. 12. Tit. 2. 7.
b 1. 4. et 2. 25. Esa. 40. 11. Ezech. 34. 23. Joan. 10. 11. 1 Cor. 9. 25. 2 Tim. 4. 8. Heb. 13. 20. Jac. 1. 12.
c Prov. 3. 34. Rom. 12. 10, 16. Eph. 5. 21. Philipp. 2. 3. Jac. 4. 6.

[p] Ἀγαπητοὶ, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει 12 ς'
πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν
συμβαίνοντος· [q] ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ 13
Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀπο-
καλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.
[r] Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι· 14
ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ᾽
ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται,
κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. [s] μὴ γάρ τις ὑμῶν 15
πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ
ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος· εἰ δὲ ὡς Χριστιανὸς, μὴ 16
αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει
τούτῳ· [t] ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα 17
ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ἡμῶν,
τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγ-
γελίῳ; [u] καὶ ‘εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ 18
ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;’ [x] ὥστε 19
καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὡς
πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν
ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

[y] ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΣ τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ 5 Ζ'
ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ
παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι
δόξης κοινωνὸς, [z] ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2
τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλ᾽
ἑκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως,
[a] μηδ᾽ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ 3
τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· [b] καὶ φανερω- 4
θέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράν-
τινον τῆς δόξης στέφανον.

[c] Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, 5

πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινο-
φροσύνην ἐγκομβώσασθε· ὅτι ‘ ὁ Θεὸς ὑπερηφά-
νοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.’
6 [d] Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ
7 Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, [e] πᾶσαν τὴν
μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ
μέλει περὶ ὑμῶν.
8 [f] Νήψατε, γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν
διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν
9 τίνα καταπίῃ· [g] ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει,
εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ
ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.
Η′ 10 [h] Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς
εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίξαι,
11 σθενώσαι, θεμελιώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
12 [i] Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ,
ὡς λογίζομαι, δι᾽ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ
13 Θεοῦ εἰς ἣν ἑστήκατε. [k] Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ
ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου.
14 [l] ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰ-
ρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν.

d Job 22. 29. Prov. 29. 23. Matt. 23. 12. Luc. 1. 52. et 14. 11. et 18. 14. Jac. 4. 10.
e Psal. 37. 5. et 55. 22. Matt. 6. 25, 26. Luc. 12. 22. 1 Cor. 9. 9. Philipp. 4. 6. 1 Tim. 6. 8. Heb. 13. 5.
f 1. 13. et 4. 7. Job 1. 7. Luc. 21. 16. et 22. 31. 1 Thess. 5. 6.
g Eph. 4. 27. et 6. 11, 13. Jac. 4. 7.
h 1. 6. 2 Cor. 4. 17. Heb. 10. 37. et 13. 21.
i Heb. 13. 22.
k Act. 12. 12, 25.
l Rom. 16. 16. 1 Cor. 16. 20. 2 Cor. 13. 12. 1 Thess. 5. 26.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΥΜΕΩ'Ν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰη- 1 Α'
σοῦ Χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν
ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
Χριστοῦ. [m] χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη 2
ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν.

[n] ὩΣ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ 3
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης, διὰ
τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης
καὶ ἀρετῆς, [o] δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια 4
ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε
θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ
ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς· καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ, σπου- 5
δὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν
τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν 6
γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ
τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονὴν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ 7
τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελ-
φίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. [p] ταῦτα 8
γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς
οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· [q] ᾧ γὰρ μὴ 9
πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην

m Joan. 17. 3. Rom. 1. 7. 1 Pet. 1. 2. Judæ 2.
n Joan. 17. 3.
o Esa. 56. 5. Joan. 1. 12. Rom. 8. 15. 2 Cor. 3. 18. Eph. 4. 24. Gal. 3. 26. Heb. 12. 10. 1 Joan. 3. 2.
p Tit. 3. 14.
q Esa. 59. 10. Soph. 1. 17. 1 Joan. 2. 9, 11.

λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρ-
Β′ 10 τιῶν. [r] Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βε-
βαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι·
11 ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε· οὕτω
γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος
εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
12 Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ
τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
13 παρούσῃ ἀληθείᾳ. [s] δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ᾽ ὅσον
εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν
14 ὑπομνήσει, [t] εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις
τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν
15 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. σπουδάσω δὲ καὶ
ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν
τούτων μνήμην ποιεῖσθαι.
16 [u] Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθή-
σαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ᾽
ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.
17 [x] λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν,
φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλο-
πρεποῦς δόξης, "Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγα-
18 πητὸς εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα." Καὶ ταύτην τὴν
φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν
19 σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. [y] Καὶ
ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ
καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι
ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ
20 φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, [z] τοῦτο
πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς

r 1 Joan. 3. 19.
s 3. 1.
t Joan. 21. 18, 19. 2 Tim. 4. 6.
u Matt. 17. 1. Joan. 1. 14. 1 Cor. 1. 17. et 2. 1, 4, 13. et 4. 20. 1 Joan. 1. 1. et 4. 14.
x Matt. 3. 17. et 17. 5. Marc. 1. 11. et 9. 7. Luc. 3. 22. et 9. 35. Col. 1. 13.
y Ps. 119. 105. Joan. 5. 35. 2 Cor. 4. 6. Apoc. 22. 16.
z Rom. 12. 6.

ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. [a] οὐ γὰρ θελήματι 21
ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ
Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι
Θεοῦ ἄνθρωποι.

[b] ἘΓΈΝΟΝΤΟ δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ **2** Γ'
λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι
οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν
ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπ-
άγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ 2
ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δι' οὓς
ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, [c] καὶ ἐν 3
πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται·
οἷς τὸ κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια
αὐτῶν οὐ νυστάζει. [d] Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων 4
ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου
ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους,
[e] καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον 5
Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν
κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, [f] καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ 6
Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπό-
δειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, [g] καὶ δίκαιον 7
Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν
ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο ([h] βλέμματι γὰρ 8
καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν
ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβα-
σάνιζεν), [i] οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ 9
ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζο-
μένους τηρεῖν, [k] μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς 10
ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος
καταφρονοῦντας. Τολμηταὶ αὐθάδεις, δόξας οὐ
τρέμουσι βλασφημοῦντες, [l] ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ 11

a 2 Tim. 3. 16. 1 Pet. 1. 11.
b Deut. 13. 1. Matt. 24. 11. Act. 20. 29. 1 Cor. 11. 19. 1 Tim. 4. 1. 2 Tim. 3. 1, 5. Judæ 4, 18.
c Deut. 32. 35. 1 Tim. 6. 5. Tit. 1. 11. Judæ 4.
d Job 4. 18. Luc. 8. 31. Joan. 8. 44. 1 Joan. 3. 8. Judæ 6. Apoc. 20. 2.
e Gen. 7. 21. 1 Pet. 3. 19, 20.
f Gen. 19. 24. Num. 26. 10. Deut. 29. 23. Esa. 13. 19. Jer. 50. 40. Ezech. 16. 49. Ose. 11. 8. Amos 4. 11. Judæ 7.
g Gen. 19. 7, 8, 15.
h Ps. 119. 158. Ezech. 9. 4.
i 1 Cor. 10. 13.
k Judæ 4, 7, 8, 10, 16.
l Judæ 9.

καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσι κατ᾽ αὐτῶν
12 παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν· [m] οὗτοι δὲ, ὡς
ἄλογα ζῷα φυσικὰ γεγεννημένα εἰς ἅλωσιν καὶ
φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ
13 φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσονται [n] κομιούμενοι
μισθὸν ἀδικίας. Ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ
τρυφὴν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς
14 ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς
ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους
ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρ-
δίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κατάρας
15 τέκνα, [o] καταλιπόντες τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθη-
σαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ
16 Βοσὸρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν, ἔλεγξιν δὲ
ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν
ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν τοῦ
17 προφήτου παραφρονίαν. [p] Οὗτοί εἰσι πηγαὶ
ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς
18 ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. [q] ὑπέρ-
ογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν
ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς, ἀσελγείαις, τοὺς ὄντως ἀπο-
19 φυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, [r] ἐλευ-
θερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρ-
χοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ
20 δεδούλωται. [s] Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα
τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες
ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν
21 πρώτων· [t] κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνω-
κέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν
ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας

m Jer. 12. 3. Judæ 10.
n Judæ 12.
o Num. 22. 7, 21. Judæ 11.
p Judæ 12.
q Act. 2. 40. Judæ 16.
r Joan. 8. 34. Rom. 6. 16. Gal. 5. 13. 1 Pet. 2. 16. Judæ 4.
s Matt. 12. 43, &c. Heb. 6. 4. et 10. 26.
t Luc. 12. 47, 48.

u Prov. 26. 11. ἐντολῆς. [u] συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀλη- 22
θοῦς παροιμίας, ‘ Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον
ἐξέραμα,’ καὶ, ‘ Ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορ-
βόρου.’

x 1. 13. [x] ΤΑΥ'ΤΗΝ ἤδη, ἀγαπητοὶ, δευτέραν ὑμῖν 3 Δ'
γράφω ἐπιστολὴν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπο-
μνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, μνησθῆναι τῶν 2
προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν
καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου
y 1 Tim. 4. 1. 2 Tim. 3. 1. Judæ 18. καὶ σωτῆρος· [y] τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι 3
ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται
z Esa. 5. 19. Jer. 17. 5. Ezech. 12. 22. κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι, [z] καὶ 4
λέγοντες, “ Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρου-
σίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν,
a Gen. 1. 6, 9. Psal. 24. 2. et 33. 6. et 136. 6. πάντα οὕτω διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.” [a] Λαν- 5
θάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ
ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος
b Gen. 7. 10, 21. συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, [b] δι' ὧν ὁ τότε 6
c ver. 10. Psal. 102. 27. Esa. 51. 6. Heb. 1. 11. 2 Thess. 1. 8. κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο, [c] οἱ δὲ νῦν 7
οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι
εἰσὶ, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ
d Psal. 90. 4. ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. [d] Ἓν δὲ 8
τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοὶ, ὅτι μία
e ver. 15. Esa. 30. 18. Ezech. 18. 23, 33. et 33. 11. Hab. 2. 3. Rom. 2. 4. 1 Tim. 2. 4. Heb. 10. 37. 1 Pet. 3. 20. ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη
ὡς ἡμέρα μία. [e] οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγ- 9
γελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μα-
κροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπ-
f Psal. 102. 27. Esa. 51. 6. Matt. 24. 35, 43, 44. 1 Thess. 5. 2. Apoc. 3. 3. et 16. 15. et 20. 11. et 21. 1. ολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.
[f] Ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ, 10
ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα
δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ

11 ἔργα κατακαήσεται. Τούτων οὖν πάντων λυομέ-
νων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀνα-
12 στροφαῖς καὶ εὐσεβείαις [g] προσδοκῶντας καὶ
σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας,
δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοι-
13 χεῖα καυσούμενα τήκεται; [h] Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς
καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσ-
14 δοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. [i] διό, ἀγα-
πητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι
15 καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, [k] καὶ
τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν
ἡγεῖσθε· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς
Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγρα-
16 ψεν ὑμῖν, [l] ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς,
λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· ἐν οἷς ἐστι δυσ-
νόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρε-
βλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν
17 ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. [m] Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί,
προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν
ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ
18 ἰδίου στηριγμοῦ· αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώ-
σει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν
αἰῶνος. ἀμήν.

g Psal. 50. 3. 2 Thess. 1. 8.
h Esa. 65. 17. et 66. 22. Apoc. 21. 1.
i 1 Cor. 1. 8. Philipp. 1. 10. 1 Thess. 3. 13. et 5. 23.
k ver. 9. Rom. 2. 4.
l Rom. 8. 19. 1 Cor. 13. 24. 1 Thess. 4. 15.
m Marc. 13. 23.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

n Luc. 24. 39. Joan. 1. 1, 14. et 20. 17. 2 Pet. 1. 16.

o Joan. 1. 1, 2. Rom. 16. 26. Col. 1. 26. 2 Tim. 1. 10. Tit. 1. 2.

p Joan. 17. 21. 1 Cor. 1. 9.

q 2 Joan. 12.

r Joan. 1. 9. et 8. 12. et 9. 5. et 12. 35, 36.

s Heb. 9. 14. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 1. 5.

t 1 Reg. 8. 46. 2 Par. 6. 36. Job 9. 2. Prov. 20. 9. Eccl. 7. 20. Jac. 3. 2.

Α'

[n] Ὃ ἮΝ ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωρά- 1
καμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ
χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς
ζωῆς ([o] καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ 2
μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν
τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἐφα-
νερώθη ἡμῖν), [p] ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, 3
ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε
μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ
πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
[q] καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ 4
πεπληρωμένη. [r] Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν 5
ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι
ὁ Θεὸς φῶς ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν
οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' 6
αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα
καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· [s] ἐὰν δὲ ἐν τῷ 7
φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ,
κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. [t] Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρ- 8
τίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια

9 οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. [u] ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρ- u Psal. 32. 5. Prov. 28. 13.
τίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν
τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδι-
10 κίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην
ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν
ἡμῖν.

2 [x] ΤΕΚΝΙ'Α μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ x Rom. 8. 34. 1 Tim. 2. 5.
ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν Heb. 7. 24, 25. et 9. 24.
2 πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· [y] καὶ y 4. 10, 14. Joan. 4. 42.
αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ Rom. 3. 25. 2 Cor. 5. 18.
περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου Col. 1. 20.
3 τοῦ κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
ἐγνώκαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ-
4 μεν. [z] ὁ λέγων, Ἔγνωκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς z 1. 6. et 4. 20.
αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ
5 ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· [a] ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν a 4. 12, 13.
λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετε- Joan. 13. 35. et 14. 21, 23.
λείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν.
6 [b] ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος b Joan. 15. 4, 5. 1 Pet. 2. 21.
Β' 7 περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. [c] ἀδελ- c 3. 11. 2 Joan. 5.
φοὶ, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντο-
λὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ
παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς.
8 [d] πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν d Joan. 1. 9. et 8. 12. et 13.
ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παρ- 34. et 15. 12. Rom. 13. 12.
άγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 1 Thess. 5. 5, 8.
9 [e] ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν e 3. 14, 15. 1 Cor. 13. 2.
10 αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. [f] ὁ 2 Pet. 1. 19.
ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, f Joan. 12. 35. 2 Pet. 1. 10.
11 καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. [g] ὁ δὲ μισῶν g 3. 14.
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ

σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ
σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

h Luc. 24. 47. Act. 4. 12. et 13. 38.

[h] ΓΡΑ'ΦΩ ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ 12
ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πα- 13
τέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν,
νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. γράφω
ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἔγραψα 14
ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς.

i Eph. 6. 10.

Ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, [i] ὅτι ἰσχυροί ἐστε, καὶ
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε

k Matt. 6. 24. Rom. 12. 2. Gal. 1. 10. Jac. 4. 4.

τὸν πονηρόν. [k] μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ 15
ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ
ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ 16
ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπι-
θυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου,
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου

l Psal. 90. 10. Esa. 40. 6. 1 Cor. 7. 31. Jac. 1. 10. et 4. 14. 1 Pet. 1. 24.

ἐστί· [l] καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία 17
αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς
τὸν αἰῶνα. [m] Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί· καὶ 18 Γʹ

m Matt. 24. 5, 24. Act. 20. 29. 2 Thess. 2. 3. 2 Joan. 7.

καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ
νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώ-

n Psal. 41. 10. Act. 20. 30. 1 Cor. 11. 19.

σκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. [n] Ἐξ ἡμῶν ἐξ- 19
ῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ
ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φα-

o Psal. 45. 8. et 133. 2. Joan. 14. 26. et 16. 13. Heb. 1. 9.

νερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. [o] Καὶ 20
ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε
πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν 21
ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτὴν, καὶ ὅτι πᾶν

p 4. 3. 2 Joan. 7.

ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. [p] Τίς ἐστιν 22
ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ
ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος,

23 ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. [q] πᾶς ὁ
24 ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. Ὑμεῖς
οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν
ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν
25 τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν
26 ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν
27 πλανώντων ὑμᾶς. [r] Καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλά-
βετε ἀπ' αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε
ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα
διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστι καὶ
οὐκ ἔστι ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς,
28 μενεῖτε ἐν αὐτῷ. [s] Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν
αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν,
καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ
29 αὐτοῦ. [t] ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε
ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γε-
γέννηται.

3 [u] ἼΔΕΤΕ ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ
πατὴρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ
κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.
2 [x] Ἀγαπητοὶ, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω
ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα· οἴδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φα-
νερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν
3 καθώς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην
ἐπ' αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός
4 ἐστι. [y] Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν
ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία.
5 [z] καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρ-
τίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι.
6 [a] πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ

q 4. 15. Luc. 12. 9. Joan. 15. 23. 2 Tim. 2. 12.
r Jer. 31. 33, 34. Joan. 14. 26. et 16. 13. Heb. 8. 10, 11.
s 3. 2. Marc. 8. 38.
t 3. 7, 10.
u Joan. 1. 12. et 16. 3. et 17. 25.
x Esa. 56. 5. Matt. 5. 12. Joan. 1. 12. Rom. 8. 15, 18, 29. 1 Cor. 13. 12. et 15. 49. 2 Cor. 4. 17. et 5. 7. Gal. 3. 26. et 4. 6. Philipp. 3. 21. Col. 3. 4. 2 Pet. 1. 4.
y 5. 17.
z Esa. 53. 4, 9. 2 Cor. 5. 21. 1 Tim. 1. 15. 1 Pet. 2. 22, 24.
a 2. 4. et 4. 8. 3 Joan. 11.

ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν
b 2. 29. et ver. 10.
αὐτόν. [b] Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν 7
τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δί-
c Gen. 3. 15. Matt. 13. 48. Joan. 8. 44.
καιός ἐστιν. [c] ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ 8
διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρ-
τάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,
d 5. 18. 1 Pet. 1. 23.
ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. [d] πᾶς ὁ γε- 9 Δ'
γεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι
σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται
e 4. 8.
ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. [e] ἐν 10
τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ
τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιο-
σύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν
f 1. 5. et 2. 7. et ver. 23. Joan. 13. 34. et 15. 12.
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· [f] ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία 11
ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·
g Gen. 4. 8. Heb. 11. 4.
[g] οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε 12
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν
αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ
h Joan. 15. 18, 19. et 17. 14.
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. [h] μὴ θαυμάζετε, 13
i 2. 9, 10, 11. Lev. 19. 17.
ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. [i] Ἡμεῖς 14
οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς
τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ
k Matt. 5. 21, 22. Gal. 5. 21.
ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. [k] πᾶς 15
ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί·
καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν
l 4. 9. Joan. 3. 16. et 15. 13. Rom. 5. 8. Eph. 5. 2, 25.
αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. [l] Ἐν τούτῳ ἐγνώ- 16
καμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ
m 4. 20. et 5. 1. Deut. 15. 7. Luc. 3. 11. Jac. 2. 15.
τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. [m] ὃς δ' ἂν 17
ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα

αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει
18 ἐν αὐτῷ; [n] τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ
19 γλώσσῃ, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμὲν, καὶ ἔμ-
20 προσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν· ὅτι
ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν
ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.
21 ἀγαπητοὶ, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ
22 ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν, [o] καὶ
ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον
23 αὐτοῦ ποιοῦμεν. [p] καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ
αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους
24 καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. [q] καὶ ὁ τηρῶν
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν
αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.
4 [r] ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε,
ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστιν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν
2 εἰς τὸν κόσμον. [s] ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ Πνεῦμα
τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χρι-
στὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι·
3 [t] καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν
Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ
ἔστι, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκη-
κόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν
4 ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενι-
κήκατε αὐτοὺς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ
5 ἐν τῷ κόσμῳ. [u] Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί· διὰ

n Jac. 2. 15.

o 5. 14. Psal. 10. 17. et 34. 16. et 145. 18. Prov. 15. 29. et 28. 9. Jer. 29. 12. Matt. 7. 8. et 21. 22. Marc. 11. 24. Luc. 11. 9. Joan. 9. 31. et 14. 13. et 15. 7. et 16. 23. Jac. 1. 5. et 5. 16.

p ver. 11. et 4. 12. Lev. 19. 18. Matt. 22. 39. Joan. 6. 29. et 13. 34. et 15. 12. et 17. 3. Eph. 5. 2. 1 Thess. 4. 9. 1 Pet. 4. 8.

q 4. 12. Joan. 14. 23. et 15. 10. Rom. 8. 9.

r Jer. 29. 8. Matt. 7. 15, 16. et 24. 4, 5, 24. 1 Cor. 14. 29. Eph. 5. 6. Col. 2. 18. 1 Thess. 5. 21. 2 Pet. 2. 1. 2 Joan. 7. Apoc. 2. 2.

s 2. 22. et 5. 1. 1 Cor. 12. 3. 2 Joan. 7.

t 2. 18, 22. 2 Thess. 2. 7.

u Joan. 3. 31. et 15. 19.

τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν
ἀκούει. [v] ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων 6
τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
πλάνης. Ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι 7 Ε′
ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν
ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν·
[x] ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν· ὅτι ὁ Θεὸς 8
ἀγάπη ἐστίν. [y] Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη 9
τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονο-
γενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα
ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. [z] ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, 10
οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεὸν, ἀλλ' ὅτι
αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν
αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. [a] ἀγα- 11
πητοὶ, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ
ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. [b] Θεὸν οὐδεὶς
πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ 12
Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειω-
μένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. [c] ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι 13
ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ
Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

[d] Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι 14
ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.
ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ 15 ς′
Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
Θεῷ. [e] Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν 16
τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ Θεὸς
ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ
μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

v Joan. 8. 47. et 10. 27.
x 2. 4. et 3. 6. et ver. 16.
y 3. 16. Joan. 3. 16. Rom. 5. 8. et 8. 32.
z 2. 2. Joan. 15. 16. Rom. 3. 24, 25. et 5. 8, 10. 2 Cor. 5. 19. Col. 1. 19.
a Matt. 18. 33. Joan. 15. 12, 13.
b 2. 5. et 3. 24. Exod. 33. 20. Deut. 4. 12. Joan. 1. 18. 1 Tim. 1. 17. et 6. 16.
c 3. 24. Joan. 14. 20. et 17. 21.
d 1. 1. Joan. 1. 14.
e ver. 8, 12.

17 [f] Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ᾽ ἡμῶν,
ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως·
ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ
18 κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ,
ἀλλ᾽ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι
ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετε-
19 λείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν,
20 ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. [g] Ἐάν τις
εἴπῃ, Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε τὸν Θεὸν ὃν οὐχ
21 ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; [h] καὶ ταύτην τὴν
ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν
ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 [i] ΠΑΣ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χρι-
στὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν
τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ
2 αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ
τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ
3 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. [k] αὕτη γάρ ἐστιν ἡ
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.
4 καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν· [l] ὅτι
πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν
κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν
5 κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. [m] τίς ἐστιν ὁ νικῶν
τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

6 [n] Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος,
Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ᾽
ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι
τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.

f 3. 3, 19, 21. Jac. 2. 13. 1 Pet. 1. 15.
g 2. 4. et 3. 17.
h 3. 11, 23. Lev. 19. 18. Matt. 22. 39. Joan. 13. 34. et 15. 12. Eph. 5. 2. 1 Thess. 4. 9. 1 Pet. 4. 8.
i 2. 22, 23. et 4. 2, 15. Joan. 1. 12, 13.
k Matt. 11. 29, 30. Joan. 14. 15, 21, 23. et 15. 10. 2 Joan. 6.
l Joan. 16. 33.
m 4. 4, 15. 1 Cor. 15. 57.
n Joan. 19. 34.

[o] ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, 7
ὁ Πατὴρ ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ
οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι. καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρ- 8
τυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ
τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. [p] Εἰ τὴν 9
μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρ-
τυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν
ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ. [q] ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ 10
ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων
τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐ πεπί-
στευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ
Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. [r] Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 11
μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς,
καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. [s] ὁ 12
ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν
υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

[t] ΤΑΥ͂ΤΑ ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς 13
τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν
ἔχετε αἰώνιον, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. [u] Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία 14
ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ
τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν· καὶ ἐὰν οἴδαμεν 15
ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι
ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽ αὐτοῦ.
[v] Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα 16 Ζʹ
ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει
αὐτῷ ζωὴν τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον.
ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης
λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ· [x] πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστὶν, 17
καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. [y] Οἴδαμεν 18

o Matt. 28. 19. Joan. 1. 1. 1 Cor. 12. 4, 5, 6. Apoc. 19. 13.
p Joan. 5. 37. et 8. 17, 18.
q Joan. 3. 16, 33. Rom. 8. 16. Gal. 4. 6.
r Joan. 1. 4.
s Joan. 3. 36. et 5. 24.
t Joan. 20. 31.
u 3. 22. Jer. 29. 12. Matt. 7. 8. et 21. 22. Marc. 11. 24. Luc. 11. 9. Joan. 14. 13. et 15. 7. et 16. 24. Jac. 1. 5.
v Num. 15. 30. 1 Sam. 2. 25. Matt. 12. 31. Marc. 3. 29. Luc. 12. 10. Heb. 6. 4. et 10. 26. 2 Pet. 2. 20.
x 3. 4.
y 3. 9.

ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρ-
τάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν,
19 καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι
ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ
20 πονηρῷ κεῖται. [z] οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώ-
σκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ,
ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ
21 ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος. [a] Τεκνία,
φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ἀμήν.

z Luc. 24. 45. Joan. 17. 3.

a 1 Cor. 10. 14.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

1 ᵖὉ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς
τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ
οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες
2 τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν
ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα.
3 ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ Θεοῦ
πατρὸς καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.
A 4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλά-
5 βομεν παρὰ τοῦ πατρός. [b] καὶ νῦν ἐρωτῶ σε,
κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ
ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

b Joan. 13. 34. et 15. 12. Eph. 5. 2. 1 Thess. 4. 9. 1 Pet. 4. 8. 1 Joan. 2. 7, 8. et 3. 11, 23. et 4. 21.

c Joan. 15. 10. 1 Joan. 2. 24.
c καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ 6
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς
ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε·

d Matt. 24. 5, 24. 2 Pet. 2. 1. 1 Joan. 2. 18, 22. et 4. 1, 2, 3.
d ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, 7
οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον
ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντί-

e Gal. 3. 4.
χριστος· e βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν 8
ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν.

f 1 Joan. 2. 23.
f πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ 9
τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ
διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ

g Rom. 16. 17. 1 Cor. 5. 11. et 16. 22. Gal. 1. 8, 9. 2 Tim. 3. 5. Tit. 3. 10.
τὸν υἱὸν ἔχει. g εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ 10
ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε
αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε·
ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις 11
αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

h Joan. 17. 13. 1 Joan. 1. 4. 3 Joan. 13.
h Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἠβουλήθην 12 Β'
διὰ χάρτου καὶ μέλανος· ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα
ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ἀσπάζεταί σε τὰ 13
τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν 1
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. Ἀγαπητέ, περὶ πάντων 2 Α'

εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐ-
3 οδοῦταί σου ἡ ψυχή. [i] ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχο- i 2 Joan. 4.
μένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
4 καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν
τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα
5 ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. Ἀγαπητὲ, πιστὸν ποιεῖς
ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς
6 ξένους, οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον
ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως
7 τοῦ Θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον
8 μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν
ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα
9 συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. Ἔγραψα τῇ
ἐκκλησίᾳ· ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διο-
10 τρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, ἐὰν
ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις
πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ
τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς,
καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλη-
11 σίας ἐκβάλλει. [k] Ἀγαπητὲ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, k Psal. 37. 27. Esa. 1. 16. 1 Pet. 3. 11. 1 Joan. 3. 6, 9.
ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστιν· ὁ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν.
Β′ 12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ᾽
αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν,
καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι.
Γ′ 13 [l] Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ l 2 Joan. 12.
14 μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· ἐλπίζω δὲ
εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλή-
15 σομεν. Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι·
ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ᾽ ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

m Luc. 6. 16. Joan. 17. 11. Act. 1. 13. 1 Pet. 1. 5.

[m] ᾿ΙΟΥΔΑΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς 1
δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ
Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. ἔλεος ὑμῖν 2
καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.

n Philipp. 1. 27. 1 Tim. 1. 18. et 6. 12. 2 Tim. 4. 7.

[n] Ἀγαπητοὶ, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γρά- 3 Α′
φειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην
ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι

o Rom. 9. 21, 22. Tit. 1. 16. 1 Pet. 2. 8. 2 Pet. 2. 1, 3, 19.

τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. [o] Παρ- 4
εισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προ-
γεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ
τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν

p Num. 14. 29, &c. et 26. 64, 65. Psal. 106. 26. 1 Cor. 10. 5. Heb. 3. 18, 19.

Χριστὸν ἀρνούμενοι. [p] Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βού- 5
λομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν
ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πι-

q Joan. 8. 44. 2 Pet. 2. 4.

στεύσαντας ἀπώλεσεν, [q] ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τη- 6
ρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ

r Gen. 19. 24. Deut. 29. 23. Esa. 13. 19. Jer. 20. 16. et 50. 40. Thren. 4. 6. Ezech. 16. 49. Ose. 11. 8. Amos 4. 11. Luc. 17. 29. 2 Pet. 2. 6.

ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς
ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· [r] ὡς Σόδομα καὶ Γό- 7
μορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τού-
τοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω
σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου

8 δίκην ὑπέχουσαι. [s] Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι
ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα
9 δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. [t] ὁ δὲ
Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρι-
νόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος,
οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας,
10 ἀλλ᾽ εἶπεν, "Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος." [u] Οὗτοι
δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασι βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ
φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις
B 11 φθείρονται. [x] Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν
ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ
ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο.
12 [y] Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες,
συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες,
νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι, δέν-
δρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δὶς ἀποθανόντα ἐκριζω-
13 θέντα, [z] κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς
ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος
14 τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. [a] Προ-
εφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ
Ἐνὼχ λέγων, "Ἰδοὺ ἦλθε Κύριος ἐν μυριάσιν
15 ἁγίαις αὐτοῦ, [b] ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ
ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάν-
των τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν, καὶ
περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ᾽
αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς."
16 [c] Οὗτοί εἰσι γογγυσταὶ, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐ-
τῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφε-
Γ' 17 λείας χάριν. ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, μνήσθητε τῶν
ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων

s 2 Pet. 2. 10, 11.
t Dan. 10. 13. et 12. 1. Zach. 3. 2. 2 Pet. 2. 11. Apoc. 12. 7.
u 2 Pet. 2. 11.
x Gen. 4. 8. Num. 16. 1. et 21. 7, 21. 2 Pet. 2. 15. 1 Joan. 3. 12.
y Prov. 25. 14. 2 Pet. 2. 13, 17.
z Esa. 57. 20.
a Gen. 5. 18. Dan. 7. 10. Act. 1. 11. 1 Thess. 1. 10. 2 Thess. 1. 10. Apoc. 1. 7.
b Zach. 14. 5. Matt. 12. 36. et 25. 31. 2 Thess. 1. 7.
c Psal. 15. 10. 2 Pet. 2. 18.

d Act. 20. 29. 1 Tim. 4. 1. 2 Tim. 3. 1. et 4. 3. 2 Pet. 2. 1. et 3. 3.

τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [d] ὅτι ἔλεγον 18
ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται
κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν
ἀσεβειῶν.

e Prov. 18. 1. Ezech. 14. 7. Ose. 4. 14. et 9. 10. 1 Cor. 2. 14.

[e] Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοὶ, πνεῦ- 19
μα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, τῇ ἁγιωτάτῃ 20
ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν Πνεύ-
ματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ 21
τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς 22
μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι· [f] οὓς δὲ ἐν φόβῳ 23
σώζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, μισοῦντες καὶ
τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.

f Apoc. 3. 4.

g Rom. 16. 25. Eph. 3. 20.

[g] Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταίστους, 24 Δ′
καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους
ἐν ἀγαλλιάσει, [h] μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν 25
δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ
νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

h Rom. 16. 27. 1 Tim. 1. 17.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Α′
ἈΠΟΚΆΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν 1
αὐτῷ ὁ Θεὸς, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ
γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ
τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,
[i] ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρ- 2
τυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα τε εἶδε. [k] μακάριος 3

i 1 Joan. 1. 1.
k 22. 7, 10. Rom. 13. 11. Jac. 5. 8. 1 Pet. 4. 7.

ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς
προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα·
ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.
4 [l] Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ
Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ
ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων
5 ἃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, [m] καὶ ἀπὸ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρωτότοκος
ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς
γῆς. τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ
6 τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, [n] καὶ
ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ
πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
7 [o] Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται
αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέν-
τησαν, καὶ κόψονται ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ
8 τῆς γῆς. ναὶ, ἀμήν. "[p] Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω,
ἀρχὴ καὶ τέλος," λέγει ὁ Κύριος, "ὁ ὢν καὶ ὁ
ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ."
Β′ 9 [q] Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγ-
κοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ
ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ
καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ
10 διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. [r] ἐγενόμην ἐν
Πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἤκουσα ὀπίσω
11 μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος [s] λεγούσης,
"Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ
ἔσχατος·" καὶ, "Ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον
καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ,
εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον

l ver. 8. et 3. 1. et 4. 5, 8. et 5. 6. et 11. 17. et 16. 5. Exod. 3. 14.
m 3. 14. et 5. 9. et 17. 14. et 19. 16. Psal. 89. 38. Esa. 55. 4. Joan. 8. 14. Act. 20. 28. 1 Cor. 15. 20. Col. 1. 18. Heb. 9. 12, 14. 1 Pet. 1. 19. 1 Joan. 1. 7, 9.
n 5. 10. et 20. 6. Rom. 12. 1. Heb. 9. 14. 1 Pet. 1. 19. et 2. 5, 9. 1 Joan. 1. 7.
o Esa. 3. 13, 14. Dan. 7. 13. Zach. 12. 10. Matt. 24. 30. et 25. 31. et 26. 64. Joan. 19. 37. Act. 1. 11. 1 Thess. 1. 10. 2 Thess. 1. 10. Judæ 14.
p ver. 4. et 21. 6. et 22. 13. Esa. 41. 4. et 44. 6. et 48. 12.
q Rom. 8. 17. Philipp. 1. 7. et 4. 14. 2 Tim. 1. 8. et 2. 12.
r 4. 2.
s 2. 8. et 22. 13.

καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλ-
φειαν καὶ εἰς Λαοδίκειαν.” Καὶ ἐπέστρεψα βλέ- 12
πειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ· καὶ
ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, [t] καὶ ἐν 13
μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου,
ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
μαστοῖς ζώνην χρυσῆν· [u] ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ 14
αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν, ὡς χιὼν, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρὸς, [x] καὶ οἱ πόδες 15
αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυ-
ρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων
πολλῶν· [y] καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ 16
ἀστέρας ἑπτά· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομ-
φαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
[z] Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας 17
αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ
χεῖρα ἐπ᾽ ἐμὲ λέγων μοι, “Μὴ φοβοῦ. ἐγώ εἰμι
ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, [a] καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην 18
νεκρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾅδου καὶ
τοῦ θανάτου. Γράψον ἃ εἶδες καὶ ἅ εἰσὶ καὶ ἃ 19
μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα, [b] τὸ μυστήριον τῶν 20
ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ
τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες
ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι· καὶ αἱ ἑπτὰ
λυχνίαι ἃς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσί.

2 Γ′
“[c] Τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσίνης ἐκκλησίας γρά-
ψον, Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν
τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· [d] Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ 2

t 2. 1. et 14. 14. et 15. 6. Ezech. 1. 26. Dan. 7. 13.
u 19. 12. Dan. 7. 9.
x 14. 2.
y ver. 20. et 2. 1, 12. et 3. 1. et 19. 15, 21. Esa. 49. 2. Eph. 6. 17. Heb. 4. 12.
z ver. 11. et 2. 8. Esa. 41. 4. et 44. 6. et 48. 12. Dan. 8. 18. et 10. 10.
a 3. 7. et 20. 1. Job 12. 14. Psal. 68. 21. Esa. 22. 22. Rom. 6. 9.
b ver. 16. et 2. 1. Mal. 2. 7.
c 1. 13, 16, 20.
d ver. 9, 13, 19. 1 Joan. 4. 2.

τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι
οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπειράσω τοὺς
φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσὶ, καὶ
3 εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας καὶ ὑπο-
μονὴν ἔχεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ
4 οὐ κέκμηκας. Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγά-
5 πην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν
πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα
ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ
κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν
6 μὴ μετανοήσῃς. [e] Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς e ver. 15.
7 τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. [f] Ὁ f 22. 2. Matt. 11. 15. et 13. 9. Gen. 2. 9.
ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ
ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου
τοῦ Θεοῦ.

Δ' 8 “[g] Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Σμυρναίων g 1. 8, 11, 17, 18. Esa. 41. 4. et 44. 6.
γράψον, Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς
9 ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· [h] Οἶδά σου τὰ ἔργα h ver. 2, 13, 19.
καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν (πλούσιος δὲ
εἶ), καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαίους
εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ
10 Σατανᾶ. [i] Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. i 1 Cor. 9. 25. 2 Tim. 2. 5. et 4. 7, 8. Jac. 1. 12.
ἰδοὺ μέλλει βαλεῖν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυ-
λακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν
δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι
11 τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. [k] Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω k ver. 7. et 20. 14. et 21. 8. Matt. 13. 9.
τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Ὁ νικῶν οὐ
μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

Ε' 12 “[l] Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας l 1. 16. et ver. 16.
γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν

δίστομον τὴν ὀξεῖαν· Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ 13
κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς
τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ
πιστὸς, ὃς ἀπεκτάνθη παρ᾽ ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ
ὁ Σατανᾶς. [m] Ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι 14
ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαὰμ, ὃς
ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορ-
νεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν 15
διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν· ὃ μισῶ. [n] Μετανόησον· 16
εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ᾽
αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. [o] Ὁ 17
ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἀπὸ
τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆ-
φον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν
γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.
“ [p] Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλη- 18 ϛʹ
σίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ
ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς,
καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· Οἶδά 19
σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ
ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων.
[q] Ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἐᾷς τὴν γυναῖκα 20
Ἰεζαβὴλ, τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφῆτιν, διδά-
σκειν καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι
καὶ εἰδωλόθυτα φαγεῖν. Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον 21
ἵνα μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ οὐ
μετενόησεν. ἰδοὺ ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, 22

m Num. 22. et 23. et 24. 14. et 25. 1. et 31. 16.

n 1. 16. et 19. 15, 21. Esa. 11. 4. et 49. 2. Eph. 6. 17. 2 Thess. 2. 8. Heb. 4. 12.

o Matt. 13. 9. supr. ver. 7, 11. infr. 3. 12.

p 1. 14, 15.

q 1 Reg. 16. 31. 2 Reg. 9. 7. Act. 15. 20. 1 Cor. 10. 19, 20.

καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ᾽ αὐτῆς εἰς θλῖψιν με-
γάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων
23 *αὐτῶν,* [r] *καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ·*
καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ
ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ δώσω ὑμῖν
24 *ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. Ὑμῖν δὲ λέγω καὶ*
λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν
διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη
τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, οὐ βαλῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς
25 *ἄλλο βάρος·* [s] *πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ*
26 *ἂν ἥξω.* [t] *Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους*
τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν,
27 [u] *καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ*
σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς κἀγὼ εἴληφα
28 *παρὰ τοῦ πατρός μου· καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα*
29 *τὸν πρωϊνόν.* [x] *Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ*
Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Ζ′ **3** [y] *Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας*
γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα
τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Οἶδά σου τὰ
ἔργα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ.
2 *Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ μέλλει*
ἀποθανεῖν. οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπλη-
3 *ρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.* [z] *μνημόνευε οὖν πῶς*
εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ μετανόησον.
Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπί σε ὡς κλέπτης,
4 *καὶ οὐ μὴ γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπί σε.* [a] *Ἔχεις*
ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν
τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ περιπατήσουσι μετ᾽ ἐμοῦ
5 *ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν.* [b] *Ὁ νικῶν, οὗτος*
περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ

r 20. 12. 1 Sam. 16. 7. 1 Chron. 28. 9. et 29. 17. Psal. 7. 10. et 32. 19. et 62. 13. Jer. 11. 20. et 17. 10. Matt. 16. 27. Joan. 2. 24, 25. Act. 1. 24. Rom. 2. 6. et 14. 12. 2 Cor. 5. 10. Gal. 6. 5.
s 3. 11.
t 3. 21. Psal. 2. 8. Matt. 19. 28. Luc. 22. 29. 1 Cor. 6. 3.
u Psal. 2. 8, 9. et 49. 15.
x ver. 7, 11, 17.
y 1. 4, 16, 20. et 2. 1. et 4. 5. et 5. 6.
z ver. 19. et 16. 15. Matt. 24. 42, 43. Luc. 12. 39, 40. 1 Thess. 5. 2. 2 Pet. 3. 10.
a 4. 4. et 6. 11. et 7. 9, 13.
b 13. 8. et 20. 12. et 21. 27. Exod. 32. 32. Psal. 69. 29. Matt. 10. 32. Luc. 12. 8. Philipp. 4. 3.

ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς,
καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς 6
ἐκκλησίαις.

c 1. 18. et ver. 14. Job 12. 14. Esa. 22. 22.

[c] Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλη- 7 Η′
σίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινὸς,
ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀνοίγων καὶ
οὐδεὶς κλείει, καὶ κλείει καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει· Οἶδά 8
σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν
ἀνεῳγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν·
ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν
d 2. 9. λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. [d] ἰδοὺ 9
δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ τῶν λεγόν-
των ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ
ψεύδονται· ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξωσι καὶ
προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶ-
σιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. Ὅτι ἐτήρησας τὸν 10
λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς
ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ
τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας
e 1. 3. et 2. 25. et 22. 7, 12. Philipp. 4. 5. ἐπὶ τῆς γῆς. [e] Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ 11
ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. [f] Ὁ 12
f 2. 17. et 21. 2, 10. et 22. 4. 1 Reg. 7. 21. Gal. 4. 26. Heb. 12. 22. νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ
μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ᾽
αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς
πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ,
ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. Ὁ ἔχων οὖς 13
ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

g 1. 5, 6. et 3. 7. Col. 1. 15.

[g] Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Λαοδικέων 14 Θ′

γράψον, Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς
καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ·
15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε
16 ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς εἴης ἢ ζεστός. οὕτως
ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστὸς,
17 μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου· [h] ὅτι — h 1 Cor. 4. 8.
λέγεις, Ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ
οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ
ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς
18 καὶ γυμνός. [i] συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' — i 7. 13. et 16. 15. et 19. 8. 2 Cor. 5. 3.
ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλου-
τήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ
φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ
κολλούριον ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα
19 βλέπῃς. [k] ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ — k Job 5. 17. Prov. 3. 11, 12. Heb. 12. 5, 6. Jac. 1. 12.
20 παιδεύω· ζήλωσον οὖν καὶ μετανόησον. [l] Ἰδοὺ
ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ — l Cant. 5. 2. Joan. 14. 21, &c.
τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύ-
σομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ
21 αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. [m] Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι — m 2. 26, 27. Matt. 19. 28. Luc. 22. 30. 1 Cor. 6. 2. 2 Tim. 2. 12.
μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ
ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
22 [n] Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς — n 2. 7, 11, 17. et 3. 6, 13.
ἐκκλησίαις."

Γ' 4 [o] ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη — o 1. 10.
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα
ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγουσα,
"Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ
2 ταῦτα." [p] Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· — p 1. 10. Ezech. 1. 26. et 10. 1.
καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ
3 τοῦ θρόνου καθήμενος, καὶ ὁ καθήμενος ἦν ὅμοιος

ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ, καὶ ἶρις κυκλό-
θεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ 4
κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες,
καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσ-
σαρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους
ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἔσχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
q 1. 4. et 3. 1. et 5. 6. αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. [q] καὶ ἐκ τοῦ θρόνου 5
ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί,
καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ
r 15. 2. θρόνου, αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ· [r] καὶ 6
ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυ-
στάλλῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ
τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῷα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμ-
προσθεν καὶ ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον 7
ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ,
καὶ τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρω-
πος, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ.
s 1. 4, 8. et 11. 17. et 16. 5. Esa. 6. 2, 3. [s] καὶ τέσσαρα ζῷα ἓν καθ' ἑαυτὸ εἶχον ἀνὰ πτέ- 8
ρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφθαλ-
μῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς
λέγοντα, "Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος."
Καὶ ὅταν δώσουσι τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ 9
εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται οἱ 10
εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ
καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι
τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέ-
t 5. 12. γοντες, "[t] Ἄξιος εἶ, Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ 11
τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ

πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σού εἰσι καὶ ἐκτί-
σθησαν."

ΙΑ' 5 [u] ΚΑΙ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὄπι-
2 σθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. Καὶ
εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ μεγάλῃ,
"Τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι
3 τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ;" [x] καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν
τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς
4 γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐδὲ βλέπειν αὐτό. Καὶ
ἐγὼ ἔκλαιον πολλά, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη
ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν
ΙΒ' 5 αὐτό. [y] καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι,
"Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς
φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον
6 καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ." [z] Καὶ
εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν
τεσσάρων ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων
ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ
καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, οἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ
πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν·
7 καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς
8 τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. [a] καὶ ὅτε ἔλαβε
τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἰκοσιτέσ-
σαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου,
ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς γε-
μούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν
9 ἁγίων· [b] καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινήν, λέγοντες,
"Ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς
σφραγῖδας αὐτοῦ· ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ
Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ

u Ezech. 2. 9, 10.
x ver. 13. Philipp. 2. 10.
y 22. 16. Gen. 49. 9, 10. Esa. 11. 1, 10. Rom. 15. 12.
z 1. 4. et 3. 1. et 4. 5. Zach. 3. 9. et 4. 10. Joan. 1. 29, 36. 1 Pet. 1. 19.
a 8. 3, 4. et 14. 2. Psal. 141. 2.
b 4. 11. et 14. 3. Act. 20. 28. 1 Cor. 6. 20. et 7. 23. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. Heb. 9. 12. et 10. 10. 1 Pet. 1. 18, 19. 2 Pet. 2. 1. 1 Joan. 1. 7.

c 1.6. et 20. 6. Exod. 19. 6. 1 Pet. 2. 5, 9. γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, [c] καὶ ἐποίησας 10
ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασι-
d Dan. 7. 10. λεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς." [d] Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα 11
φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου
καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦν ὁ
ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες
e 4. 11. χιλιάδων, [e] λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, "Ἄξιόν ἐστι 12
τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ
πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν
f Philipp. 2. 10. καὶ εὐλογίαν." [f] Καὶ πᾶν κτίσμα ὅ ἐστιν ἐν τῷ 13
οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ
τῆς θαλάσσης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα
ἤκουσα λέγοντας, "Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων." Καὶ 14
τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον, "Ἀμήν·" καὶ οἱ εἰκοσι-
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΚΑΙ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν 6 ΙΓ'
σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων
ζώων λέγοντος, ὡς φωνῆς βροντῆς, "Ἔρχου καὶ
g 19. 11. βλέπε." [g] Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκὸς, καὶ 2
ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγῖδα, ἤκουσα 3 ΙΔ'
τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, "Ἔρχου καὶ βλέπε."
Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυῤῥὸς, καὶ τῷ καθη- 4
μένῳ ἐπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην
ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ
ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγῖδα, ἤκουσα 5 ΙΕ'

τοῦ τρίτου ζῴου λέγοντος, "Ἔρχου καὶ βλέπε."
Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθή-
μενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
6 [h] καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων h 9. 4.
ζῴων λέγουσαν, "Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ
τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ
τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς."
ΙϚ' 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην,
ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζῴου λέγουσαν,
8 "Ἔρχου καὶ βλέπε." Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ
ἵππος χλωρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ,
ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος, καὶ ὁ Ἅιδης ἀκολουθεῖ
μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτεῖναι
ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ
καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
ΙΖ' 9 [i] Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον i 1. 9. et 8. 3.
ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ- et 9. 13. et 14.
μένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρ- 18. et 19. 10. et 20. 4.
10 τυρίαν ἣν εἶχον, καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ λέ-
γοντες, "Ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ
ὁ ἀληθινὸς, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν
11 ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;" [k] καὶ k 3. 5. et
ἐδόθησαν ἑκάστοις στολαὶ λευκαὶ, καὶ ἐρρέθη 7. 9, 14.
αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρὸν, ἕως
οὗ πληρώσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς
καὶ αὐτοί.
ΙΗ' 12 [l] Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, l Joel 2. 10,
καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος 31. et 3. 15.
ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη Matt. 24. 29. Act. 2. 20.
13 ἐγένετο ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ

ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύν-
m 16. 20. Ps. 102. 27. Esa. 34. 4. Heb. 1. 12. θους αὐτῆς ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου σειομένη· [m] καὶ 14
ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἱλισσόμενον,
καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν
n Esa. 2. 19. ἐκινήθησαν· [n] καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ 15
μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ
οἱ δυνατοὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος
ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς
o 19. 6. Esa. 2. 19. Ose. 10. 8. Luc. 23. 30. πέτρας τῶν ὀρέων, [o] καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ 16
ταῖς πέτραις, "Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε
ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου· ὅτι ἦλθεν 17
ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύ-
ναται σταθῆναι;"

ΚΑΙ` μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους 7
ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρα-
τοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ
πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης
p 14. 1. μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. [p] Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγ- 2
γελον ἀναβάντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα
σφραγῖδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ
τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδι-
q 9. 4. Ezech. 9. 4. κῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, [q] λέγων, "Μὴ 3
ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ
δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους
τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν."
r 14. 1. [r] Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, 4 ΙΘ'
ρμδ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς
υἱῶν Ἰσραήλ· ἐκ φυλῆς Ἰούδα ιβ' χιλιάδες 5
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν ιβ' χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Γὰδ ιβ' χιλιάδες

6 ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ιβ′ χιλιάδες
7 ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Συμεὼν ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Λευῒ ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ ιβ′ χιλιάδες
8 ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν ιβ′ χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι.

Κ′ 9 [s] ΜΕΤΑ᾽ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, — s 3. 5. 18. et 6. 11. ver. 14.
ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς
ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶ-
τες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου,
περιβεβλημένοι στολὰς λευκὰς, καὶ φοίνικες ἐν
10 ταῖς χερσὶν αὐτῶν, [t] καὶ κράζοντες φωνῇ μεγάλῃ, — t Psal. 3. 9. Esa. 43. 11. Jer. 3. 23. Ose. 13. 4.
λέγοντες, “Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθη-
11 μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ ἀρνίῳ.” Καὶ
πάντες οἱ ἄγγελοι ἑστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρόνου
καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων,
καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον
12 αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες,
“Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ
ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
13 ἀμήν.” Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων
λέγων μοι, “Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς
14 τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν ἦλθον;” [u] καὶ — u 1. 5. Esa. 1. 18. Heb. 9. 14. 1 Joan. 1. 7.
εἴρηκα αὐτῷ, “Κύριε, σὺ οἶδας.” Καὶ εἶπέ μοι,
“Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς
μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ

ἐλεύκαναν στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.
x Esa. 4. 5, 6. [x] διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, 15
καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ
ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκη-
y Psal. 121. 6. Esa. 49. 10. νώσει ἐπ' αὐτούς. [y] οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ 16
διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος
z 21. 4. Psal. 23. 1. Esa. 25. 8. Joan. 10. 11. οὐδὲ πᾶν καῦμα· [z] ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον 17
τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτοὺς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς
ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς
πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν."

ΚΑΙ` ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, 8 ΚΑ'
ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. Καὶ 2
εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
a 5. 8. et 6. 9. et 9. 13. et 14. 18. [a] καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ 3
θυσιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν· καὶ
ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς
προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
b Psal. 141. 2. ριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. [b] καὶ 4
ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς
τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν, καὶ 5
ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ
βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ 6
σάλπιγγας ἡτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι.
Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἐγένετο 7 ΚΒ'
χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι, καὶ ἐβλήθη
εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη,
καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος 8 ΚΓ'

ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιό-
μενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ
9 τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον
τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα
ψυχὰς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.
ΚΔ′ 10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἔπεσεν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς,
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ
11 τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
ἀστέρος λέγεται Ἄψινθος· καὶ γίνεται τὸ τρίτον
τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.
ΚΕ′ 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἐπλήγη
τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης
καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ
τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον
13 αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα
ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν μεσουρανήματι λέ-
γοντος φωνῇ μεγάλῃ, "Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν
τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόν-
των σαλπίζειν."
Κϛ′ 9 [c] Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ εἶδον
ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου,
2 καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη
καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου με-
γάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ
3 τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ
ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς
ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς

c 17. 8. Luc. 8. 31.

d 6. 6. et 7. 3. Ezech. 9. 4. γῆς· [d] καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν 4
χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν
δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτινες
οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν
μετώπων αὐτῶν· καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀπο- 5
κτείνωσιν αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἵνα βασανισθῶσι μῆνας
πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς
e 6. 16. Esa. 2. 19. Jer. 8. 3. Ose. 10. 8. Luc. 23. 30. σκορπίου ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. [e] καὶ ἐν ταῖς 6
ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν
θάνατον καὶ οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπι-
θυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ὁ θάνατος
f Exod. 10. 4. Sap. 16. 9. Joel 2. 4. ἀπ᾽ αὐτῶν. [f] Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων 7
ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι
χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα
g Joel 1. 6. ἀνθρώπων, [g] καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναι- 8
κῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν,
καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ 9
φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων
ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον· καὶ ἔχου- 10
σιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα ἦν ἐν
ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι
h ver. 1. τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. [h] Καὶ ἔχουσιν ἐφ᾽ 11
αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα
αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ
i 8. 13. ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. [i] Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· 12
ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἤκουσα 13 ΚΖ′
φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυ-
σιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
k 7. 1. [k] λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὃς εἶχε τὴν σάλπιγγα, 14

"Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους
15 ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ." Καὶ ἐλύ-
θησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς
τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτὸν, ἵνα
16 ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. [l] καὶ ὁ
ἀριθμὸς στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δύο μυριάδες
17 μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Καὶ
οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς
καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνους
καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν
ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων
αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.
18 ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον
τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ
καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στο-
19 μάτων αὐτῶν. αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ
στόματι αὐτῶν εἰσιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν·
αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κε-
20 φαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι. [m] Καὶ οἱ λοιποὶ
τῶν ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πλη-
γαῖς ταύταις, οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν
χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια
καὶ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ
καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύ-
21 ναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν· καὶ οὐ μετ-
ενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρ-
μακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε
ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

ΚΗ' 10 [n] ΚΑΙ' εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν κατα-
βαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέ-
λην, καὶ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ πρόσωπον

l Psal. 68. 18. Dan. 7. 10.

m Lev. 17. 7. Deut. 31. 17. Psal. 106. 37. et 115. 5, &c. et 135. 5.

n 1. 15. Matt. 17. 2.

αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι
πυρός, καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον 2
ἀνεῳγμένον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν,
καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται· 3
καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς
ἑαυτῶν φωνάς. [o] καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ 4
βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον γράφειν·
καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσάν μοι,
"Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ
μὴ ταῦτα γράψῃς." [p] Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον 5
ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε
τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὤμοσεν ἐν 6
τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε
τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ
τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ,
"Ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἔτι, [q] ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέ- 7
ραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν
μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ
Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς
προφήταις."

[r] Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν 8
λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσα, "Ὕπαγε λάβε
τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέ-
λου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
γῆς." [s] Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων 9
αὐτῷ, "Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον." Καὶ λέγει
μοι, "Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ πικρανεῖ
σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται
γλυκὺ ὡς μέλι." Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ 10 ΚΘ'
τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ

o Dan. 8. 26. et 12. 4, 9.
p Dan. 12. 7.
q 11. 15.
r ver. 4.
s Ezech. 3. 1, 2, 3.

ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι, γλυκύ· καὶ ὅτε
11 ἔφαγον αὐτὸ, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. Καὶ λέγει
μοι, "Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ
ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς."

11 [t] Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων,
"Ἔγειραι καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ
τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ·
2 [u] καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω,
καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ
τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαρά-
Λʹ 3 κοντα δύο. [x] Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου,
καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξή-
4 κοντα περιβεβλημένοι σάκκους." [y] Οὗτοί εἰσιν
αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ
5 Θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ
ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐ-
τῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις
αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκταν-
6 θῆναι. [z] Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν
οὐρανὸν, ἵνα μὴ βρέχῃ ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν
τῆς προφητείας· καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν
ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν
7 γῆν πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι. [a] Καὶ
ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον
τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον
μετ' αὐτῶν καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐ-
8 τούς. [b] καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας
τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευμα-
τικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος
9 ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν
καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα

t Ezech. 40. et 41. et 42. et 43.
u 13. 5. Ezech. 4. 17, 19, 20.
x 12. 6.
y Zach. 4. 2, 3, 11, 14.
z Exod. 7. et 8. et 9. et 10. et 12. 1 Reg. 17. 1.
a 13. 1, 7, 11. et 17. 8. Dan. 7. 21.
b 17. 2, 5. et 18. 10.

αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώ-
ματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνήματα.
καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαροῦσιν ἐπ' αὐ- 10
τοῖς καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα πέμψουσιν
ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ μετὰ τὰς 11 ΛΑʹ
τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ
εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας
αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεω-
ροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ 12
τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς, "Ἀνάβητε ὧδε."
Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ
ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ 13
τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς
πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ
ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά· καὶ οἱ λοιποὶ
ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ
b 8. 13. et 9. 12. et 15. 1. οὐρανοῦ. [b] Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ 14
οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.

c 10. 7. [c] ΚΑΙ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἐγέ- 15 ΛΒʹ
νοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι,
"Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου
ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς
d 4. 4, 10. et 5. 8. τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων." [d] Καὶ οἱ εἴκοσι καὶ 16
τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθή-
μενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τὰ
e 1. 4, 8. et 4. 8. et 16. 5. et 19. 6. πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, [e] λέ- 17
γοντες, "Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι
εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασί-
λευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ 18

ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ
δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφή-
ταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά
σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι
τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν."
ΛΓʹ 19 [f] ΚΑΙ᾽ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, f 15. 5.
καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ
ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ
καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.
12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ
περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω
τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
2 στέφανος ἀστέρων δώδεκα· καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα
3 κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. Καὶ
ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ
δράκων μέγας πυρρὸς ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ
κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδή-
4 ματα ἑπτά· καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον
τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς
γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ
5 τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ· [g] καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, g 2. 27. et 19. 15. Psal. 2. 9.
ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ
σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν
6 Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. [h] καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν h 11. 3.
εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας
διακοσίας ἑξήκοντα.
ΛΔʹ 7 [i] Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ i Dan. 10. 13, 21. et 12. 1. Judæ 9.
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δρά-
κοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι

k Dan. 2. 35.
l 20. 2. Gen. 3. 1, 4. Luc. 10. 18. Joan. 12. 31. 2 Cor. 11. 3.
m 11. 15. Job 1. 9. et 2. 5. Zach. 3. 1.
n Rom. 8. 33, 34, 37. et 16. 20.
o 8. 13. Psal. 96. 11. Esa. 49. 13.
p ver. 6. Dan. 7. 25. et 12. 7.
q 1 Joan. 5. 10.

αὐτοῦ, [k] καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε τόπος εὑρέθη αὐ- 8
τῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. [l] καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ 9
μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος Διάβολος
καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην,
ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ᾽
αὐτοῦ ἐβλήθησαν. [m] Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην 10
λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, "Ἄρτι ἐγένετο ἡ σω-
τηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι
κατεβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ
κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας
καὶ νυκτός· [n] καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ 11
αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι
θανάτου. [o] διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ 12
οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσι τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος
πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον
καιρὸν ἔχει." Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη 13 ΛΕ′
εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸν
ἄρρενα. [p] Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες 14
τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρη-
μον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ
καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσ-
ώπου τοῦ ὄφεως. Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς 15
γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποτα-
μὸν, ἵνα ταύτην ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ 16
ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ
στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν
ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. [q] Καὶ ὠργί- 17
σθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι

πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς,
τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων
τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Λϛ 18 Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης·
13 [r] καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, r 17. 3, 9, 12. Dan. 7. 7.
ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τῶν
κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κε-
2 φαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. [s] καὶ τὸ θηρίον s 12. 9.
ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ
ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος.
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ
3 τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. [t] καὶ t 17. 3.
εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην
εἰς θάνατον· καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ
ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαυμάσθη ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ὀπίσω
4 τοῦ θηρίου· [u] καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα u 18. 18.
ὃς ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν
τὸ θηρίον, λέγοντες, "Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; τίς
5 δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;" [x] καὶ ἐδόθη x 11. 2, 9. Dan. 7. 8, 11. et 11. 36.
αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας· καὶ
ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα
6 δύο· καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν
πρὸς τὸν Θεὸν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκη-
7 νοῦντας. [y] Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι y 11. 7. Dan. 7. 21.
μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς· καὶ ἐδόθη
αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν
καὶ ἔθνος.
8 [z] Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοι- z 3. 5. et 17. 8. et 20. 12. et 21. 27. Exod. 32. 33. Philipp. 4. 3.
κοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα
ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου

a 2. 7.
b 14. 12. Gen. 9. 6. Esa. 33. 1. Matt. 26. 52.
c 11. 7.
d ver. 3. et 19. 20.
e 16. 14. Matt. 24. 24. 2 Thess. 2. 9.
f 16. 14. et 19. 20. Deut. 13. 1. Matt. 24. 24.
g 19. 20.
h 19. 20.
i 14. 11.
k 15. 2. et 17. 9.

ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. [a] Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκου- 9
σάτω. [b] Εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμα- 10
λωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ, δεῖ
αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπο-
μονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.
[c] Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, 11 ΛΖ′
καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς
δράκων. [d] καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου 12
πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ
τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσι τὸ
θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ
θανάτου αὐτοῦ· [e] καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα 13
καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν
γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· [f] καὶ πλανᾷ τοὺς 14
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ
ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε.
[g] Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ 15
θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ
ποιήσῃ ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ
θηρίου ἵνα ἀποκτανθῶσι. [h] Καὶ ποιεῖ πάντας, 16
τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλου-
σίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους
καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα
ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τῶν
μετώπων αὐτῶν, [i] καὶ ἵνα μήτις δύνηται ἀγορά- 17
σαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ἢ
τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνό-
ματος αὐτοῦ. [k] Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων 18 ΛΗ′
τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου·

ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐ-
τοῦ χξϛʹ.
ΛΘʹ 14 [l] ΚΑΙ᾽ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ
ὄρος Σιὼν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντα-
τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
2 [m] καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν
ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης·
καὶ φωνὴν ἤκουσα κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν
3 ταῖς κιθάραις αὐτῶν· [n] καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν και-
νὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσ-
σάρων ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς
ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσα-
ρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ
4 τῆς γῆς. [o] Οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ
ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί εἰσιν οἱ
ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι
ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ
5 καὶ τῷ ἀρνίῳ, [p] καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ
εὑρέθη δόλος, ἄμωμοι γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρό-
νου τοῦ Θεοῦ.
Μʹ 6 ΚΑΙ᾽ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν
μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐαγ-
γελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶν
7 ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαὸν, [q] λέ-
γοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, "Φοβήθητε τὸν Θεὸν καὶ
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδά-
ΜΑʹ 8 των." [r] Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων,
"Ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ὅτι

l 7. 4.
m 1. 15. et 5. 8. et 19. 6.
n 5. 9.
o 3. 4. et 5. 9. 1 Cor. 6. 20. 2 Cor. 11. 2. Jac. 1. 18.
p Psal. 32. 2. Soph. 3. 13. Eph. 5. 27.
q Gen. 1. 1. Psal. 33. 6. et 124. 8. et 146. 6. Act. 14. 15. et 17. 24.
r 18. 2, 3, 10, 21. et 16. 19. et 17. 2, 5. Esa. 21. 9. Jer. 51. 8.

ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπό-
τικε πάντα ἔθνη." Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολού- 9 ΜΒʹ
θησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, "Εἴ τις
τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ
λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, [s] καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου 10
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου
ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθή-
σεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέ-
λων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου· [t] καὶ ὁ καπνὸς τοῦ 11
βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων·
καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ
προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ,
καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐ-
τοῦ." [u] Ὧδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· ὧδε οἱ 12
τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν
Ἰησοῦ.

[v] Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης 13
μοι, "Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ
ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι· ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα
ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ᾽ αὐτῶν."

[x] Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ 14 ΜΓʹ
τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου,
ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν
καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. [y] καὶ ἄλλος 15
ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων ἐν μεγάλῃ
φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης, "Πέμψον
τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθέ σοι
ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς
τῆς γῆς." Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν 16

s 16. 19. et 19. 20. et 20. 10. Psal. 75. 9. Esa. 51. 17. Jer. 25. 15.
t 19. 3. Esa. 34. 10.
u 13. 10.
v 1 Cor. 15. 18. 1 Thess. 4. 14.
x 1. 13. Ezech. 1. 26. Dan. 7. 13.
y Joel 3. 13 Matt. 13. 39.

νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθε-
ρίσθη ἡ γῆ.
ΜΔ′ 17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ
18 ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. καὶ
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου,
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, καὶ ἐφώνησε
κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ,
λέγων, "Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ
τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι
19 ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς." [z] καὶ ἔβαλεν ὁ — z 19. 15.
ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύ-
γησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
20 ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην. [a] καὶ — a Esa. 63. 3. Lam. 1. 15.
ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν
αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων,
ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.
ΜΕ′ **15** [b] ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα — b 11. 14.
καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς
ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς
2 τοῦ Θεοῦ. [c] Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην — c 4. 6. et 5. 8. et 14. 2.
μεμιγμένην πυρὶ, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου
καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος
αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἑστῶ-
τας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας
3 κιθάρας τοῦ Θεοῦ. [d] καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μω- — d Exod. 15. 1. Psal. 111. 2. et 139. 14. et 145. 17.
σέως δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου,
λέγοντες, "Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου,
Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθι-
4 ναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. [e] τίς οὐ — e Esa. 66. 23. Jer. 10. 7.
μὴ φοβηθῇ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου;
ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ

προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά
σου ἐφανερώθησαν."

f 11. 19. Num. 1. 50. g 1. 13.

[f] Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἠνοίγη ὁ ναὸς 5
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ· [g] καὶ 6
ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς
ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν καὶ λαμ-
πρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας
χρυσᾶς. καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε 7
τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας

h Exod. 40. 34. 1 Reg. 8. 10. Esa. 6. 4.

τῶν αἰώνων. [h] καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ 8
τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ·
καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, ἄχρι
τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

ΚΑΙ' ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, **16** ΜϚʹ
λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις, "Ὑπάγετε καὶ
ἐκχέατε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν

i 13. 14, 16, 17. Exod. 9. 9, 10, 11.

γῆν." [i] Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεε τὴν 2
φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος
κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχον-
τας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς τῇ εἰκόνι

k Exod. 7. 17, 20.

αὐτοῦ προσκυνοῦντας. [k] Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος 3 ΜΖʹ
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ
ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα
ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος 4 ΜΗʹ
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ
εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα.

l 1. 4, 8. et 4. 8. et 11. 17.

[l] Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, 5
"Δίκαιος, Κύριε, εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ὅσιος,

m Matt. 23. 34.

ὅτι ταῦτα ἔκρινας· [m] ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφη- 6
τῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοι

7 γάρ εἰσι." ⁿ Καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσια- n 9. 13. et 15. 3.
στηρίου λέγοντος, "Ναὶ, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντο-
κράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου."
ΜΘ' 8 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ
ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς
9 ἀνθρώπους ἐν πυρί· ᵒ καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ o ver. 11, 21.
ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ
δόξαν.
Ν' 10 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο
ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη· καὶ ἐμασσῶντο
11 τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ ἐβλασφή-
μησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν
καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ
ΝΑ' 12 τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν
Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοι-
μασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν
13 ἡλίου. ᵖ Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δρά- p 12. 9. et 19. 20. et 20. 10.
κοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ
τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία
14 ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις· ᑫ εἰσὶ γὰρ πνεύματα q 2. 18. et 13. 13. et 17. 14. et 19. 19, 20. et 20. 9. Matt. 24. 42, 43. Luc. 12. 39. 1 Thess. 5. 2. 2 Thess. 2. 9. 2 Pet. 3. 10.
δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα· ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς
βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, συν-
αγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης
15 τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. "ʳ Ἰδοὺ
ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ r 3. 3, 4, 18. Matt. 24. 44. Luc. 12. 39. 2 Cor. 5. 3. 1 Thess. 5. 2. 2 Pet. 3. 10.
τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ
16 καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ." Καὶ

συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον
s 21. 6. Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδδών. [s] Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγ- 17 ΝΒ′
γελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα· καὶ
ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ,
t 4. 5. et 8. 5. ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα, "Γέγονε." [t] Καὶ ἐγέ- 18
νοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαί, καὶ σεισμὸς
ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἄν-
θρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς
u 14. 8, 10. et 18. 5. οὕτω μέγας. [u] καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς 19
Esa. 51. 22, 23. τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. καὶ
Jer. 25. 15, 16. Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς
x 6. 14. ὀργῆς αὐτοῦ. [x] καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη 20
y 11. 19. et 16. 9, 11. οὐχ εὑρέθησαν· [y] καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαν- 21
τιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν
ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν
ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

z Jer. 51. 13. Nah. 3. 4. [z] ΚΑΙ' ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν **17** ΝΓ′
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ,
λέγων μοι, "Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς
πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδά-
a 14. 8. et 18. 3. Jer. 51. 7. των τῶν πολλῶν, [a] μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασι- 2
λεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς
b 13. 1. et ver. 7, 8. πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν." [b] Καὶ 3
ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ εἶδον
γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον
ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ
c 18. 16. κέρατα δέκα. [c] καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη πορ- 4
φύρᾳ καὶ κοκκίνῳ καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ
λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν

ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων
5 καὶ ἀκαθάρτητος πορνείας αὐτῆς, [d] καὶ ἐπὶ τὸ
μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον,
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν
6 βδελυγμάτων τῆς γῆς. [e] Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα
μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ
αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ· καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν
αὐτὴν θαῦμα μέγα.

ΝΔ′ 7 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος, “Διατί ἐθαύμασας;
ἐγώ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ
θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν, τοῦ ἔχοντος τὰς
8 ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. [f] Θηρίον ὃ
εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ
τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυ-
μάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ
γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς
ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον ὅτι
9 ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καίπερ ἐστίν. [g] Ὧδε ὁ νοῦς
ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὄρη εἰσὶν ἑπτὰ,
10 ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ βασιλεῖς
ἑπτά εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ εἷς ἔστιν,
ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθε, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν
11 δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ
αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ εἰς
12 ἀπώλειαν ὑπάγει. [h] Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες
δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλα-
βον, ἀλλ᾽ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμ-
13 βάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην
ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν
14 τῷ θηρίῳ διαδιδώσουσιν. [i] οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου
πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτοὺς, ὅτι

d 2 Thess. 2. 7.
e 18. 24.
f 3. 5. et 13. 1, 3, 8, 10. et 20. 12. et 21. 27. Exod. 32. 32. Philipp. 4. 3.
g 13. 1, 18.
h 13. 1. Dan. 7. 20.
i 16. 14. et 19. 16. 1 Tim. 6. 15.

Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί."
k Esa. 8. 7. [k] Καὶ λέγει μοι, "Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ 15
πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ
l 18. 8. γλῶσσαι. [l] Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ 16
θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἠρημω-
μένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς
σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν
ἐν πυρί. ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας 17
αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι
μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ
m 16. 19. θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῇ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ. [m] Καὶ 18
ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἔχουσα
βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς."

ΚΑΙ' μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα **18** ΝΕ'
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ
n 14. 8. Esa. 13. 21. et 21. 9. et 34. 11, 14. Jer. 50. 39. et 51. 8, 37. γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ· [n] καὶ ἔκραξεν 2
ἐν ἰσχύϊ φωνῇ μεγάλῃ λέγων, "Ἔπεσεν ἔπεσε
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
δαιμόνων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκα-
θάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου
o 14. 8. et 17. 2. καὶ μεμισημένου· [o] ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ 3
τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ
βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ
ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους
αὐτῆς ἐπλούτησαν."

p Gen. 19. 12. Esa. 48. 20. et 52. 11. Jer. 50. 8. et 51. 6, 45. 2 Cor. 6. 17. [p] Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 4
λέγουσαν, "Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα
μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα
q 16. 19. μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς· [q] ὅτι ἠκολού- 5
θησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ

6 ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. [r] ἀπό-
δοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώ-
σατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ
7 ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· [s] ὅσα
ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε
αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ
8 εἰμὶ, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, [t] διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμὸς, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται·
9 ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. [u] καὶ
κλαύσονται αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασι-
λεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ
στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς
10 πυρώσεως αὐτῆς, [x] ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ
τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ
ἰσχυρὰ, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.
11 [y] Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν
ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει
12 οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου
τιμίου καὶ μαργαρίτου καὶ βύσσου καὶ πορφύρας
καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον
καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ
ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ
13 μαρμάρου, [z] καὶ κινάμωμον καὶ θυμιάματα καὶ
μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμί-
δαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων
καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων.
14 καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπ-
ῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ

r 14. 10. Psal. 137. 8. Jer. 50. 15.
s Esa. 47. 8.
t 17. 16. 2 Thess. 2. 8.
u 17. 2. et 18. 3. et ver. 18. Ezech. 26. 16.
x 14. 8. Esa. 21. 9. Jer. 51. 8.
y Ezech. 27. 36.
z Ezech. 27. 13.

λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὑρή-
σῃς αὐτά. Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες 15
ἀπ᾽ αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον
τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες,
a 17. 4. [a] καὶ λέγοντες, Οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ 16
περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκ-
κινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ
καὶ μαργαρίταις, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος
b Esa. 23. 14. Ezech. 27. 29. πλοῦτος. [b] καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ἐπὶ 17
τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν
θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν
c ver. 9. et 13. 4. Esa. 34. 10. [c] καὶ ἔκραζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως 18
αὐτῆς, λέγοντες, Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;
d Jos. 7. 6. Job 2. 12. [d] καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ 19
ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες
οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιό-
e 19. 2. Esa. 44. 23. et 49. 13. Jer. 51. 48. τητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. [e] Εὐφραίνου 20
ἐπ᾽ αὐτὴν, οὐρανὲ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ
προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξ
αὐτῆς."
f Jer. 51. 64. [f] Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον 21
μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων,
"Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ με-
g Esa. 24. 8. Jer. 7. 34. et 16. 9. et 25. 10. Ezech. 26. 13. γάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. [g] καὶ φωνὴ 22
κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλ-
πιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔν σοι ἔτι, καὶ πᾶς
τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔν σοι ἔτι,
καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔν σοι ἔτι,
h Esa. 23. 8. Jer. 7. 34. et 16. 9. et 25. 10. [h] καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἔν σοι ἔτι, καὶ 23
φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔν σοι

ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς
γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν
24 πάντα τὰ ἔθνη. [i] καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν — i 17. 6.
καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων
ἐπὶ τῆς γῆς."

Nϛ′ 19 [k] ΚΑΙ᾽ μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολ- — k 7. 10. et 12. 10.
λοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, "Ἀλλη-
λούϊα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ
2 δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, [l] ὅτι ἀληθιναὶ καὶ — l 15. 3. et 16. 7. et 18. 20. Deut. 32. 43.
δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην
τὴν μεγάλην ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ
αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ
3 ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς." [m] καὶ δεύτερον εἴρηκαν, — m 14. 11. et 18. 18. Esa. 34. 10.
"Ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς
4 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων." [n] Καὶ ἔπεσον οἱ — n 4. 4, 6.
πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ τὰ τέσ-
σαρα ζῷα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες, "Ἀμήν· Ἀλλη-
5 λούϊα." Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε λέγουσα,
"Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ
καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ με-
6 γάλοι." [o] Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, — o 11. 15, 17. et 12. 10.
καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν
βροντῶν ἰσχυρῶν, λέγοντας, "Ἀλληλούϊα· ὅτι
ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ.
NΖ′ 7 [p] χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα, καὶ δῶμεν τὴν — p Matt. 22. 2. et 25. 10. Luc. 14. 16.
δόξαν αὐτῷ· ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ
8 ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν." [q] Καὶ ἐδόθη αὐτῇ — q Psal. 45. 14, 15. Ezech. 16. 10.
ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν·
τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματά ἐστι τῶν ἁγίων.
9 [r] Καὶ λέγει μοι, "Γράψον, Μακάριοι οἱ εἰς τὸ — r 21. 5. Matt. 22. 2. Luc. 14. 16.

δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι." Καὶ
λέγει μοι, " Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί εἰσι τοῦ
s 12. 17. et 22. 8. Act. 10. 26. et 14. 14. 1 Joan. 5. 10. — Θεοῦ." [s] Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐ- 10
τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ· καὶ λέγει μοι, " Ὅρα μή·
σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν
ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ
προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστι
τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας."
t 3. 14. et 6. 2. — [t] Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ 11 ΝΗʹ
ἵππος λευκὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλού-
μενος πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ
u 1. 14. et 2. 18. — κρίνει καὶ πολεμεῖ· [u] οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς 12
φλὸξ πυρὸς, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδή-
ματα πολλά· ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς
x Esa. 63. 2, 3. Joan. 1. 1. 1 Joan. 1. 1. — οἶδεν εἰ μὴ αὐτὸς, [x] καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον 13
βεβαμμένον αἵματι· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ
y 4. 4. et 7. 9. Matt. 28. 3. — Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. [y] Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ 14
ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευ-
κοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν.
z 2. 16, 27. et 12. 5. et 14. 19, 20. et ver. 21. Psal. 2. 9. et 76. 13. Esa. 11. 4. et 63. 3. 2 Thess. 2. 8. — [z] καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομ- 15
φαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη· καὶ
αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ
αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
a 17. 14. 1 Tim. 6. 15. — καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος· [a] καὶ 16
ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸ
ὄνομα γεγραμμένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύ-
b Jer. 12. 9. Ezech. 39. 17. — ριος κυρίων. [b] Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα 17
ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων
πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρα-
νήματι, " Δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ
μεγάλου Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ 18

σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρ-
κας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ
σάρκας πάντων, ἐλευθέρων καὶ δούλων καὶ μικρῶν
19 καὶ μεγάλων." Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς
βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν
συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου
ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ.
ΝΘ' 20 [c] καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευ- c 13. 12, &c.
δοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, et 14. 10. et 16. 14. et 20. 10.
ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ Deut. 13. 1. Dan. 7. 11.
θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· Matt. 24. 24.
ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ
21 πυρὸς τὴν καιομένην ἐν τῷ θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ
ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ ἵππου, τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐ-
τοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν
σαρκῶν αὐτῶν.
Ξ' 20 [d] ΚΑΙ' εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ d 1. 18.
οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου καὶ
2 ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. [e] καὶ ἐκρά- e 12. 9. 2 Pet. 2. 4.
τησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον ὅς ἐστι
διάβολος καὶ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια
3 ἔτη, [f] καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ f 16. 14, 16. et ver. 8.
ἔκλεισεν αὐτὸν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα
μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια
ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν
ΞΑ' 4 χρόνον. [g] Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' g 3. 16. et 5. 10.
αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς et 6. 9, 10, 11. et 13. 12, &c.
τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Dan. 7. 9, 22, 27. Matt. 19. 28.
καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ Luc. 22. 30. Rom. 8. 17.
προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ 1 Cor. 6. 2, 3. 2 Tim. 2. 12.

οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν
καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασί-
λευσαν μετὰ Χριστοῦ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοιποὶ 5 ΞΒ′
τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια
ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. [h] Μακάριος 6
καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ
πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

h 1. 6. et 2. 11. et 5. 10. Esa. 61. 6. 1 Pet. 2. 9.

Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται 7 ΞΓ′
ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, [i] καὶ ἐξελεύ- 8
σεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι
γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγὼγ, συν-
αγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς
ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ 9
πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν
τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ
κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
κατέφαγεν αὐτούς· [k] καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν 10
αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ
θείου, ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ
βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων.

i 16. 14. Ezech. 38. 2. et 39. 1.
k 19. 20. et 14. 10, 11. Dan. 7. 11.

[l] Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθή- 11 ΞΔ′
μενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ
καὶ ὁ οὐρανὸς, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς.
[m] καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς, μικροὺς καὶ μεγάλους, 12
ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ βιβλία ἠνε-
ῴχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεῴχθη, ὅ ἐστι τῆς
ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμ-
μένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

l 2 Pet. 3. 10.
m 2. 23. et 3. 5. et 13. 8. et 21. 27. et 22. 12. Exod. 32. 32. Ps. 62. 12. et 69. 29. Jer. 17. 10. et 32. 19. Dan. 7. 10. Matt. 16. 27. Rom. 2. 6. et 14. 12. 1 Cor. 3. 8. 2 Cor. 5. 10. Gal. 6. 5. Philipp. 4. 3.

13 καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ
θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκροὺς,
14 καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. [n] καὶ
ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην
15 τοῦ πυρός. Οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος θάνατος. καὶ
εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμ-
μένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΞΕ' 21 [o] ΚΑΙ' εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ
γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε,
2 καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. [p] Καὶ ἐγὼ Ἰω-
άννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ
καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην
3 τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. [q] καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, "Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ
Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ'
αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς
4 ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν· [r] καὶ
ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν· καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε
πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι·
Ξϛ' 5 ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον." [s] Καὶ εἶπεν ὁ καθή-
μενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, "Ἰδοὺ καινὰ πάντα ποιῶ."
Καὶ λέγει μοι, "Γράψον ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀλη-
6 θινοὶ καὶ πιστοί εἰσι." [t] Καὶ εἶπέ μοι, "Γέγονε.
Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος
7 τῆς ζωῆς δωρεάν. [u] ὁ νικῶν κληρονομήσει πάντα,
καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ
8 υἱός. [x] δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμέ-
νοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακεῦσι

n 1 Cor. 15. 26, 54, 55.

o Esa. 65. 17. et 66. 22. 2 Pet. 3. 13.

p 3. 12. et ver. 10. 2 Cor. 11. 2. Gal. 4. 26. Heb. 11. 10. et 12. 22. et 13. 14.

q Ezech. 43. 7.

r 7. 17. Esa. 25. 8. et 35. 10. 1 Cor. 15. 26. 54.

s 4. 2. et 19. 9. et 20. 11. Esa. 43. 19. 2 Cor. 5. 17.

t 1. 8. et 16. 17. et 22. 13, 17. Esa. 12. 3. et 41. 4. et 44. 6. et 55. 1. Joan. 4. 10, 14. et 7. 37.

u Zach. 8. 8. Heb. 8. 10.

x 20. 14, 15. et 22. 15. 1 Cor. 6. 9. Gal. 5. 21. Eph. 5. 5. 1 Tim. 1. 9. Heb. 12. 14.

καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι, τὸ
μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ
θείῳ, ὅ ἐστι δεύτερος θάνατος."

[y] Καὶ ἦλθε πρός με εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων 9 ΞΖ′
τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας
τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε
μετ' ἐμοῦ λέγων, "Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην
τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα." [z] Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν 10
πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ ἔδειξέ
μοι τὴν πόλιν τὴν μεγάλην τὴν ἁγίαν Ἱερου-
σαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ φω- 11
στὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· [a] ἔχουσάν τε τεῖχος 12
μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα, καὶ
ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα
ἐπιγεγραμμένα ἅ ἐστι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν
υἱῶν Ἰσραήλ. Ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, 13
ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ νότου πυλῶνες
τρεῖς, ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. [b] καὶ τὸ 14
τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα, καὶ
ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ
ἀρνίου. [c] Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον 15
χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυ-
λῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. [d] καὶ ἡ πόλις 16
τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν
ἐστιν ὅσον καὶ τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν
πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων·
τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα
ἐστί. καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσ- 17
σαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου,

y 15. 1, 6, 7. et 19. 7.
z 1. 10. et 3. 12. et 21. 2. Gal. 4. 26. Heb. 12. 22.
a Ezech. 48. 31.
b Matt. 16. 18. Eph. 2. 19, 20.
c Ezech. 40. 3. Zach. 2. 1.
d Eph. 3. 18.

18 ὅ ἐστιν ἀγγέλου. Καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ
τείχους αὐτῆς ἴασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον
19 καθαρὸν ὁμοία ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ
τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμη-
μένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτε-
ρος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος
20 σμάραγδος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιος,
ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ
ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ
21 ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. καὶ
οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ εἷς
ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς
22 ὕαλος διαφανής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ
γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς
23 ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον· [e] καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν
ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν
ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν,
24 καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. [f] καὶ τὰ ἔθνη
τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσι,
καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν
25 καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν· [g] καὶ οἱ πυλῶνες
αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας (νὺξ γὰρ οὐκ
26 ἔσται ἐκεῖ), καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
27 τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. [h] Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
αὐτὴν πᾶν κοινοῦν καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ
ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς
ΞΗ' **22** ζωῆς τοῦ ἀρνίου. [i] Καὶ ἔδειξέ μοι καθαρὸν
ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον,
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
2 ἀρνίου. [k] ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ

e 22. 5. Esa. 60. 19. Zach. 14. 7.

f Esa. 60. 3, 5. et 66. 12.

g 3. 8. et 22. 5. Esa. 60. 11, 20. Zach. 14. 7.

h 3. 5. et 13. 8. et 20. 12. et 22. 14, 15. Exod. 32. 32. Psal. 69. 29. Esa. 35. 8. Joel 3. 17. Philipp. 4. 3.

i Ezech. 47. 1. Zach. 14. 8.

k 2. 7. et 21. 21. Gen. 2. 9. Ezech. 47. 12.

ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν
καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕνα ἕκαστον ἀποδι-
δοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου
l Zach. 14. 11. εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. [l] Καὶ πᾶν κατανάθεμα 3
οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λα-
m 3. 12. Matt. 5. 8. 1 Cor. 13. 12. 1 Joan. 3. 2. τρεύσουσιν αὐτῷ, [m] καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον 4
αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων
n 21. 23. Psal. 36. 10. Esa. 60. 19, 20. Zach. 14. 6, 7. αὐτῶν. [n] καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ χρείαν 5
οὐκ ἔχουσι λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος
ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ βασιλεύσουσιν εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

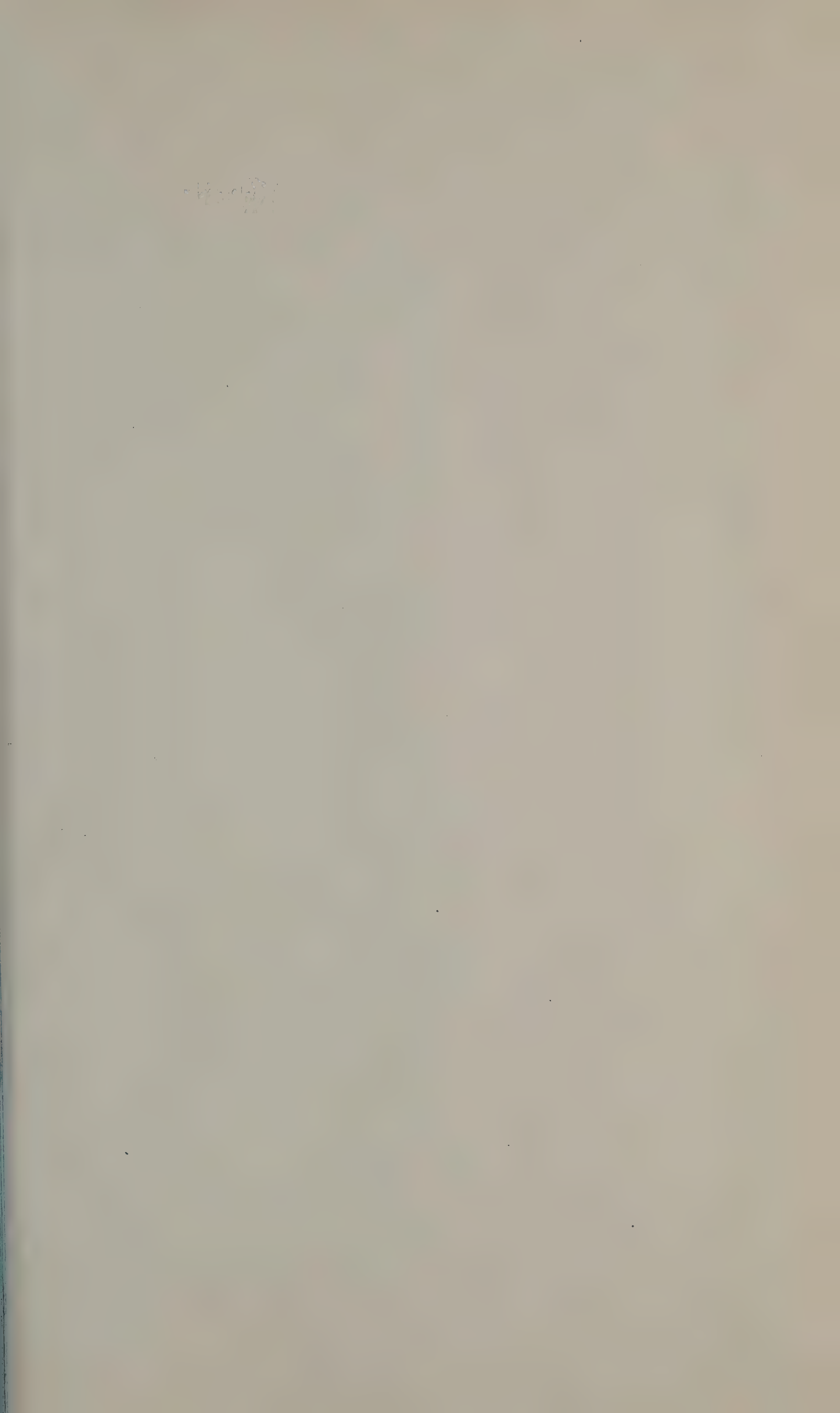
o 1. 1. et 19. 9. et 21. 5. [o] ΚΑῚ εἶπέ μοι, "Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ 6 ΞΘʹ
ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προ-
φητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς
p 1. 3. et 3. 11. δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. [p] Ἰδοὺ 7 Οʹ
ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους
q 19. 10. Act. 10. 26. et 14. 14. τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου." [q] Καὶ 8
ἐγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων· καὶ
ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι
ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύ-
οντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι, "Ὅρα μή· 9
σύνδουλός σού γάρ εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου
τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους
τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον."
r 1. 3. Dan. 8. 26. et 12. 4. [r] Καὶ λέγει μοι, "Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς 10 ΟΑʹ
προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς
s 2 Tim. 3. 13. ἐγγύς ἐστιν. [s] ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ 11
ῥυπῶν ῥυπωσάτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιωθήτω
t 20. 12. Esa. 40. 10. et 62. 11. ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. [t] Καὶ ἰδοὺ 12
ἔρχομαι ταχὺ, καὶ ὁ μισθός μου μετ᾽ ἐμοῦ,

13 ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἔσται. [u] Ἐγώ
εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος
καὶ ὁ ἔσχατος.
14 "[x] Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,
ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς
ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν.
15 [y] ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι
καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ
φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.
16 "[z] Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου
μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις· ἐγώ
εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ
17 ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός." [a] Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ
ἡ νύμφη λέγουσιν, "Ἐλθέ· καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω,
Ἐλθέ· καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ ὁ θέλων λαμ-
βανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν."
ΟΒ′ 18 Συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λό-
γους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ἐάν
τις ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ᾽
αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ
19 τούτῳ· [b] καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων
βίβλου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ
Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ
ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων
20 ἐν βιβλίῳ τούτῳ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα,
" Ναὶ, ἔρχομαι ταχύ· ἀμήν." Ναὶ, ἔρχου, Κύριε
Ἰησοῦ.
21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

u 1. 8, 11. et 21. 6. Esa. 41. 4. et 44. 6. et 48. 12.
x 1 Joan. 3. 23.
y 21. 8. 1 Cor. 6. 10. Eph. 5. 5. Philipp. 3. 2. Col. 3. 6.
z 1. 1. et 5. 5. Num. 24. 17. Esa. 11. 10. Rom. 15. 12. 2 Pet. 1. 19.
a 21. 6. Esa. 55. 1. Joan. 7. 37.
b 3. 5. et 13. 8. et 17. 8. et 20. 12. et 21. 27. Exod. 32. 33. Deut. 4. 2. et 12. 32. Psal. 69. 29. Prov. 30. 6.

Dale E. Heath

225 B47ox v.3 188768
Bible.
H Kainh AiaThkh

